

ปรสิตทางการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย

Parasite of Communication for 9MCOT Nightly News from Thai News
Agency

ปรสิตทางการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย

Parasite of Communication for 9MCOT Nightly News from Thai News Agency

การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์

เรื่อง   ประวัติทางการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย

ผู้วิจัย   กมล ชันนอก

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.องอาจ สิงห์ลำพอง

ผู้เชี่ยวชาญ

รองศาสตราจารย์ ดร.พรพรหม ชมงาม

กมล ชันนอก. ปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์), สิงหาคม 2565, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ปรสิตการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย (84 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. งามอาจ สิงห์ลำพอง

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปรสิตการสื่อสาร รายการข่าวโทรทัศน์ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ มีรูปแบบการจัดทำเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงรูปแบบและลักษณะปรสิตทางการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย และเพื่อทราบถึงหน้าที่ในการสื่อความหมายของปรสิตทางการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย โดยใช้การเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลจากการบันทึกการออกอากาศรายการ แหล่งเอกสารประกอบ และ แหล่งข้อมูลบุคคล แล้วนำมาวิเคราะห์สรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปรสิตการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ คือ 1) ปรสิตการสื่อสารของทางสถานี 2) ปรสิตการสื่อสารของรายการ 3) ปรสิตการสื่อสารของตัวบท ปรสิตการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย พบว่าแต่ละรูปแบบที่พบทำหน้าที่สื่อความหมายในแต่ละรูปแบบต่างกันออกไป โดยขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหรือปัจจัยต่าง ๆ ในการผลิตรายการ ทั้งทางด้าน การกำหนดนโยบายจากสถานีโทรทัศน์ การกำหนดรูปแบบการนำเสนอของตัวรายการ เงื่อนไขจากผู้สนับสนุนรายการ รวมไปถึงความต้องการของผู้ชม สิ่งเหล่านี้ มีผลทำให้เกิดปรสิตการสื่อสารขึ้นในรายการ และเนื่องจากสื่อโทรทัศน์นั้นเป็นสื่อที่มีความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้ลักษณะของปรสิตการสื่อสารที่ผู้วิจัยพบในรายการ ณ เวลาหนึ่ง อาจจะเปลี่ยนสถานะ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในรายการ

คำสำคัญ: ปรสิตการสื่อสาร, รายการข่าวโทรทัศน์, 9 ข่าวค่ำ, สำนักข่าวไทย

Khunnok, K. Master of Communications Arts (Strategic Communications), August 2022, Graduate School, Bangkok University.

Parasite of Communication for 9MCOT Nightly News from Thai News Agency (84 pp.)

Advisor: Asst. Prof. Ongart Singlumpong. Ph.D.

ABSTRACT

The research on parasite of communication for 9MCOT Nightly News from Thai News Agency aims to study characteristics and functions of parasite of communication for 9MCOT Nightly News from Thai News Agency programme. Using a qualitative method, data from broadcast materials, supplementary documents and individuals are collected and analysed.

Findings of the research indicate 3 levels of parasite of communication for 9MCOT Nightly News from Thai News Agency are 1) communication parasite of the station 2) communication parasite of the programme 3) communication parasite of texts. It is found that each parasite has different functions, depending on conditions or factors during production process. Established policies, specified programme format, requirements from sponsors and audience's needs affect occurrence of communication parasites. Given the fact that television is a medium that is constantly changing and dynamic, a status of a parasite at a certain period of time may change according to changes in the programme.

Keywords: Communication Parasites, TV News Programme, 9 MCOT Nightly News Programme, Thai News Agency

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้ความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.องอาจ สิงห์ลำพอง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้ให้ความรู้ การชี้แนะแนวทางการศึกษา ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องในงาน ตลอดจนให้คำปรึกษาซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิจัย งานวิจัยในครั้งนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนสำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรพรหม ชมงาม ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานวิจัย เพื่อให้งานวิจัยสำเร็จสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ และสามารถนำหลักวิชาการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

พร้อมกันนี้ ขอขอบพระคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจสำคัญในการศึกษารวมทั้งทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาไว้ ณ โอกาสนี้

กมล ชันนอก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	8
1.4 คำถามของงานวิจัย	8
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น	8
1.6 ข้อเสนอแนะ	8
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
1.8 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับประวัติทางการสื่อสาร	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ประเภทรายการข่าว	16
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
2.4 กรอบแนวความคิดการวิจัย	20
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	21
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
3.3 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล	23
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	24
3.5 การนำเสนอข้อมูล	24
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 ประวัติการสื่อสารของทางสถานีโทรทัศน์	28
4.2 ประวัติการสื่อสารของทางรายการโทรทัศน์	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 (ต่อ) ผลการวิจัย	
4.3 ประวัติการสื่อสารของตัวบท	42
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	65
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	67
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	69
5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	70
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	72
ประวัติผู้เขียน	84

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1: องค์ประกอบการสื่อสาร	2
ตารางที่ 4.1: การพาดหัวข่าว ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม 2565	31
ตารางที่ 4.2: คอมพิวเตอร์กราฟิกโลโก้ผู้สนับสนุน ท้ายช่วงข่าวก่อนแซร์ วันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565	53
ตารางที่ 4.3: คอมพิวเตอร์กราฟิกโลโก้ผู้สนับสนุนรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ท้ายช่วงลมฟ้าอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	53
ตารางที่ 4.4: คอมพิวเตอร์กราฟิกโลโก้ผู้สนับสนุน รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ท้ายช่วงลมฟ้าอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565	54
ตารางที่ 4.5: การทำความข่าว จากรายการ 9 ข่าวค่ำ ออกอากาศวันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565	55
ตารางที่ 4.6: ตัวบทร่วม จากรายการ 9 ข่าวค่ำ ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565	56
ตารางที่ 4.7: ข้อมูลเสริม จากรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	58
ตารางที่ 4.8: การแสดงความเห็น (Commentary) ผู้ประกาศ จากรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	60

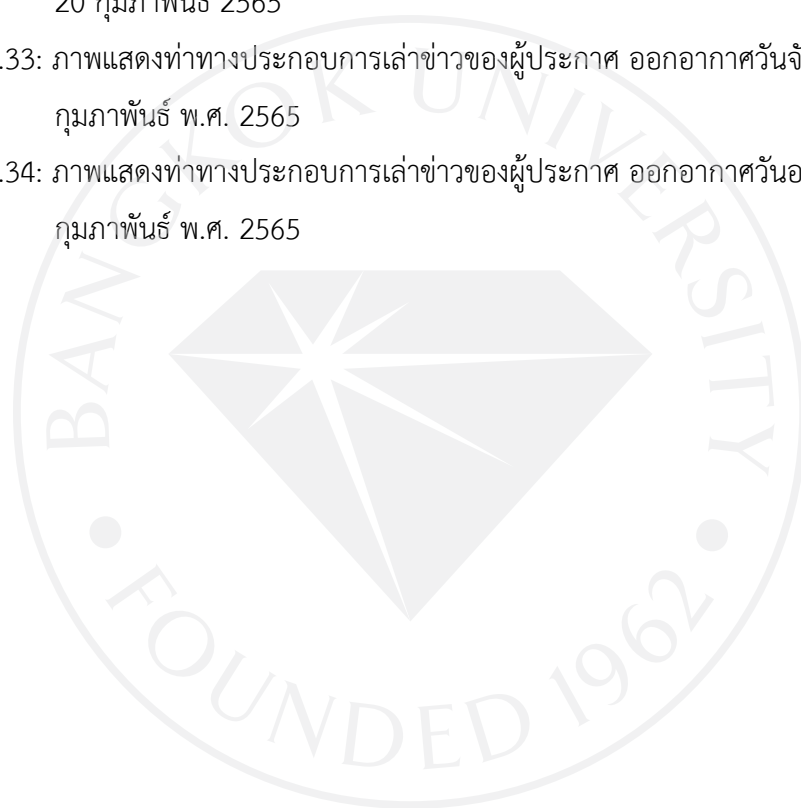
สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1: Model รูปแบบจำลองเชิงวงกลมการสื่อสาร เป็นรูปแบบของการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication)	3
ภาพที่ 1.2: สัตว์ส่วนประเภทเนื้อหารายการของ ช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30	5
ภาพที่ 1.3: หน้าจอหลักของรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565	6
ภาพที่ 1.4: ตราสินค้า/บริการ ช่วงท้ายรายการ ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565	7
ภาพที่ 4.1: โลโก้สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30 (03.39) ออกอากาศ วันพฤหัสบดี 19 ที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565	29
ภาพที่ 4.2: ไตเติลรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565	30
ภาพที่ 4.3: ภาพตราสัญลักษณ์หรือโลโก้รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยออกอากาศ วันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565	32
ภาพที่ 4.4: ภาพตราสัญลักษณ์หรือโลโก้ช่วงซัวร์ก่อนแซร์ ออกอากาศวันพุธที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565	32
ภาพที่ 4.5: ภาพตราสัญลักษณ์หรือโลโก้ช่วงลมฟ้าอากาศ ออกอากาศวันพุธที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565	33
ภาพที่ 4.6: คอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ประกาศข่าว อากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	34
ภาพที่ 4.7: คอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ประกาศข่าว ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	34
ภาพที่ 4.8: คอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ประกาศข่าว ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	37
ภาพที่ 4.9: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง ออกอากาศวันพุธที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	37
ภาพที่ 4.10: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง ออกอากาศวันเสาร์ที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2565	37
ภาพที่ 4.11: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง อากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	38

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.12: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	38
ภาพที่ 4.13: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง ออกอากาศวันจันทร์ที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565	39
ภาพที่ 4.14: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565	39
ภาพที่ 4.15: คอมพิวเตอร์กราฟิกเพจเฟซบุ๊ก สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันจันทร์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	40
ภาพที่ 4.16: คอมพิวเตอร์กราฟิก End Credit ออกอากาศวันจันทร์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565	41
ภาพที่ 4.17: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565	42
ภาพที่ 4.18: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันเสาร์ที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2565	43
ภาพที่ 4.19: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	43
ภาพที่ 4.20: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	44
ภาพที่ 4.21: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565	44
ภาพที่ 4.22: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565	45
ภาพที่ 4.23: ภาพข่าว รายการ 9 ข่าวค่ำ ออกอากาศวันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565	45
ภาพที่ 4.24: ภาพข่าว รายการ 9 ข่าวค่ำ ออกอากาศวันเสาร์ที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2565	46
ภาพที่ 4.25: ภาพข่าว รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	46
ภาพที่ 4.26: ภาพข่าว 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	47
ภาพที่ 4.27: ภาพข่าว รายการ 9 ข่าวค่ำ ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565	47
ภาพที่ 4.28: ภาพข่าว รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565	48

ภาพที่ 4.29: ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกหัวข้อข่าว ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	49
ภาพที่ 4.30: ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกผู้รายงานข่าวนอกสถานที่ ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	50
ภาพที่ 4.31: ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกในข่าว ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565	51
ภาพที่ 4.32: ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกในข่าว ที่ติดตามจากภาพข่าว ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ 2565	52
ภาพที่ 4.33: ภาพแสดงท่าทางประกอบการเล่าข่าวของผู้ประกาศ ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	63
ภาพที่ 4.34: ภาพแสดงท่าทางประกอบการเล่าข่าวของผู้ประกาศ ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565	63

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการติดตามมีช่องทางให้ติดตามข้อมูลข่าวสารได้หลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเป็นสื่อออนไลน์บนแพลตฟอร์มสื่อต่าง ๆ แต่สื่อหลักอย่างโทรทัศน์ยังเป็นสื่อที่มีความน่าเชื่อถือ อีกทั้งประเทศไทยมีการขยายตัวของธุรกิจสื่อโทรทัศน์จากระบบสัญญาณแอนะล็อก (Analog Signal) เปลี่ยนเป็นระบบสัญญาณดิจิทัล (Digital Signal) ทำให้มีจำนวนช่องสถานีโทรทัศน์เพิ่มมากขึ้นจากเดิม ซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด 18 สถานี ในด้านผู้บริโภครหรือผู้ชมก็มีทางเลือกในการเลือกรับชมเนื้อหารายการที่หลากหลายมากขึ้น แต่ถึงแม้ว่าแต่ละช่องจะผลิตรายการประเภทต่าง ๆ ออกมานำเสนอเพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้ชมมากเพียงใด แต่รายการโทรทัศน์ประเภทรายการข่าว ผู้ชมยังคงให้ความสนใจและได้รับความนิยมน้อยในปัจจุบัน ดังนั้นจึงสามารถจะพูดได้ว่า สื่อโทรทัศน์โดยเฉพาะรายการข่าว ยังคงเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อคนไทยเป็นอย่างมาก สิ่งที่น่าสนใจไปกว่านั้นก็คือ ท่ามกลางการแข่งขันของธุรกิจสื่อ รายการโทรทัศน์ต่าง ๆ มีการปรับรูปแบบการนำเสนอเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ชม รวมถึงรายการข่าวแต่ละรายการคิดรูปแบบการนำเสนอแบบใหม่ ๆ เพื่อสร้างความแตกต่าง ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการสื่อสาร โดยเฉพาะสื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้ชม อย่างรายการโทรทัศน์ประเภทรายการข่าว ในปัจจุบันว่ามีรูปแบบการสื่อสารรวมถึงการสื่อความหมายในแต่ละรูปแบบเป็นอย่างไรบ้าง

มนุษย์มีการติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลา การสื่อสารจึงถือเป็นปัจจัยหลักและมีบทบาทสำคัญในการใช้ดำรงชีวิตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยความหมายของการสื่อสารนั้นคือ กระบวนการที่ใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือข่าวสารระหว่างบุคคลต่อบุคคลหรือบุคคลต่อกลุ่ม โดยใช้สัญลักษณ์ สัญญาณหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เข้าใจกัน โดยมีองค์ประกอบ คือ

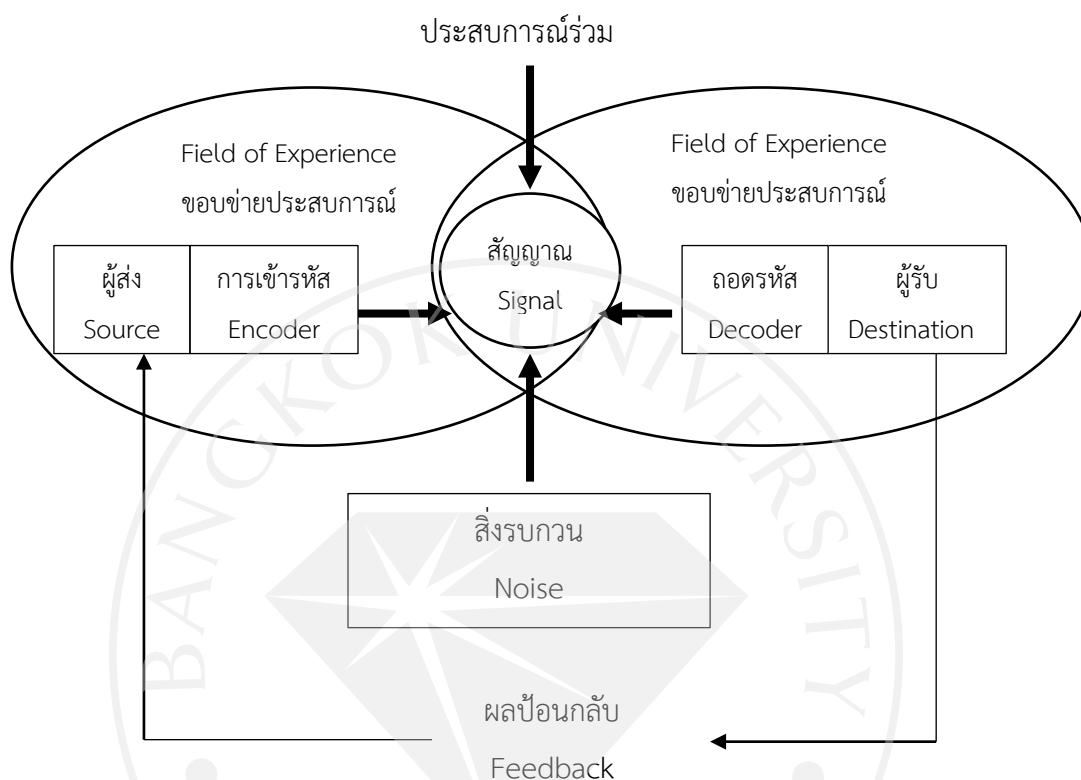
- 1) ผู้ส่งสาร (Source) ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถเข้ารหัส (Encode) เนื้อหาข่าวสารได้ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่จะส่ง สามารถปรับระดับให้เหมาะสม สอดคล้องกับผู้รับ
- 2) สาร (Message) คือ เนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่ง
- 3) ช่องทางการสื่อสาร (Channel) ให้ผู้รับได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5
- 4) ผู้รับสาร (Receiver) ผู้ที่มีความสามารถในการถอดรหัส (Decode) สารที่รับมาได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ 1.1: องค์ประกอบของการสื่อสาร

S	M	C	R
Source	Message	Channel	Receiver
(ผู้ส่งสาร)	(สาร)	(ช่องทางการสื่อสาร)	(ผู้รับสาร)

นอกจากกระบวนการสื่อสารทางเดียวที่กล่าวมานั้น Osgood & Schramm (1954) ได้ให้ความสำคัญกับการสื่อความหมาย การสื่อสารจะเกิดประสิทธิภาพเมื่อผู้ส่งและผู้รับมีประสบการณ์ร่วมกัน หากในส่วนองประสบการณ์ของผู้ส่งและผู้รับซ้อนกันเป็นวงกว้างมากเท่าใด การสื่อสารนั้นเป็นไปได้โดยสะดวกและง่ายมากยิ่งขึ้น แต่หากขอบข่ายประสบการณ์ซ้อนกันน้อยมากหรือไม่ซ้อนกันเลย แสดงว่าทั้งผู้ส่งและผู้รับแทบจะไม่มีประสบการณ์ร่วมกันเลย การสื่อสารนั้นจะทำได้ยากลำบากหรืออาจสื่อสารกันไม่ได้เลย ซึ่งสามารถทราบได้จากผลป้อนกลับที่ผู้รับส่งกลับไปยังผู้ส่งนั่นเอง ซึ่ง ยังให้ความสำคัญกับ "สิ่งรบกวน" (Noise) ด้วยเพราะในการสื่อสารหากมีสิ่งรบกวนเกิดขึ้นก็จะหมายถึงการเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร เช่น หากอาจารย์ใช้ภาพเป็นสื่อการสอนแต่ภาพนั้นไม่ชัดเจนหรือเล็กเกินไปก็จะทำให้ผู้เรียนเห็นไม่ชัดเจนทำให้เกิดการไม่เข้าใจ

ภาพที่ 1.1: Model รูปแบบจำลองเชิงวงกลมการสื่อสาร เป็นรูปแบบของการสื่อสารสองทาง
(Two-way Communication)

ที่มา: กิดานันท์ มลิทอง. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

หากนำกระบวนการสื่อสารมาเปรียบเทียบกับสื่อสารทางโทรทัศน์ ผ่านรายการโทรทัศน์ ประเภทต่าง ๆ จะเห็นได้ว่านอกเหนือจากการนำเสนอเนื้อหาของรายการแล้ว ยังมีตัวบ่อน้ำที่ เกิดขึ้นอยู่รอบ ๆ การสื่อสารหรือสิ่งรบกวนการสื่อสาร (Noise) ซึ่งเราจะเรียกว่า “ปรสิตในการสื่อสาร” ได้หรือไม่

ในทางด้านภาษาศาสตร์นั้นคำว่า ปริ แปลว่า ส่วนข้างเคียงหรือส่วนที่อยู่รอบ ๆ หรือที่เรา รู้จักกันดีในคำว่า “กาฝาก” หรือในทางชีววิทยา เรียกว่า “ปรสิต” ที่หมายความถึง สิ่งมีชีวิต (พืช หรือสัตว์) ที่อาศัยอยู่บนหรือในร่างกายของสิ่งมีชีวิตประเภทอื่น โดยปกติแล้วจะส่งผลกระทบต่อร่างกาย ของผู้เป็นเจ้าของร่างกายนั้น ดังนั้นเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับสื่อสารจะอยู่ในลักษณะที่เป็น รายละเอียดรายล้อมในเนื้อหาหลักของการสื่อสารหรือเรียกว่าเป็น “ปรสิตทางการสื่อสาร” นั่นเอง

ซึ่งในการศึกษา ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเอาการเปรียบเทียบเฉพาะการสื่อสารที่อยู่ในกระบวนการผลิตและออกอากาศรายการ 9 ข่าวค่ำ ของสำนักข่าวไทย

ในการศึกษาเรื่อง “การผลิตการสื่อสาร” ที่เกิดขึ้นในรายการโทรทัศน์นั้น ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่าในปัจจุบันมีรายการข่าวเกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็น รายการเล่าข่าว รายการวิเคราะห์ข่าว โดยแต่ละรายการ นั้นก็ได้มีรูปแบบที่มานำเสนอแตกต่างกันออกไปเพื่อดึงความสนใจผู้ชม เนื่องจากรายการข่าวโทรทัศน์นั้นยังมีจุดแข็งของการนำเสนออยู่หลายด้าน อาทิเช่น

- 1) ความรวดเร็วในการสื่อสารการรายงานข่าวสาร ซึ่งสามารถ รายงานข่าวสด ๆ เหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นได้ในทันที
  - 2) ดึงดูดความน่าสนใจของข่าวโทรทัศน์ที่สามารถนำเสนอได้ทั้งภาพและเสียง รวมไปถึงภาพจริงในเวลานั้น ๆ
  - 3) เข้าถึงประชาชนได้มาก
  - 4) เป็นสื่อที่นำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงให้ประชาชนได้ชมถึงบ้าน
  - 5) สามารถนำเสนอได้หลากหลายวิธี ซึ่งในปัจจุบันก็ใช้เทคโนโลยีด้านภาพเข้ามาช่วยในการอธิบายให้ผู้ชมเข้าใจได้ขึ้น เช่น ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกจำลองเหตุการณ์ เป็นต้น
- แต่สิ่งที่น่าสนใจคือ ท่ามกลางการปรับปรุงการนำเสนอข่าวสารของรายการข่าวโทรทัศน์ในปัจจุบัน สำนักข่าวไทย เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานทางด้านข่าวระดับประเทศที่น่าสนใจและในการศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าว

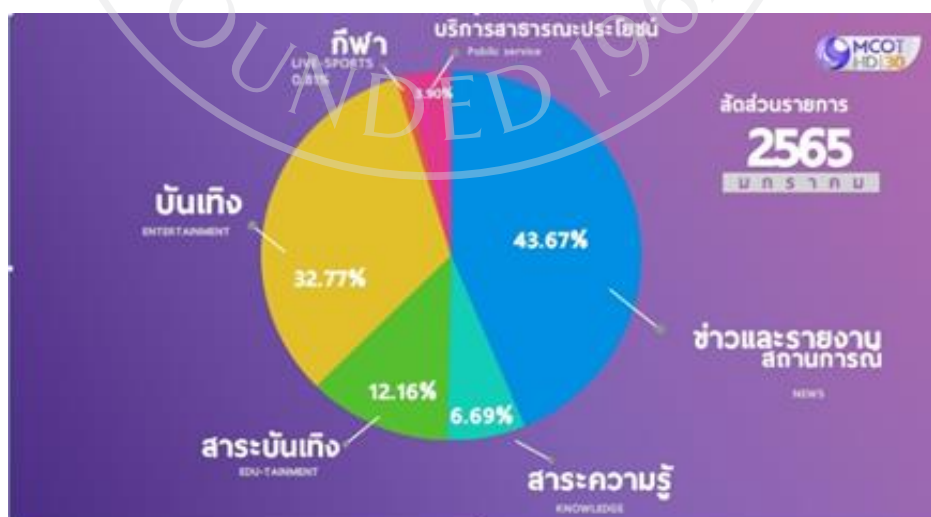
“ข่าว” เป็นการรายงานข้อมูลข่าวและรายงานเหตุการณ์ข้อเท็จจริง รวมถึงข้อคิดเห็นที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานนี้ (ประชัน วัลลิโก, 2519) และหากพูดถึงหน่วยงานหรือองค์กรที่เป็นสื่อรายการข่าวที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นหน่วยงานสื่อระดับประเทศอย่าง “สำนักข่าวไทย” นั้นมีจุดเริ่มต้นการก่อตั้ง ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 25 มีนาคม 2520 ให้ อ.ส.ม.ท. รับมอบกิจการของบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด มาดำเนินงานต่อ เมื่อ 9 เมษายน 2520 ซึ่งมีงานวิทย์ กระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และได้เพิ่ม “สำนักข่าวไทย” ขึ้นมาอีกหน่วยงานหนึ่งเพื่อเสริมสร้างงานด้านสื่อสารมวลชนของรัฐให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน), 2554) สำนักข่าวไทยเป็นศูนย์กลางในการผลิต รวบรวม จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เน้นความเป็นกลาง ถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเหตุการณ์ ยึดหลักการนำเสนอข่าวตามมาตรฐานทางวิชาชีพ โดยนำเสนอผ่านสื่อของบริษัทที่หลากหลาย ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ เครือข่ายสถานีวิทยุ บมจ. อสมท สื่อดิจิทัลออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) และการให้บริการส่งข้อความข่าวในระบบ SMS ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวกับพันธมิตรต่างประเทศ และเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนและนำเสนอข่าวของประเทศไทยไปสู่นานาชาติทั่วโลก ปัจจุบันสำนักข่าวไทยนำเสนอข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศในสัดส่วนที่เหมาะสมในรูปแบบข่าวทั่วไป สารคดีเชิงข่าว การสัมภาษณ์

บุคคลที่เกี่ยวข้องในประเด็นข่าวที่อยู่ในความสนใจ การรายงานสดสถานการณ์ข่าว รวมถึงรายงานพิเศษ โดยมีศูนย์ข่าวของสำนักข่าวไทย อยู่ในส่วนภูมิภาค 4 แห่ง คือศูนย์ข่าวภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศูนย์ข่าวภาคเหนือ จ.เชียงใหม่ ศูนย์ข่าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ. ขอนแก่น และศูนย์ข่าวภาคใต้ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ซึ่งเป็นการนำเสนอข่าวหลักที่ออกอากาศผ่านทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30

เมื่อต้นเดือนกันยายน พ.ศ. 2558 บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ได้เปลี่ยนโครงข่ายการออกอากาศหลักจากรูปแบบเดิมที่ใช้การแพร่ภาพสัญญาณผ่านในระบบอนาล็อกมาเป็นในรูปแบบสัญญาณดิจิทัลภายใต้ชื่อว่า 9 MCOT HD หมายเลข 30 ที่จะออกอากาศคู่ขนานเดียวกับช่องโมเดิร์นไนน์ ที่ยังใช้ในระบบสัญญาณอนาล็อก ประมาณกลางเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป อสมท. มีแผนที่จะยุติการออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบอนาล็อกจากทุกสถานีทั่วประเทศ เนื่องจากโครงข่ายการออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลของ บมจ.อสมท ที่ให้บริการครอบคลุมทั่วประเทศแล้วนั้น และจะเหลือแต่เพียงแค่การออกอากาศในระบบดิจิทัล ทางช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30 ซึ่งเป็นช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล (DTT) ความคมชัดสูง (HD) หมายเลขช่อง 30 หมวดยุทธศาสตร์การทั่วไป ใช้คลื่นความถี่ระบบดิจิทัลภาคพื้นดินระดับชาติ จำนวน 39 สถานีหลัก และสถานีเสริม อีกไม่น้อยกว่า 129 สถานี ตามแผนการดำเนินการของ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

ภาพที่ 1.2: สัดส่วนประเภทเนื้อหารายการของ ช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30

ที่มา: บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน). (2554). *ประวัติศาสตร์ อสมท 59 ปี* สื่อไทย 2495-2554.

กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

จากกราฟข้างต้นจะเห็นได้ว่า ช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30 ยังคงให้สัดส่วนความสำคัญในรายการประเภทรายการข่าวและการรายงานสถานการณ์ อยู่ค่อนข้างถึงแม้ว่ารายการข่าวเป็นรายการที่ไม่สามารถหาผู้สนับสนุนได้เท่ารายการประเภทบันเทิงซึ่งการแข่งขันวงการทีวีดิจิทัลมีความเข้มข้นเป็นอย่างมาก แต่ละรายการก็ต่างแย่งชิงผู้สนับสนุนกันอย่างเข้ามาเป็นสปอนเซอร์หรือผู้สนับสนุนในรายการทำให้เกิดการทำประสิทธิ์การสื่อสารในรายการ ในรูปแบบต่าง ๆ รวมไปถึงการทำประสิทธิ์การโฆษณาในรายการ เช่น การสอดแทรกตราสินค้าหรือบริการ เข้าไปในเนื้อหารายการ การทำเนื้อหาเอื้อไปยังสินค้าและบริการ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับรายการโทรทัศน์มากขึ้น ตามการแข่งขันของธุรกิจสื่อในปัจจุบัน

ภาพที่ 1.3: หน้าจอหลักของรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 1.4: ตราสินค้า/บริการ ช่วงท้ายรายการ ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). รายการ 9 ข่าวค่ำ. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าในการผลิตรายการโทรทัศน์ในปัจจุบันมีการสื่อสารหลากหลายรูปแบบ ในรายการโทรทัศน์ประเภทต่าง ๆ ไม่เว้นแม้แต่รายการประเภทข่าวที่ซึ่งต้องอาศัยความน่าเชื่อถือในการนำเสนอ ทำให้การศึกษาหา ประสิทธิภาพการสื่อสารในการเกิดประสิทธิภาพการสื่อสารในรายการ มีความน่าสนใจที่จะศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะมุมมองในด้านการสื่อความหมาย การอธิบาย การขยายความ รวมไปถึงการทำความเข้าใจในเนื้อหาของข่าว เนื่องจากรายการข่าว จะมีข่าวบางหัวข้อ หรือบางประเด็นข่าวต้องอาศัยความเข้าใจในการรับสารมากกว่ารายการประเภทอื่น หากมีปรีสติเกิดขึ้น จะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสื่อสาร หรือการตีความของผู้รับสารไม่น้อยเพียงใด เช่น หากเป็นปรีสติที่เกิดจากผู้ผลิตรายการในการสื่อความหมายบางอย่างเพิ่มเติมหรือทำให้เกิดความจำมากขึ้นจากเนื้อหาหลักก็อาจจะเป็นผลดีต่อการสื่อสาร หากแต่ถ้ามีปรีสติมากเกิดไปผู้ชมอาจมองได้ว่าเป็นสิ่งรบกวนการสื่อสาร (Noise) ก็เป็นไปได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อทราบถึงรูปแบบและลักษณะปรสิตทางการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย

1.2.2 เพื่อทราบถึงหน้าที่ในการสื่อความหมายของปรสิตทางการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปรสิตทางการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย” เป็นการศึกษาและเลือกเก็บข้อมูลจากรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ซึ่งออกอากาศ 2 ช่วงเวลา แบ่งเป็น วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ เวลา 18.00 น.–20.15 น. และวันเสาร์ กับ วันอาทิตย์ เวลา 19.00 น.–20.40 น. ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 MCOT HD เพื่อมาวิเคราะห์ปรสิตในการสื่อสารโฆษณา ที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 มีนาคม พ.ศ. 2565 รวมระยะเวลาในการศึกษา 90 วัน เนื่องจาก รายการมีรูปแบบการออกอากาศเหมือนกันในทุกสัปดาห์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเทป 6 เทป เพื่อมาวิจัยในครั้งนี้

1.4 คำถามของงานวิจัย

1.4.1 ปรสิตการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีลักษณะแบบใดบ้าง

1.4.2 หน้าที่ในการสื่อสารความหมายของปรสิตการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เป็นอย่างไร

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาปรสิตในการสื่อสารในงานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการศึกษาถึงปรสิตในการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เท่านั้น

1.6 ข้อเสนอพื้นฐาน

1.6.1 ลักษณะของปรสิตการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีลักษณะทั้งที่เป็นปรสิตที่เกิดภายนอกตัวบท ปรสิตที่เกิดขึ้นภายในตัวบท

1.6.2 การที่ปรสิตการสื่อสารสามารถมีอยู่ในรายการได้ เพราะว่าปรสิตการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีหน้าที่ในการสื่อความหมายทั้งที่ช่วยเสริมความน่าสนใจในตัวบทหรือแย้งความสนใจของตัวบทในรายการ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะทางการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ให้กับผู้รับชมโทรทัศน์ โดยเฉพาะในรูปแบบของรายการข่าว

1.7.2 เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการและวิธีการนำเสนอปรสิตในการสื่อสาร ในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย

1.7.3 เพื่อเป็นการจัดระเบียบองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ปรสิตในการสื่อสาร ในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ในด้านรูปแบบและลักษณะทางการสื่อสาร เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตรายการโทรทัศน์รายการอื่น ๆ อย่างมีคุณภาพต่อไป

1.8 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ปรสิตการสื่อสาร หมายถึง สิ่งที่สุดแต่แรกมาในการสื่อสารของรายการโทรทัศน์

ปรสิตภายนอกตัวบท หมายถึง ปรสิตการสื่อสารที่อยู่นอกเนื้อหารายการ หรือนอกตัวบทรายการ

ปรสิตภายในตัวบท หมายถึง ปรสิตการสื่อสารที่อยู่ในเนื้อหารายการ รวมทั้งที่เกิดจากวิจนภาษา และที่เกิดจากอวิจนภาษา

ตัวบท หมายถึง เนื้อหาข่าวที่นำเสนอในรายการข่าว เป็นไอส์ต์ของปรสิตที่เกิดขึ้นในรายการ

รายการข่าว หมายถึง รายการทางสถานีโทรทัศน์ที่ถูกออกแบบให้นำเสนอเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและมีความน่าสนใจ เกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ผ่านการเล่าข่าว การวิเคราะห์ รวมไปถึงการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ

แพลตฟอร์มสื่อ (Media Platforms) หมายถึง ช่องทางของสื่อแต่ละประเภทที่สามารถโฆษณาสินค้าได้ ยกตัวอย่างเช่น สื่อโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

คอมพิวเตอร์กราฟิก (Computer Graphics) หมายถึง การสร้างหรือการจัดแจงภาพโดยใช้เทคนิคทางคอมพิวเตอร์

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปรสิตการสื่อสาร” มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาใช้เป็นกรอบการศึกษา ได้แบ่งออกเป็นดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปรสิตทางการสื่อสาร
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ประเภทรายการข่าว
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับปรสิตทางการสื่อสาร (Paracommunication)

การวิจัยเรื่อง “ปรสิตการสื่อสารรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย” ผู้วิจัยสนใจเรื่องของปรสิตการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ โดยมีข้อสันนิษฐานที่ได้ตั้งไว้และได้นำทฤษฎีมาประกอบเพื่อการอธิบาย

แนวคิดทฤษฎีที่นำมาประกอบข้อสันนิษฐานที่ 1. ลักษณะของปรสิตการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีลักษณะทั้งที่เป็นปรสิตที่เกิดภายนอกตัวบท ปรสิตที่เกิดขึ้นภายในตัวบท

การวิเคราะห์ “ปรสิตการสื่อสาร” ในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดเรื่องปรสิตในทางชีววิทยา มาวิเคราะห์ปรสิตการสื่อสารโฆษณาที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในทางปรสิตวิทยา (Parasitology) ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต 2 ชนิด ที่ได้อาศัยอยู่ร่วมกัน เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในภาวะการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิต (Biological Association) ทั้งภายนอกและภายในระบบนิเวศ ได้แก่

- 1) ภาวะพึ่งพา (Mutualism) เป็นความสัมพันธ์ที่สิ่งมีชีวิตทั้งสองอยู่ร่วมกันและได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย
- 2) ภาวะเกื้อกูล (Commensalism) เป็นความสัมพันธ์ที่สิ่งมีชีวิตอยู่ร่วมกันโดยที่ฝ่ายหนึ่งได้รับประโยชน์และในขณะที่อีกฝ่ายไม่ได้เสียประโยชน์ และไม่ได้รับประโยชน์แต่อย่างใด
- 3) ภาวะปรสิต (Parasitism) เป็นความสัมพันธ์ที่สิ่งมีชีวิตหนึ่งอาศัยอยู่และทำอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตที่อยู่ร่วมกัน หรือเป็นสิ่งมีชีวิตที่ได้รับประโยชน์จากสิ่งมีชีวิตชนิดนั้น โดยเรียกสิ่งมีชีวิตที่ได้รับประโยชน์ว่า ปรสิต (Parasite) และเรียกสิ่งมีชีวิตที่เสียประโยชน์หรือได้รับอันตรายว่า เจ้าบ้านหรือโฮสต์ (Host)

การจัดกลุ่มปรสิตตามลักษณะทางชีวภาพและสรีรวิทยาของปรสิต

- 1) ปรสิตแท้ หรือปรสิตตลอดกาล (Obligatory Parasite) คือปรสิตที่จำเป็นต้องอยู่ในร่างกายของโฮสต์ตลอดเวลา เช่น พยาธิใบไม้ในตับ
- 2) ปรสิตไม่เจาะจง หรือ ปรสิตเฉพาะกาล (Facultative Parasite) คือ ปรสิตที่มีวงจรชีวิตอยู่ได้ เช่น ปรสิตที่อาศัยอยู่ในโฮสต์ชั่วคราวเพื่อกินอาหาร โดยมากเป็นปรสิตภายนอก เช่น เห็บ เหา
- 3) ปรสิตโดยบังเอิญ (Accidental Parasite) คือ ปรสิตที่อยู่กับโฮสต์ที่ไม่ใช่โฮสต์จำเป็นของปรสิตนั้น ซึ่งอาศัยอยู่ได้โดยไม่มีการเจริญเติบโต เช่น พยาธิตัวจิ๋ว ซึ่งปกติพบในสุนัขและแมว
- 4) ปรสิตเทียม (Pseudo Parasite) คือ สิ่งแปลกปลอมที่ปนอยู่กับตัวอย่างที่นำมาตรวจดูด้วยตาเปล่าหรือกล้องจุลทรรศน์แล้ว มีลักษณะคล้ายปรสิตแต่ไม่ใช่ปรสิต เช่น ฟองอากาศในอุจจาระของผู้ป่วยซึ่งมีลักษณะเหมือนพยาธิปากขอ

สำหรับการจัดกลุ่มปรสิตสามารถแบ่งออกเป็น 2 แนวทาง คือ การจัดกลุ่มปรสิตตามตำแหน่งที่พบในร่างกาย และการจัดกลุ่มปรสิตตามลักษณะของชีวภาพและสรีรวิทยาของปรสิต การจัดกลุ่มปรสิตตามตำแหน่งที่พบในร่างกาย สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท

- 1) ปรสิตภายนอก (Ectoparasite) คือ ปรสิตที่อาศัยอยู่ตามร่างกายของโฮสต์ตามผิวหนัง ผงัง ศีรษะ เส้นผม หรือขน กัดกินผิวหนังและดูดกินน้ำเลี้ยงจากเซลล์เป็นอาหาร เช่น เห็บ เหา ไร
- 2) ปรสิตภายใน (Endoparasite) คือ ปรสิตที่อาศัยอยู่ในร่างกายของโฮสต์ เช่น ภายในลำไส้ ตับ ปอด เส้นเลือด เช่น พยาธิไส้เดือน พยาธิใบไม้ในตับ

ดังนั้นเมื่อนำแนวคิด ปรสิตวิทยา มาเปรียบเทียบกับการสื่อสารก็เปรียบได้กับ สิ่งที่อาศัยและอยู่ร่วมกับการสื่อสาร ในรูปแบบต่าง ๆ (Host) โดยใช้ประโยชน์จากการสื่อสารนั้น ๆ หรือเรียกว่า “ปรสิตทางการสื่อสาร” นั่นเอง

ในการวิเคราะห์รูปแบบการสื่อสารผ่านแนวคิด ปรสิตการสื่อสาร ตามตำแหน่งที่พบในตัวโฮสต์ กำหนดรูปแบบปรสิตการโฆษณาของรายการ 9 ข้อ คำ สำนักข่าวไทย ได้ 2 รูปแบบ คือ

- 1) รูปแบบปรสิตการสื่อสารภายในตัวบท หรือ เนื้อหารายการ โดยจะพบทั้งปรสิตที่เกิดจากวจนภาษา เช่น การเปล่งเสียง การใช้ท่วงทำนองของเสียง และปรสิตที่เกิดจากอวจนภาษา ได้แก่ ปรสิตที่เกิดจากสัญลักษณ์ภายนอกการแสดงสีหน้าและแววตา การเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นต้น
- 2) รูปแบบปรสิตการสื่อสารภายนอกตัวบท หรือภายนอกเนื้อหารายการ โดยจะพบปรสิตในด้านการประกอบสร้างภาพ ตัดต่อภาพ รวมไปถึงการทำภาพประกอบ เป็นต้น

แนวคิดทฤษฎีที่นำมาประกอบข้อสันนิษฐานที่ 2 การที่ปรสติการสื่อสารสามารถมีอยู่ในรายการได้ เพราะว่าปรสติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย มีหน้าที่ในการสื่อความหมายทั้งที่ช่วยเสริมความน่าสนใจในตัวบทหรือแย่งความสนใจของตัวบทในรายการ

การวิเคราะห์การสื่อความหมายของปรสติการสื่อสารที่เกิดขึ้น ในรายการโทรทัศน์ ประเภทรายการข่าว ผู้วิจัยนำแนวคิดเรื่องตัวบท หรือ Text นำมาเป็นการรอบเพื่อเป็นการวิเคราะห์ โดยสิ่งที่ผู้ผลิตนำเสนอออกมาในรายการโดยอยู่ในรูปแบบของตัวบทหรือเนื้อหารายการ ซึ่งตัวบทในลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นในรายการโทรทัศน์ก็จะมีหน้าที่ (Function) ในตัวมันเอง

การนำแนวคิดเรื่อง ลักษณะความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันระหว่างตัวบทหรือ Transtextuality มาใช้เพื่อแสดงให้เห็นว่า ตัวบทหรือเนื้อหาสามารถอธิบายหรือแปลออกมาอย่างมีระบบและมีความหมายเป็นที่เข้าใจได้ Genette (1997) ได้แยกคำว่า Transtextuality เป็น 5 ประเภท ได้แก่

1) Intertextuality คือ ลักษณะสัมพันธ์บท เป็นลักษณะความสัมพันธ์ของตัวบท 2 ตัวบทหรือมากกว่าที่ปรากฏอยู่ร่วมกัน หรือการที่ตัวบทหนึ่งปรากฏอยู่ในตัวบทอื่น ๆ ซึ่งเกิดขึ้นในลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะปรากฏชัดเจนมากหรือน้อยก็ตาม

2) Paratextuality คือ ลักษณะปรสติของตัวบท เป็นความสัมพันธ์ของตัวบทที่เรียกว่า “ปรสติสาร” ซึ่งอยู่แวดล้อมกับตัวบทและมีส่วนในการช่วยประกอบตัวบทนั้น ๆ เป็นตัวบทที่สมบูรณ์ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยผู้เขียนโดยตรงหรือเกิดขึ้นจากบุคคลอื่นก็ตาม

3) Metatextuality คือ ลักษณะอัตตะของตัวบท เป็นลักษณะความสัมพันธ์ของตัวบท ซึ่งสามารถเชื่อมโยงสัมพันธ์กันในลักษณะที่ตัวบทหนึ่งทำหน้าที่อธิบายอีกตัวบทหนึ่ง ทั้งนี้การอธิบายสามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการระบุ หรืออ้างอิงถึงตัวบทที่ถูกอธิบาย

4) Hypertextuality คือ ลักษณะทุติยของตัวบท เป็นลักษณะตัวบทที่สอง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ของตัวบทโดยตัวบทหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นภายหลัง เรียกว่า ทุติยบท ทำหน้าที่ขยายอีกตัวบทหนึ่งซึ่งเคยมีอยู่เดิม เรียกว่า ปฐมบท ซึ่งอยู่ในรูปแบบของการเลียนแบบ การผสมผสานลักษณะของตัวบทเดิม การล้อเลียนตัวบทเดิม

5) Architextuality คือ ลักษณะพันธุบท เป็นความสัมพันธ์ที่รวมเอาความเชื่อมโยงของตัวบทแต่ละตัวบทต่อสิ่งที่ตัวบทนั้นนำเสนอออกมา

ทั้งนี้ Genette (1997) กล่าวว่า ลักษณะความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันระหว่างตัวบท หรือ Transtextuality ทั้ง 5 ประเภทนี้ ไม่สามารถแบ่งแยกจากกันได้ชัดเจนเพราะความหมายของแต่ละประเภทต่างก็มีความสัมพันธ์และทับซ้อนกันอยู่

ผู้วิจัยจึงเลือกแนวคิดของ Genette (1997) เรื่อง Paratextuality มาวิเคราะห์การสร้าง ความหมายของตัวบทหรือเนื้อหา และการอาศัยอยู่ได้ของตัวบทที่เป็นปรสติการสื่อสารในรายการ

9 ข้อคำ สำนักข่าวไทย แม้ว่าแนวคิดของ Genette (1997) จะเน้นการศึกษาตัวบทหรือตัวเนื้อหาในงานพิมพ์ แต่ก็สามารถนำแนวคิดมาเปรียบเทียบกับปรสิติที่เกิดขึ้นในรายการโทรทัศน์ได้

ในเชิงทฤษฎีแล้วคำว่า “Paratext” ความหมายในหนังสือ “Paratexts : Thresholds of Interpretation” ของ Genette (1997) กล่าวว่า “Paratext” คือการที่มีเส้นที่แบ่งขอบเขตของการตีความหรือการแปลความหมาย (Interpretation) ไม่ได้เป็นเส้นที่แบ่งได้ชัดเจนตายตัวหรือปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนทั้งหมด อาจกล่าวได้ว่า “Paratext” นั้นเป็นพื้นที่อยู่ระหว่างตัวบท (Text) และไม่ใช่ตัวบท (Offtext)

“Paratext” ไม่ได้มีบทบาทเพียงแค่เป็นทางผ่านเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทในการแลกเปลี่ยนและติดต่อทางการสื่อสารด้วย เป็นพื้นที่ที่ให้ความสำคัญต่อกลยุทธ์และผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการสื่อสารนั้น ว่าส่งผลกระทบต่อสิ่งรอบ ๆ นั้นอย่างไร “Paratext” ทำหน้าที่ให้บริการทางด้านความรู้ตัวบท (Text) และความหมายหรือนัยยะที่นอกเหนือไปจากความหมายตรงตัวที่ตัวบทนั้นสื่อถึง ในรายการ 9 ข้อคำ นอกจากเนื้อหาข่าว เป็นตัวบทหลักในการนำเสนอรายการแล้ว Peritext หรือสิ่งที่อยู่ “รอบ ๆ” ตัวบท ซึ่งมีโครงสร้างหรือลักษณะการนำเสนอที่มากกว่าหรือแตกต่างไปจากตัวบทธรรมดาทั่วไป มีผลอย่างมากต่อการตีความตัวบท Peritext ในความหมายของ Genette (1997) จะอธิบายถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน “หนังสือ” ไว้ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านรูปเล่ม The Publisher’s Peritext รูปเล่มโดยรวมของหนังสือ ดังนี้

-ด้านการจัดวาง หรือ Formats รูปแบบของหนังสือ ทั้งขนาด การจัดวางหน้าต่าง ๆ ในหนังสือ เป็นต้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับงานในสื่อโทรทัศน์ การจัดวางรูปแบบของหนังสือก็เหมือนกับการจัดวางรูปแบบของรายการโทรทัศน์ วิธีการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ในรายการ จำนวนของพิธีกร การวางตำแหน่งพิธีกร เป็นต้น และในรายการประเภทรายการข่าว จะมีองค์ประกอบของรายการอีกสิ่งหนึ่ง นั่นก็คือเวลา ซึ่งจะขึ้นอยู่กับมุมมองของโทรทัศน์

-ด้านรายละเอียดข้างใน หรือ The Cover and its Appendages ปกด้านในประกอบไปด้วย ชื่อผู้แต่งตำแหน่งของผู้แต่ง คำนำ ภาพประกอบ สำนักพิมพ์ สถานที่สำนักพิมพ์ จำนวนที่พิมพ์วันที่ ราคา หรือปกหลัง ที่มีข้อมูลต่าง ๆ เช่น ผลงานที่ผ่านมา หรือประวัติของผู้เขียน เป็นต้น ซึ่งเมื่อมาดูที่รายการโทรทัศน์ บางรายการจะขึ้น รายละเอียดของทีมงานผู้ผลิตที่มีส่วนร่วมในรายการ บริษัทผู้ผลิตรายการ ผู้สนับสนุนรายการ สถานีโทรทัศน์ ในตอนต้นของรายการ ช่วงท้ายในการใส่รายละเอียดของผู้ผลิต เรียกว่า “End Credits”

-ด้านรายละเอียดข้างนอก The Series Emblem สัญลักษณ์ในการบอกรายละเอียดของหนังสือ อย่างหนังสือของสำนักพิมพ์ บางสำนักพิมพ์ที่ใช้สีบอกถึงความหมายของเนื้อหาหนังสือ หรือการใช้ รูปเล่มสื่อถึงเนื้อหาหนังสือ สำหรับรายการโทรทัศน์ ก็มีการผลิตสัญลักษณ์

ที่เกิดขึ้นในรายการโทรทัศน์ เช่น โลโก้สถานีโทรทัศน์ โลโก้รายการ โลโก้ผู้สนับสนุนรายการ (Sponsor)

2) ด้านชื่อผู้แต่ง หรือ The Name of the Author เช่น Onymity หมายถึง ชื่อของผู้เขียน คือ ใครก็ตามที่เป็นผู้รับผิดชอบตามรายงาน สำหรับงานชิ้นนี้ ถ้าเทียบกับรายการโทรทัศน์ประเภทรายการข่าว “ชื่อผู้แต่ง” เปรียบเสมือน ชื่อผู้ประกาศ ซึ่งเป็นผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการนำเสนอประเด็นข่าวต่าง ๆ

3) ด้านชื่อเรื่อง หรือ Titles เป็นส่วนที่มีความสำคัญ ควรมีความชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน ชื่อเรื่องควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของหนังสือ ซึ่งจะเป็นการบอกประเภทของหนังสือ ทั้งนี้ยังพบชื่อเรื่อง นอกจากจะอยู่ที่ปกหนังสือแล้ว ยังอยู่ในตำแหน่งอื่น ๆ อีกด้วย เช่น สันหนังสือ ปกด้านใน ปกด้านหลัง หรือมุมบนของแต่ละหน้าของหนังสือ (Running Head) โดยตำแหน่งของชื่อเรื่อง อาจจะปรากฏอยู่พร้อม ๆ กับบท/หัวเรื่อง (Chapter Title) สำหรับรายการโทรทัศน์ “ชื่อเรื่อง” เปรียบเทียบได้กับ ชื่อรายการ ที่จะช่วยบ่งบอกลักษณะของรายการ เช่น รายการ 9 ข่าวค่ำ บ่งบอกถึงเป็นรายการข่าวของช่อง9 ที่นำเสนอในช่วงค่ำ นั้นเอง

4) ด้านคำนำ หรือ Preface เพื่อแสดงถึง การแนะนำประเภท คำเชิญชวน การเกริ่นถึงเนื้อหา ในหนังสือ สำหรับรายการโทรทัศน์ “คำนำ” ที่เกิดขึ้นในรายการ ก็เปรียบเทียบกับลักษณะของการพูดเข้าเนื้อรายการ หรือเป็นการเกริ่นนำเข้าเนื้อหาของรายการ

5) Intertitles (Internal Titles) คือ ชื่อบทหรือหัวข้อที่ปรากฏในหนังสือ Gerard กล่าวว่า ชื่อเรื่อง (Title) หมายถึง ชื่อของหนังสือ ส่วนชื่อบทหรือหัวข้อ (Intertitles) หมายถึง ชื่อเรื่องหรือหัวข้อย่อยที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ แสดงถึง เนื้อหาย่อย ๆ ที่นำเสนอในหนังสือ 1 เล่ม ลักษณะของ Intertitles แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

-ด้านสารบัญ หรือ Tables of Contents ตารางสารบัญที่จะบอกให้ทราบว่า ภายในหนังสือนั้น ประกอบไปด้วยเนื้อหามีอะไรบ้าง เรียงลำดับตามบทหรือหัวข้อที่แสดงอยู่ในหน้า ตารางสารบัญ ในรายการโทรทัศน์ อย่างรายการรายงานข่าว ลักษณะของตารางสารบัญที่ปรากฏให้เห็นในรายการโทรทัศน์อาจจะอยู่ในรูปของการเกริ่นนำ Highlight ของข่าว อันประกอบไปด้วย การโปรยข่าว Headline หรือหัวข้อข่าว และอาจมีบทนำ หรือ Lead ที่นำเข้าสู่ตัวบทของข่าว

-ด้านชื่อบท Running Heads หรือหัวข้อที่แสดงและปรากฏให้เห็นบนมุมด้านบนของหนังสือ อาจมีทุกหน้า โดยจะแสดงชื่อหรือหัวข้อที่มีความสำคัญในเนื้อหาของหน้านั้น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับรายการโทรทัศน์ ประเภทรายการข่าว ลักษณะของ หัวข้อ ที่เกิดขึ้นในรายการ คือ หัวข้อข่าว ที่ผู้ประกาศได้กล่าวหรือเกริ่นก่อนจะนำเข้าสู่ตัวบทหรือเนื้อหาของข่าวที่จะนำเสนอ หรือจะปรากฏในลักษณะภาพกราฟิกขึ้นด้านมุมล่าง หรือมุมบนของภาพข่าวที่กำลังรายงาน

6) ด้านคำอธิบาย หรือ Notes ซึ่งจะปรากฏขึ้นมีความสั้นยาวแล้วแต่เนื้อหาที่ผู้เขียนจะใส่ลงไปขยายความในเนื้อหานั้น ๆ อาจจะเป็นลักษณะคำพูด หรือการอธิบาย การให้ความรู้เสริมโดยจะมีความสัมพันธ์และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาหรือตัวบท โดยจะปรากฏแยกส่วนกับตัวบทในหน้าหนังสือ ซึ่ง “Notes” สามารถเป็นได้เช่น คำนิยาม (Definitions) คำอธิบาย (Explanations) ของคำศัพท์เฉพาะในตัวเนื้อหา ในบางครั้งก็มีความหมายเฉพาะในตัวเอง (Specific Meaning) ความหมายในเชิงเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย (Figurative Meaning) รวมไปถึงการแสดงความคิดเห็นส่วนตัว (Commentary)

ทั้งนี้ยังมี Epitext หรือสิ่งที่อยู่รอบนอกตัวบทหรือเนื้อหา ที่มีผลกระทบทำให้เกิดความน่าสนใจในตัวหนังสือเล่มนั้น ซึ่งบางครั้งก็จะพบเห็นหรือปรากฏในรูปแบบอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นคำวิจารณ์หนังสือ ข้อความหรือบทสัมภาษณ์หนังสือ การกล่าวความเป็นมาของผู้เขียน หรือประวัติงานเขียนที่ผ่านมาของผู้เขียน ในบางครั้ง Epitext ไม่ได้ปรากฏอยู่ในหนังสือหรือผลงานชิ้นนั้น แต่สามารถปรากฏอยู่ในสื่อชนิดอื่น เช่น การตีพิมพ์บทสัมภาษณ์ หรือความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับงานเขียนหรือหนังสือเล่มนี้โดยเฉพาะ ซึ่งก็อาจจะเป็นรูปแบบของบทความในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร คำสัมภาษณ์ทางรายการวิทยุหรือรายการโทรทัศน์การบรรยายของนักวิชาการ เป็นต้น ซึ่งถ้านำมาเปรียบเทียบกับรายการโทรทัศน์ Epitext ก็สามารถพบเห็นได้ตามสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อออนไลน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ หรือแม้แต่ในสื่อโทรทัศน์เอง จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า Paratext ก็คือ ภาพรวมของ Peritext และ Epitext นั้นเอง คือเนื้อหาหรือตัวบทคำวิจารณ์บทความที่อยู่นอกเหนือจากเล่มหนังสือ แต่มีหน้าที่ช่วยกระตุ้นหรือดึงความน่าสนใจผู้อ่าน รวมถึงบอกช่องทางในการเข้าถึงหนังสือเล่มนั้นได้อย่างไร ถ้าเปรียบเทียบกับรายการโทรทัศน์ ให้ผู้ชมทราบว่าจะติดตามชมรายการอย่างไร ในช่องทางใดบ้าง

การวิจัยเรื่อง “ประวัติการสื่อสารในรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย” ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดตามที่ได้กล่าวมาแล้ว เพื่อนำมาใช้อธิบายข้อสันนิษฐานทั้ง 2 ข้อ คือ

1) ลักษณะของประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย มีลักษณะทั้งที่เป็นประวัติที่เกิดภายนอกตัวบท ประวัติที่เกิดขึ้นภายในตัวบท

2) การที่ประวัติการสื่อสารสามารถมีอยู่ในรายการได้ เพราะว่าประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย มีหน้าที่ในการสื่อความหมายทั้งที่ช่วยเสริมความน่าสนใจในตัวบท และแย่งความสนใจของตัวบทในรายการ

การวิเคราะห์ลักษณะของประวัติทางการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการโทรทัศน์ประเภทรายการข่าวผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดเรื่องประวัติวิทยา มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์เพื่อแยกประเภทของประวัติทางการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย และนำแนวคิดเรื่อง ลักษณะความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันระหว่างตัวบท หรือ Transtextuality มาอธิบายการสื่อความหมายของ

ปรสิติที่เกิดขึ้นในรายการ ซึ่งแนวคิด Transtextuality ได้จำแนกตัวบทและการตีความและแปล ออกมาอย่างมีระบบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ตามแนวคิดเรื่องลักษณะปรสิติของตัวบทหรือ Paratextuality ที่ Genette (1997) อธิบายถึงลักษณะของ Paratext ที่เกิดขึ้นในการทำหนังสือหรือ งานสื่อสิ่งพิมพ์ มาเปรียบเทียบกับลักษณะหน้าที่ และการสื่อความหมายของปรสิติการสื่อสาร ที่เกิดขึ้นในรายการโทรทัศน์

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ประเภทรายการข่าว (News Program)

รายการโทรทัศน์นั้นถือว่าเป็นรายการที่ทำให้ผู้ชมได้รับสารทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน โดยเฉพาะรายการโทรทัศน์ประเภทข่าว ที่ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ซึ่งบางครั้งข้อมูลข่าวนั้นเป็นเรื่องสำคัญในชีวิตของผู้รับสารโดยตรง กล่าวคือ มีผลกระทบกับ ประชาชนโดยตรงทำให้การสื่อสารในรายการขั้นตอนการผลิตรายการเกี่ยวกับข่าวถูกกำหนดไว้เป็น อย่างดีและอยู่ในกรอบจรรยาบรรณของสื่อมวลชน

ข่าว (News Program) ในทัศนะของ อุษณีย์ ศิริสุนทรไพบุลย์ (2552, หน้า 239) ข่าวคือ รายการที่นำเสนอเรื่องราว เหตุการณ์ ข้อเท็จจริง หรือข้อความคิดเห็นที่น่าสนใจเป็นเรื่องราวที่มี ผลกระทบต่อประชาชน นำเสนอโดยการรายงานเหตุการณ์ การประกาศ การอ่านคำบรรยายข่าว ประกอบภาพ การสัมภาษณ์ เป็นต้น รายการข่าวที่ดีควรมีเนื้อหาข่าวที่ถูกต้อง รวดเร็ว เน้นความ น่าเชื่อถือ เป็นกลาง และง่ายต่อการเข้าใจ

รายการโทรทัศน์ประเภทรายการข่าว หมายถึง รายการที่เป็นการนำเสนอการรายงาน สถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันโดยอยู่ในความสนใจของประชาชนและเกิดผลกระทบ ในวงกว้าง ข่าวจะต้องมีความสดใหม่ต่อเหตุการณ์ ผลิตขึ้นโดยการมีรูปแบบการประกาศโดยอ่านคำ บรรยายโดยมีการนำเสนอในลักษณะที่แตกต่างกันออกไปอาจเป็นภาพทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งก่อนที่ จะนำเสนอมีการเก็บข้อมูลของเหตุการณ์อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง จากนั้นได้นำมาเรียบเรียงเนื้อหา สารและรายละเอียดให้เกิดความกระชับชัดเจนและอยู่ภายใต้ระยะเวลาที่กำหนดในการนำเสนอโดย ต้องคำนึงถึงความน่าสนใจของผู้รับชมด้วย (ปมุข ศุภสาร และชาญนริศ บุญพารอด, 2531, หน้า 176)

รายการข่าวนั้นนอกจากจะตอบสนองการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้ชมแล้วและยังสามารถ ตอบคำถาม 6 ประการ ได้คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม และอย่างไร การนำเสนอข่าว โทรทัศน์ในปัจจุบันนี้มีความกระชับฉับไว รวมถึงการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายแต่ก็ต้องคงความน่าเชื่อถือใน เนื้อหาของข่าวไว้ ซึ่งประเภทในการรายงานข่าวแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่

1) การรายงานข่าวหรือการเล่าข่าว เป็นการนำเสนอข่าวในปัจจุบัน ให้ประชาชน ทราบเพื่อเป็นการสอดส่องและเตือนภัย

2) การวิเคราะห์ข่าวเป็นการนำข่าวที่อยู่ในความสนใจของประชาชนนำมาวิเคราะห์ แยกแยะให้เห็นมุมมองหลากหลายแง่มุม เพื่อให้ประชาชนนำไปพิจารณาและวินิจฉัยเอง

3) การวิจารณ์ข่าว เป็นการนำเสนอข้อคิดเห็นของผู้ดำเนินรายการในประเด็นข่าวที่เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันในขณะนั้น โดยสื่อประกอบข่าวอาจจะมีสื่อต่าง ๆ เข้ามาประกอบ เช่น ภาพ คอมพิวเตอร์กราฟิกภาพเคลื่อนไหว ภาพจำลองเหตุการณ์ เป็นต้น เพื่อเพิ่มอรรถรสในการรับชม

นอกจากนั้นยังมีส่วนประกอบในด้านการสร้างสรรค์กระบวนการผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ ซึ่งมีองค์ประกอบ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

- 1) ส่วนเนื้อหารายการ หมายถึง ข่าวประเภทต่าง ๆ
- 2) ผู้นำเสนอ ได้แก่ ผู้ประกาศข่าว และผู้สื่อข่าว รวมทั้งรูปแบบต่าง ๆ หรือวิธีการที่นำเสนอ เช่น น้ำเสียง บุคลิก เป็นต้น
- 3) การผลิตรายการ เช่น ภาพลักษณ์รายการ ฉาก องค์ประกอบด้านภาพ การแต่งกายของผู้ประกาศ เป็นต้น

4) วิธีการนำเสนอ เช่น การเลือกผู้ประกาศ การจัดเรียงลำดับเนื้อหา เป็นต้น ชนิดของข่าวโทรทัศน์ ข่าวประเภทต่าง ๆ ที่สื่อมวลชนได้ทำการรายงานในสื่อต่าง ๆ ประกอบไปด้วยข่าวหลากหลายลักษณะ ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าเป็นการรายงานข้อเท็จจริงหรือเป็นการรายงานสถานการณ์สด หรืออาจจะเป็นการแสดงความคิดเห็นการวิเคราะห์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะเรียกตามลักษณะว่าเป็นข่าวชนิดนั้น ๆ โดย ศุภรัตน์ ฐิติกุลเจริญ (2551 หน้า 2) ไว้ดังนี้

- 1) ข่าวการเมือง เป็นข่าวเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการเมือง พรรคการเมือง การบริหารงานของรัฐบาล และหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล การเลือกตั้ง เป็นต้น
- 2) ข่าวเศรษฐกิจ เป็นข่าวเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจที่กระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ เช่น ภาวะเงินเฟ้อ เป็นต้น
- 3) ข่าวสังคม เป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม รวมทั้งบุคคลในสังคม
- 4) ข่าวอาชญากรรม เป็นข่าวเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมาย เช่น การฆาตกรรม ปล้น ใจ ค้ายาเสพติด เป็นต้น
- 5) ข่าวศาล เป็นข่าวเกี่ยวกับการพิพากษาคดีของศาลทั่วประเทศ ทั้งศาลแพ่งและศาลอาญา
- 6) ข่าวบันเทิง เป็นข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของวงการบันเทิง
- 7) ข่าวกีฬา เป็นข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของวงการกีฬาชนิดต่าง ๆ เช่น ผลการตัดสินการแข่งขัน เป็นต้น

8) ข่าวสตรี เป็นข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมของสตรีและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับแฟชั่น เครื่องประดับ เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

9) ข่าวพยากรณ์อากาศ เป็นการรายงานเกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศ

10) ข่าวการศึกษาและวิทยาศาสตร์ เป็นข่าวเกี่ยวกับแวดวงการศึกษา รวมไปถึง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย

11) ข่าวการประชุม ปาฐกถา และการสัมมนาของบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความ สำคัญ และมีชื่อเสียง

12) ข่าวอุบัติเหตุ เพลิงไหม้ และภัยพิบัติ เป็นข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น

การนำเสนอข่าวโทรทัศน์ ถ้าเปรียบเทียบกับรายการประเภทอื่น ๆ อาจจะดำเนินรายการ ได้ไม่มากนัก ซึ่งในด้านการพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอข่าวจากอดีตที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด คือช่วงปี 2525 บริษัท แปซิฟิคคอมมิวนิเคชั่น นำโดย ดร. สมเกียรติ อ่อนวิมล ซึ่งในขณะนั้นได้ไปทำ ข่าวที่สถานี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในการนำเสนอข่าวสารในวงการโทรทัศน์ เมืองไทย : องค์ประกอบของรายการข่าวโทรทัศน์ (กิตติ สิงหาปัด, 2552 อ้างใน เพชรรัตน์ วิทยสินธนา, 2560)

1) ไต่เต้ล

2) หัวข้อข่าวเด่น ๆ

3) ผู้ประกาศข่าว

4) เมื่อรายการได้ดำเนินไป ผู้ชมจะได้เห็นผู้ประกาศข่าว อ่านเนื้อหาข่าวนั้น ๆ หรือพูดส่งเข้าเทปการรายงานข่าวของผู้สื่อข่าวอีกคน หรือบางทีก็เป็นการรายงานข่าวสด ๆ จาก เหตุการณ์ ผ่านการถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียม หรือ อินเทอร์เน็ต รวมไปถึงทางโทรศัพท์

5) ผู้ประกาศสัมภาษณ์แหล่งข่าวสด ๆ ทั้งในสถานีและจากที่เกิดเหตุ

6) บางข่าวใช้คอมพิวเตอร์กราฟิกเคลื่อนไหว ประกอบให้ผู้ชมเข้าใจง่าย

7) บางช่วงของรายการมีลักษณะพิเศษเฉพาะเรื่อง มีชื่อช่วง นำเข้าเนื้อหาข่าว

8) มีช่วงพักเพื่อการโฆษณาสินค้า

9) รายการข่าวที่เราได้รับชม จะมีทั้งข่าวหนักแน่นเนื้อหาสาระและข่าวเบา ๆ ที่ดูแล้วเรียกเสียงหัวเราะได้ทั้งข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ รวมไปถึงผลการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ

10) รายการข่าวประจำวัน ส่วนใหญ่จะออกอากาศเป็นรายการสด

ผู้วิจัย ได้นำเอาหลักการแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตรายการข่าวและ องค์ประกอบของรายการข่าวโทรทัศน์ข้างต้น มาวิเคราะห์แยกประเภทของปรสติดการสื่อสารที่เกิดขึ้น ในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย และมาประกอบข้อสันนิษฐานงานวิจัยทั้ง 2 ข้อ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น ดังนี้

วีรินดา เต็มไทยมงคล (2549) ศึกษาเรื่อง “ประวัติการสื่อสารในรายการโทรทัศน์เล่าข่าวเช้า” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participative Observation) และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการคัดเลือกรายการโทรทัศน์เล่าข่าวเช้า 4 รายการ อันได้แก่ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ รายการสถานีสนามเป้า รายการจุมกมด และรายการข่าวเช้า iTV โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงลักษณะของประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการโทรทัศน์เล่าข่าวเช้า และเพื่อทราบถึงหน้าที่ในการสื่อความหมายของประวัติการสื่อสารในรายการโทรทัศน์เล่าข่าวเช้า ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของประวัติที่เกิดขึ้นในรายการเล่าข่าวเช้า สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ คือ ประวัติการสื่อสารของตัวสื่อโทรทัศน์ ประวัติการสื่อสารของทางสถานี ประวัติการสื่อสารของรายการ และประวัติการสื่อสารของตัวบท พบว่าประวัติการสื่อสารในรายการโทรทัศน์เล่าข่าวเช้า ทำหน้าที่ในการสื่อความหมายแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยเงื่อนไขต่าง ๆ ทั้งจากทางสถานีโทรทัศน์ ที่เป็นผู้กำหนดนโยบายต่าง ๆ ในการผลิตรายการ เงื่อนไขจากทางผู้ผลิตรายการ ต่อความจำเป็นที่จะต้องมิลักษณะของประวัติการสื่อสารในรายการ เงื่อนไขจากผู้สนับสนุนรายการที่ต้องการสอดแทรกตราสัญลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ให้ปรากฏอยู่ในรายการ ความต้องการในการรับชมของผู้ชมรายการ หรือแม้กระทั่งทางภาครัฐ ที่มีอำนาจในการสั่งการขอความร่วมมือจากทางสถานีโทรทัศน์ในการนำเสนอสื่อ และที่สำคัญด้วยความที่สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้ลักษณะของประวัติการสื่อสารที่ผู้วิจัยพบในรายการ ณ เวลานั้น อาจจะเปลี่ยนสถานะ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในรายการ

วรินทร์ บุญพิทักษ์ (2551) ทำการศึกษาเรื่องประวัติการสื่อสารในการแสดงตลกจากสื่อวีซีดีของวงโปงลางสะออน ผลวิจัยพบว่า ประวัติการสื่อสารในการแสดงตลกผ่านสื่อวีซีดี จะเกิดใน 2 ระดับ คือ ประวัติที่อยู่ภายในตัวบท (เนื้อหาการแสดง) และประวัติภายนอกตัวบท (การนำเสนอวีซีดี) โดยประวัติที่อยู่ภายในตัวบท จะพบประวัติที่เกิดจากวัจนภาษา ได้แก่ การดัดแปลงเสียง (Speech Modification) และการใช้ท่วงทำนองของเสียง (Speech Intonation) และประวัติที่เกิดจากอวัจนภาษา ได้แก่ ประวัติที่เกิดจากรูปลักษณ์ภายนอก (Appearance) ประวัติที่เกิดจากการแสดงออกทางสีหน้าและแววตา (Facial Expression and Use of Eyes) และประวัติที่เกิดจากการเคลื่อนไหวและท่าทางของร่างกาย (Gesture and Posture) ทั้งนี้ ในส่วนของประวัติระดับภายนอกตัวบทนั้น ผู้วิจัยพบประวัติจากการตัดต่อภาพ การเลือกภาพและการใช้มุมกล้องนอกจากนี้ยังพบว่า ประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในตัวบทการแสดงตลกนั้น สามารถสร้างความตลกขบขันให้กับผู้ชมได้เพราะประตินั้นเป็นการล้อเลียน หรือทุติยบท (Hypertextuality) ร่วมกับการสร้างระดับความเกินเลยกว่าปกติ ส่วนประวัติที่เกิดขึ้นภายนอกตัวบทหรือระดับการนำเสนอ นั้น จะช่วยเสริมให้ตัวบทมีความตลกมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยพิจารณาลักษณะงานวิจัยแล้วเห็นถึงความเชื่อมโยงรวมทั้งรูปแบบเนื้อหาที่เป็นประโยชน์และสามารถนำมาเป็นแนวทางและกรอบการวิจัยครั้งนี้ได้ เช่น ประวัติการสื่อสารของสื่อโทรทัศน์ จากศึกษาเรื่อง “ประวัติการสื่อสารในรายการโทรทัศน์เล่าข่าวเช้า” ของ ริริินดา เต็มไทยมงคล (2549) หรือการเกิดปรสติดในตัวบท และนอกตัวบท จากการศึกษา “เรื่องประวัติการสื่อสารในการแสดงตลกจากสื่อวีซีดีของวงโปงลางสะออน” ของ วรันธร บุญพิทักษ์ (2551) เป็นต้น

2.4 กรอบแนวความคิดการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวมาทั้งหมดในข้างต้น ผู้วิจัยจะนำมาใช้เป็นหลักคิดและกรอบในการวิจัยเพื่ออธิบายลักษณะของประวัติการสื่อสารที่ใช้ในการสื่อสารของรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เพื่อนำมาใช้อธิบายข้อสันนิษฐานทั้ง 2 ข้อ คือ

- 1) ลักษณะของประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีลักษณะทั้งที่เป็นปรสติดที่เกิดภายนอกตัวบท ปรสติดที่เกิดขึ้นภายในตัวบท
- 2) การที่ประวัติการสื่อสารสามารถมีอยู่ในรายการได้ เพราะว่าประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีหน้าที่ในการสื่อความหมายทั้งที่ช่วยเสริมความน่าสนใจในตัวบทหรือแยงความสนใจของตัวบทในรายการ

โดยการวิเคราะห์ลักษณะของ “ประวัติการสื่อสาร” ที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย โดยผู้วิจัยนำเอาแนวคิดมาเป็นกรอบ แบ่งได้ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดเรื่อง “ปรสติด” ในทางชีววิทยา มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์แยกประเภทของประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นใน รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย นำแนวคิดเรื่อง Transtextuality มาอธิบายการสื่อความหมายของปรสติดที่เกิดขึ้น ซึ่งแนวคิด Transtextuality จะแสดงให้เห็นว่าตัวบทนั้น สามารถถูกแปลออกมาอย่างมีระบบและมีความหมายเป็นที่เข้าใจได้ โดยได้แยกย่อยตัวบทออกมาเป็น 5 ประเภท ซึ่งตัวบทแต่ละประเภทมีหน้าที่ของตนเองในการสื่อสาร ซึ่งจะแสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวบทที่เกิดขึ้น

- 2) ผู้วิจัยนำเอาแนวคิดเรื่อง Paratextuality ที่ Genette (1997) อธิบายถึงลักษณะของ Paratext ที่เกิดขึ้นในงานสิ่งพิมพ์ มาเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่ของประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการโทรทัศน์

- 3) ผู้วิจัยนำเอาหลักการแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตรายการข่าว และองค์ประกอบของรายการข่าวโทรทัศน์ มาวิเคราะห์แยกประเภทของประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประวัติการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย” ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีจุดมุ่งหมายศึกษาเรื่อง ประวัติการสื่อสารการโดยเลือกหน่วยวิเคราะห์คือ เทปบันทึกการออกอากาศรายการ 9 ข่าวค่ำสำนักข่าวไทย จำนวน 90 วัน (วันที่ 1 มกราคม-31 มีนาคม พ.ศ. 2565) เพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบในการวิเคราะห์ เรื่องประวัติในการสื่อสาร เพื่อให้เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึง ลักษณะของประวัติการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย รวมถึงหน้าที่ในการสื่อความหมายของประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ ผู้วิจัยใช้วิธีสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participative Observation) และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เอกสารการถอดสคริปต์รายการ โดยผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยไว้ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

3.1.1 แหล่งข้อมูลจากการเก็บบันทึกเทปการออกอากาศรายการ

ข้อมูลหลักที่นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือ รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยออกอากาศ สถานีโทรทัศน์ ทางช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30 ตั้งแต่วันที่ วันที่ 1 มกราคม-31 มีนาคม พ.ศ. 2565 จำนวน 90 วัน (90 เทปรายการ) รายการโทรทัศน์ รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย แบ่งการออกอากาศ 2 ช่วงเวลา โดยแบ่งเป็น

วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ เวลา 18.00 น.-20.15 น. แบ่งออกเป็น 5 ช่วงรายการ 4 เบรกโฆษณา โดยช่วงการออกอากาศ ดังนี้

ช่วงที่ 1 Big Story/ข่าวใหญ่

ช่วงที่ 2 ข่าวใหญ่/ข่าวเหตุการณ์

ช่วงที่ 3 ข่าวใหญ่/ข่าวเหตุการณ์

ช่วงที่ 4 ข่าวเหตุการณ์/ลมฟ้าอากาศ/ชัวร์ก่อนแชร์

ช่วงที่ 5 ข่าวพระราชสำนัก (20.00 น.)

ผู้ดำเนินรายการหลัก 3 ท่าน คือ คุณสุทิวัส หงส์พูนพิพัฒน์, คุณวรรณศิริ ศิริวรรณ และคุณชุตินา พิงความสุข

วันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา 19.00 น.-20.40 น. แบ่งออกเป็น 4 ช่วงรายการ 3 เบรกโฆษณา โดยช่วงการออกอากาศ ดังนี้

ช่วงที่ 1 Big Story/ข่าวใหญ่

ช่วงที่ 2 ข่าวใหญ่/ข่าวเหตุการณ์

ช่วงที่ 3 ขาวพระราชสำนัก (20.00 น.)/ลมฟ้าอากาศ

ช่วงที่ 4 ชัวร์ก่อนแชร์

ผู้ดำเนินรายการหลัก 2 ท่าน คือ คุณกุลธิดา พงษ์แจ่ม และ คุณสุตา สุธิพิเชฐภักดิ์
เนื่องจากว่า รายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย มีรูปแบบการออกอากาศเหมือนกันทุก
วันในทุกสัปดาห์ ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกเทปรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย จำนวน 6 เทปรายการ
มาเพื่อมาเป็นภาพและตัวอย่างประกอบการวิจัยในครั้งนี้

3.1.2 แหล่งเอกสารประกอบ

ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นหาข้อมูลเรื่องประวัติในการสื่อสารจากหนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์
บทความวิจัย และทางอินเทอร์เน็ต ตลอดจนผู้วิจัยได้ขอสำเนาเอกสารในการสนับสนุนโฆษณา
ในรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย จากแหล่งข้อมูลบุคคล และได้มีการนำไฟล์บันทึกการของ
รายการ 9 ขาวคำ จำนวน 6 วัน เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการวิเคราะห์

3.1.3 แหล่งข้อมูลบุคคล

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ชมที่ติดตามข่าวสารของรายการข่าวสำนักข่าวไทย และชมรายการ
9 ขาวคำ สำนักข่าวไทยเป็นประจำ ในรูปแบบการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)
จากหลากหลายอาชีพ โดยมีคุณสมบัติผู้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

1) ต้องเป็นผู้ติดตามชมรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย อย่างต่อเนื่องระยะเวลาไม่
น้อยกว่า 6 เดือนขึ้นไป

2) ต้องเป็นผู้รับชมรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย ไม่น้อยกว่า 2 วัน ต่อสัปดาห์

3) ต้องเป็นผู้ติดตามหรือเป็นสมาชิกเฟซบุ๊ก สำนักข่าวไทย

จากคุณสมบัติดังกล่าวผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลที่เข้าหลักเกณฑ์รายชื่อดังต่อไปนี้

นายวัชร ริมวิริยะทรัพย์ อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ

นางสาววิชญา ปัญญารัตน์ อาชีพธุรกิจส่วนตัว

นายชัยชนะ บุญมา อาชีพศิลปิน

นายพุมิเมธ ประสิทธิ์วิวัฒนะกุล อาชีพพนักงานบริษัท

นายชัยณรงค์ ปุยะติ อาชีพรับราชการ

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 แหล่งข้อมูลประเภทรายการ

ในการวิจัยเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บบันทึกเทป การออกอากาศรายการ
สดของรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย ทางช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30 แบ่งเป็น วันจันทร์ ถึง
วันศุกร์ เวลา 18.00 น.–20.15 น. และวันเสาร์ กับ วันอาทิตย์ เวลา 19.00 น.–20.40 น.

ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 MCOT HD ช่วงระหว่างการออกอากาศตั้งแต่วันที่ วันที่ 1 มกราคม-31 มีนาคม พ.ศ. 2565 จำนวน 90 วัน (90 เทปรายการ) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 บันทึกเทปรายการสดทั้งรายการ จำนวน 90 วัน

ขั้นตอนที่ 2 เลือกเฉพาะในส่วนของเนื้อหารายการ (ไม่เอาช่วงเบรกโฆษณา) ซึ่งคัดเลือกออกมาทั้งหมด 6 เทปรายการที่นำมาเป็นภาพและข้อมูลประกอบ โดยแต่ละเดือนคัดเลือก 2 เทปรายการ แบ่งเป็นออกอากาศวันจันทร์-วันศุกร์ จำนวน 1 เทปรายการ และวันเสาร์-วันอาทิตย์ จำนวน 1 เทปรายการ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการถอดสคริปต์รายการแบ่งออกเป็น

-การถอดสคริปต์บทสนทนาของผู้ดำเนินรายการ หรือผู้ประกาศ
-การใส่ภาพเนื่องจากรายการ 9 ข่าวค่ำ เป็นรายการโทรทัศน์ ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าจำเป็นต้องแสดงภาพที่เกิดขึ้นในรายการ ไม่ว่าจะเป็นภาพในห้องส่งหรือภาพเหตุการณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

-การใส่เสียง เมื่อกล่าวถึงการสื่อสาร ก็ประกอบไปด้วยน้ำเสียง ท่าทาง (Verbal and Non-verbal Communication) ดังนั้นในการศึกษาเรื่องประวัติการสื่อสาร การระบุน้ำเสียงในการประกาศข่าว จะเป็นองค์ประกอบหนึ่งนำเนื้อหารายการและข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาประวัติทางการสื่อสารตามทฤษฎีที่ตั้งไว้ในบทที่ 2

ขั้นตอนที่ 4 ทำการเลือกเนื้อหามาตัดต่อที่ตรงกับภาพและเสียงที่พบประวัติทางการสื่อสารเพื่อแนบกับการเขียนพรรณนาข้อมูล

3.2.2 แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

1) ผู้วิจัยมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ติดตามชมรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย จากเทปรายการที่ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกไว้

2) สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ผู้ชมรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้น ถึงความคิดเห็นผู้ชมรายการที่มีต่อรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย

3.3 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Credibility) โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) มาใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง ประวัติทางการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย โดยใช้การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือ การรวบรวมข้อมูลหลากหลายเพื่อรวบรวมข้อมูลเดียวกัน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกัน แต่รวบรวมข้อมูลในเรื่องเดียวกัน กล่าวคือการเก็บข้อมูลจากบันทึกเทปรายการมาเทียบเปรียบกับ

แนวคิดจากหนังสือที่นำมาใช้เป็นแนวคิดการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบลักษณะความเหมือนหรือข้อแตกต่างในแต่ละองค์ประกอบของแนวคิด นอกจากนี้ยังมีในส่วนของการเก็บสัมภาษณ์จากผู้ชมรายการจากหลากหลายอาชีพ ว่ามีข้อมูลใดที่ตรงกันและมีลักษณะอย่างไรบ้าง และเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้วิจัยว่ามีความถูกต้องตรงตามมิติของข้อมูลที่ได้รับหรือใหม่ หากพบว่าข้อมูลความเข้าใจในส่วนใดมีคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับทิศทางที่ผู้ให้ข้อมูลพยายามสื่อก็จะสามารถแก้ไขได้ทันเวลา แม้หลังจากจบกระบวนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยยังสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบได้อีกครั้งหนึ่งจนกว่าข้อมูลที่ได้รับจะมีความอึดตัวของข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ตามทฤษฎีที่ได้กำหนดไว้โดยจำแนกเป็นประเด็นต่าง ๆ ตามที่พบปรสิตในการสื่อสารในรายการวิเคราะห์ เชิงคุณภาพ เพื่อให้ตรงไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการรับชมเทปรายการที่ทำการบันทึกไว้ ประกอบกับสคริปต์รายการที่ได้ทำการถอดเทปรายการในช่วงเก็บข้อมูล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ 2 ข้อ คือข้อที่ 1 เพื่อทราบถึงลักษณะของปรสิตการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย และข้อที่ 2 เพื่อทราบถึงหน้าที่ในการสื่อความหมายของปรสิตการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย จากวัตถุประสงค์การวิจัยดังกล่าว การสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีหน้าที่ในการสื่อความหมาย ทั้งที่ช่วยเสริมความน่าสนใจในตัวบทหรือแย้งความสนใจของตัวบทในรายการผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยจำแนกไว้ดังนี้ คือ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ประเภทต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย โดยผู้วิจัยจะนำเอกสาร (สคริปต์ในส่วนของเนื้อข่าว) ภาพข่าวและเสียง มาวิเคราะห์เพื่อหาลักษณะของปรสิตตัวบทที่เกิดขึ้นในรายการตามแนวคิด เรื่อง Paratextuality ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ Peritext และ Epitext จากนั้นก็นำตัวบทที่พบมาวิเคราะห์ ในรูปของปรสิตการสื่อสารลักษณะต่าง ๆ ตามข้อสันนิษฐานข้อที่ 1 และวิเคราะห์ถึงหน้าที่ของปรสิตการสื่อสารที่เกิดขึ้นว่ามันสามารถสื่อความหมายด้วยตัวเอง หรือจำเป็นต้องมีองค์ประกอบอื่น ๆ มาเกาะเพื่อเสริมการสื่อความหมาย ตามข้อสันนิษฐานข้อที่ 2

3.5 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การนำเสนอข้อมูลเชิงการพรรณนาความ (Descriptive Presentation) โดยการนำภาพส่วนที่เป็นปรสิตการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มาประกอบการบรรยายลักษณะการเป็นปรสิตในรูปแบบตามที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ได้แก่

บทที่ 4 นำเสนอลักษณะและหน้าที่ในการสื่อความหมายของปริสติการสื่อสารที่เกิดขึ้นใน
รายการ 9 ข่าวคำ สำนักข่าวไทย

บทที่ 5 ผู้วิจัยจะทำการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมถึงข้อเสนอแนะที่จะ
นำไปเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องในอนาคต พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์บาง
ประการที่ค้นพบขณะการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประวัติการสื่อสารในรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย” ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) นั้น ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยเรื่องของลักษณะและหน้าที่ในการสื่อสารความหมายของประวัติการสื่อสาร ที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย สิ่งหนึ่งที่ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของรายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทยคือรูปแบบในการรายงานข่าวแบบดั้งเดิม กล่าวคือผู้ประกาศจะทำหน้าที่เป็นผู้รายงานข่าวตามเนื้อหาข่าวโดยจะไม่แสดงความคิดเห็นหรือวิเคราะห์ความเห็นส่วนตัวลงในเนื้อหาข่าวซึ่งจะแตกต่างกับรายการเล่าข่าวหรือรายการวิเคราะห์ ข่าวที่ผู้ประกาศจะแสดงความคิดเห็นส่วนตัวลงในเนื้อหาข่าว แต่รายการ 9 ขาวคำ สำนักข่าวไทย ก็มีการสอดแทรกการพูดคุยระหว่างผู้ประกาศอยู่บ้าง เพื่อความลื่นไหลและเพื่อความบันเทิงในรายการรายงานข่าว ภายใต้กรอบแนวคิด เป็นกลาง น่าเชื่อถือ มีอาชีพ โดยมีรูปแบบเนื้อหาการนำเสนอรายการดังนี้

- ขยายความข่าวใหญ่ ข่าวเหตุการณ์ ครอบคลุมรอบด้าน สกู๊ปข่าวใหญ่
- สดในพื้นที่ เมื่อมีเหตุการณ์สำคัญ
- เปิดประเด็นใหม่ที่น่าสนใจ
- พูดคุยแหล่งข่าวบางครั้ง (หากมีเหตุการณ์สำคัญ)

โดยแบ่งช่วงเวลาการออกอากาศในสัปดาห์เป็น 2 ช่วงเวลา ได้แก่

วันธรรมดา (วันจันทร์ ถึง วันศุกร์) เวลา 18.00 น.-20.15 น. (2 ชั่วโมง 15 นาที) แบ่งออกเป็น 5 ช่วงรายการ 4 เบรกโฆษณา โดยแบ่งเนื้อหาการออกอากาศ ดังนี้

- ช่วงที่ 1 Big Story/ข่าวใหญ่
- ช่วงที่ 2 ข่าวใหญ่/ข่าวเหตุการณ์
- ช่วงที่ 3 ข่าวใหญ่/ข่าวเหตุการณ์
- ช่วงที่ 4 ข่าวเหตุการณ์/ลมฟ้าอากาศ/ซัวร์ก่อนแซร์
- ช่วงที่ 5 ข่าวพระราชสำนัก (20.00 น.)

ผู้ดำเนินรายการหลัก 3 ท่าน คือ คุณสุทิวาส หงส์พูนพิพัฒน์, คุณวรรณศิริ ศิริวรรณ และ คุณชุตินา พิงความสุข (โดยตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565 เป็นต้นไป ทางได้รายการปรับเปลี่ยนพิธีกรหลักเหลือเพียง 2 คน คือ คุณสุทิวาส หงส์พูนพิพัฒน์ และคุณวรรณศิริ ศิริวรรณ)

ช่วง ลมฟ้าอากาศ เป็นการรายงานสภาพอากาศ ผู้ประกาศประจำช่วง คือคุณกมลเนตร นวลจันทร์ คุณกุลธิดา พงษ์แจ่ม และคุณสุธิดา ปล้องพุดชา

ช่วง ชัวร์ก่อนแชร์ ตรวจสอบข้อเท็จจริง ของข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกแชร์ในโลกออนไลน์
ผู้ประกาศ ประจำช่วง คือ คุณพีรพล อนุตรโสตน์

ช่วง ข่าวพระราชสำนัก รายงานข่าวจะนำเสนอการรายงานข่าวพระราชกรณียกิจ หรือ
พระกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ สมเด็จพระราชินี และพระบรมวงศานุวงศ์ โดยมีการกำหนด
ร่วมกับสำนักพระราชวัง ผู้ประกาศ ประจำช่วงคือ คุณธีรวัฒน์ พึ่งทอง และ คุณชุติมา พึ่งความสุข
สลับกันมารายงานข่าวพระราชสำนัก

วันหยุดสัปดาห์ (วันเสาร์ กับ วันอาทิตย์) เวลา 19.00 น.-20.40 น. แบ่งออกเป็น 4
ช่วงรายการ 3 เปรกโฆษณา โดยช่วงการออกอากาศ ดังนี้

ช่วงที่ 1 Big Story/ข่าวใหญ่

ช่วงที่ 2 ข่าวใหญ่/ข่าวเหตุการณ์

ช่วงที่ 3 ข่าวพระราชสำนัก (20.00 น.)/ลมฟ้าอากาศ

ช่วงที่ 4 ชัวร์ก่อนแชร์

ผู้ดำเนินรายการหลัก 2 ท่าน คือ คุณกุลธิดา พงษ์แจ่ม และคุณสุตา สุธิพิเชฐภักดิ์

ในช่วงวันหยุดสัปดาห์ ช่วงลมฟ้าอากาศ ยังคงเป็นคุณกุลธิดา พงษ์แจ่ม, คุณกมลเนตร
นวลจันทร์ และคุณสุธิดา ปล้องพุดชา สลับกันมาทำหน้าที่พิธีกรประจำช่วง รวมไปถึง ช่วงชัวร์ก่อน
แชร์ คือ คุณพีรพล อนุตรโสตน์ เป็นผู้ประกาศประจำช่วง และช่วงข่าวพระราชสำนัก คือคุณธีรวัฒน์
พึ่งทอง และคุณชุติมา พึ่งความสุข สลับกันมารายงานข่าวพระราชสำนัก

ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการเก็บบันทึกเทป การออกอากาศรายการสดของรายการ
9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ทางช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30 แบ่งเป็น วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ เวลา
18.00 น.-20.15 น. และวันเสาร์ กับ วันอาทิตย์ เวลา 19.00 น.-20.40 น. ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9
MCOT 90 เทปรายการ (3 เดือน) ตั้งแต่วันที่ วันที่ 1 มกราคม-31 มีนาคม พ.ศ. 2565 และที่คัดเลือก
เทปรายการมาวิเคราะห์ จำนวน 6 เทปรายการ แต่ละเดือนคัดเลือก 2 เทปรายการแบ่งเป็นออก
อากาศวันจันทร์-วันศุกร์ 1 เทปรายการ และ วันเสาร์-วันอาทิตย์ 1 เทปรายการ โดยเกณฑ์การคัด
เลือกเทปรายการที่นำมาวิเคราะห์จากการที่มีการเปลี่ยนแปลงประวัติการสื่อสารเกิดขึ้นในรายการ
สำหรับเทปรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ซึ่งผู้วิจัยพบว่า ในเทปรายการที่คัดเลือกมามีลักษณะ
ของตัวบท ที่เหมือนกัน และที่แตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้เห็นลักษณะที่เหมือนและแตกต่างกันของ
ประวัติการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ผู้วิจัยคัดเลือกมาวิเคราะห์ได้แก่

1) เทปรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยที่ออกอากาศในวันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ.
2565

2) เทปรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยที่ออกอากาศในวันเสาร์ที่ 22 มกราคม
พ.ศ. 2565

- 3) เทปรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยที่ออกอากาศในวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565
- 4) เทปรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยที่ออกอากาศในวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565
- 5) เทปรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยที่ออกอากาศในวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565
- 6) เทปรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยที่ออกอากาศในวันอาทิตย์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565

ผู้วิจัยพบว่าจากการวิเคราะห์เทปรายการ 9 ข่าวค่ำ จำนวน 6 เทป ผู้วิจัยพบว่า เป็นรายการที่นำเสนอข่าวประเด็นข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นลักษณะการเล่าข่าวที่นอกจากจะเป็นเนื้อหาหลัก (ตัวบทหลัก) ของรายการแล้ว ผู้วิจัย พบว่าในรายการมีลักษณะตัวบทอื่น ๆ ที่มีลักษณะของปรสิตในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ที่ไม่ได้สอดแทรกอยู่ในรายการ โดยผู้วิจัย พบว่ามีลักษณะของปรสิตที่เกิดขึ้น สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- 1) ปรสิตการสื่อสารของทางสถานีโทรทัศน์
- 2) ปรสิตการสื่อสารของทางรายการโทรทัศน์
- 3) ปรสิตการสื่อสารของตัวบทรายการโทรทัศน์

4.1 ปรสิตการสื่อสารของทางสถานีโทรทัศน์

โลโก้สถานีโทรทัศน์ จะอยู่ทางด้านมุมขวาบนของจอโทรทัศน์เป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกความเป็นสถานี (Station's identification) คือสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30 โลโก้สถานี จะปรากฏอยู่ในทุก ๆ รายการที่ออกอากาศทางสถานี ในแต่ละสถานีโทรทัศน์ก็จะมีโลโก้เป็นของตนเอง ซึ่งโลโก้สถานีถือเป็นปรสิตที่ติดอยู่กับรายการที่ออกอากาศกับทางสถานี คือถ้ารายการนี้ เปลี่ยนไปออก อากาศทางสถานีอื่น โลโก้ของสถานีเดิมก็จะเปลี่ยนเป็นโลโก้ของสถานีใหม่แทน

ภาพที่ 4.1: โลโก้สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30 (03.39) ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ตามแนวคิดของ Genette (1997) ที่กล่าวถึงลักษณะของสัญลักษณ์ หรือที่เรียกว่า “TheSeries emblem” ว่าเป็นสัญลักษณ์ในการบ่งบอกรายละเอียดของหนังสือ อย่างหนังสือของสำนักพิมพ์ The Penguins การใช้สัญลักษณ์ของสี เพื่อระบุประเภทของหนังสือ เช่น สีส้ม เพื่อบอกว่า หนังสือเล่มจัดอยู่ในประเภทยาน (Fiction) สีเทา คือหนังสือที่เกี่ยวกับการเมือง (Politics) เป็นต้น การใช้รูปทรงเรขาคณิต (Geometric) เช่น หนังสือที่มีสัญลักษณ์สี่เหลี่ยมคือนิยาย สัญลักษณ์วงกลมคือ บทกลอน (Poetry) สัญลักษณ์สามเหลี่ยมคือ เรื่องลึกลับ (Mystery) สำหรับรายการโทรทัศน์ การกำหนดสัญลักษณ์ขึ้นมาเป็นตัวแทน เพื่อช่วยในการจดจำ และระลึกถึง หรือแสดงเอกลักษณ์ของรายการที่แตกต่างจากรายการอื่น ๆ เช่น ชื่อสถานี บ่งบอกถึงรายการกำลังออนแอร์ อยู่ในสถานีโทรทัศน์ช่องใด

4.2 ประสิทธิภาพการสื่อสารของทางรายการโทรทัศน์

4.2.1 ใต้ใต้รายการโทรทัศน์

รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ประกอบไปด้วยชื่อสำนักข่าวและกรอบแนวคิดในการรายงานข่าว คือ เป็นกลาง น่าเชื่อถือ มีอาชีพ และตามด้วยโลโก้รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย

ภาพที่ 4.2: ไตเติลรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ.
2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ไตเติลรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เป็นลักษณะหนึ่งของปรสิตในรายการ เมื่อพิจารณาตามแนวคิดของ Genette (1997) เรื่อง Paratextuality ที่กล่าวถึงลักษณะของ ปรสิตที่เกิดขึ้นในงานสิ่งพิมพ์ นำมาเปรียบเทียบกับลักษณะปรสิตการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย พบว่าไตเติลรายการ จะจัดอยู่ในรูปแบบของ Publisher's Formats กล่าวคือ รูปแบบของ รูปเล่ม หนังสือ หน้าปกหนังสือ ซึ่งถือเป็นภาพแรกที่สุดที่ผู้อ่าน (หนังสือ) จะได้พบก่อนที่จะเข้าไปดู เนื้อหาด้านใน สำหรับรายการโทรทัศน์ ไตเติลรายการก็ถือเป็นสิ่งแรกที่ผู้ชมรายการจะได้พบก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาในรายการ ไตเติลรายการจึงถือเป็นหน้าตาของรายการ และเป็นสิ่งบ่งบอกว่ารายการนี้ มีแนวคิดมาจากไหน คือ แนวคิดของการทำรายการ และ ชื่อรายการอะไร และบางครั้งก็ทำให้ผู้ที่ติดตามชมคาดเดาได้ว่า ภายในรายการนี้ จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร

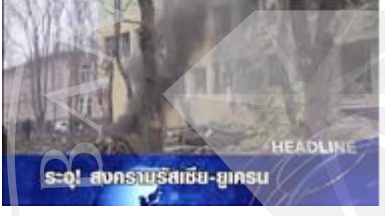

ไตเติลรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ผู้วิจัยพบว่า ภาวะความเป็นปรสิตของไตเติลรายการ อยู่ภายใต้เงื่อนไขของ กฎเกณฑ์ของผู้ผลิตรายการ กล่าวคือ การเปิดรายการก็ต้องมีไตเติลรายการเพื่อนำเข้าสู่รายการ เป็นความจำเป็นของผู้ผลิตรายการที่จะต้องมไตเติลรายการ เพื่อบอกให้ผู้ชมได้ รับรู้ว่ากำลังจะเข้าสู่รายการ

4.2.2 พาดหัวข่าว (Headline)

ในการเปิดรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย นอกจากไตเติลรายการที่มีดนตรีประกอบ

เชิญชวนให้ตื่นตัวในการติดตามรายการแล้ว รายการยังมีหัวข้อพาดหัวข่าวสำคัญที่จะนำเสนอในรายการวันนั้น ๆ ซึ่งจะนำเสนอข่าวใหญ่ประจำวันที่ผู้ชมให้ความสนใจ โดยการ พาดหัวข่าว Headline จะมีภาพและการบรรยายพาดหัวประกอบเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้ติดตามข่าวในวันนั้น

ตารางที่ 4.1: การพาดหัวข่าว ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565

ภาพ	เสียง
 <p data-bbox="539 913 628 949">(00.43)</p>	<p data-bbox="890 994 1353 1196">15 วันสงครามรัสเซีย ยูเครน ยังไม่มีสัญญาณยุติ สลดใจโรงพยาบาลโดมโฆมตีทางอากาศ เด็กและผู้หญิงต้องแก่ตกเป็นเหยื่อสงคราม</p>
 <p data-bbox="539 1193 628 1229">(00.57)</p>	
 <p data-bbox="539 1462 628 1498">(01.00)</p>	

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

พาดหัวข่าว (Headline) 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เป็นลักษณะหนึ่งของปรสิดในรายการ เมื่อพิจารณาตามแนวคิดของ Genette (1997) เทียบได้กับองค์ประกอบของหนังสือ คือการPreface หรือคำนำ ซึ่งเป็นลักษณะของบทนำ สิ่งที่จะเกิดขึ้นในรายการ การพูดโปรยเข้ารายการ เป็นการเกริ่นนำเนื้อหาที่จะเกิดขึ้นในรายการในวันนั้น

4.2.3 ตราสัญลักษณ์ (Logo) สำหรับรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย จะมีลักษณะของ ตราสัญลักษณ์ หรือโลโก้ ปรากฏอยู่ตามมุมจอโทรทัศน์ โดยที่ตำแหน่งของตราสัญลักษณ์แต่ละอัน จะมีตำแหน่งที่แน่นอน และจะพบได้ในทุกเทปรายการ ซึ่งตราสัญลักษณ์ที่เป็นลักษณะของปรสิตที่เกิดขึ้นจากรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย นั่นคือ โลโก้รายการ จะอยู่ทางด้านมุมซ้ายล่างของ จอโทรทัศน์ โลโก้ช่วงต่าง ๆ จะถูกจัดวางไว้ในหน้าจอก็คือ ช่วงชัวร์ก่อนแชร์ และช่วงลมฟ้าอากาศ

ภาพที่ 4.3: ภาพตราสัญลักษณ์หรือโลโก้รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยออกอากาศวันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.4: ภาพตราสัญลักษณ์หรือโลโก้ช่วงชัวร์ก่อนแชร์ ออกอากาศวันพุธที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.5: ภาพตราสัญลักษณ์หรือโลโก้ช่วงลมฟ้าอากาศ ออกอากาศวันพุธที่ 10 มีนาคม พ.ศ.
2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ลักษณะของตราสัญลักษณ์ หรือโลโก้ที่ปรากฏในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ลักษณะของปรสิท ตามแนวคิดของ Genette (1997) ที่กล่าวถึงลักษณะของสัญลักษณ์ หรือที่เรียกว่า “The Series Emblem” ว่าเป็นสัญลักษณ์ในการบ่งบอกรายละเอียดของงานพิมพ์หรือหนังสือ เมื่อได้เปรียบเทียบกับสัญลักษณ์ที่เป็นลักษณะของปรสิทที่เกิดขึ้นจากรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย คือ โลโก้รายการ และโลโก้ประจำช่วงรายการ

ผู้วิจัยพบว่า โลโก้รายการและโลโก้ประจำช่วง มีหน้าที่ในการสื่อสาร คือ

โลโก้รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เป็นสิ่งที่บอกชื่อรายการ และแสดงเอกลักษณ์ของรายการ ซึ่งก็เป็นลักษณะของปรสิทที่จะเกิดขึ้นกับรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยเท่านั้น เพราะในรายการอื่น ๆ ก็จะไม่มิลโก้ของรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ปรากฏขึ้น

โลโก้ประจำช่วง เป็นสิ่งบ่งบอกช่วงรายการที่จะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวข้องกับอะไร ซึ่งเป็นลักษณะปรสิทที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยเท่านั้น เพราะเป็นช่วงหนึ่งของรายการที่นอกจากผู้ประกาศจะกล่าวชื่อช่วงแล้วโลโก้ประจำช่วงก็ยังปรากฏอยู่ในช่วงดังกล่าวอีกด้วย

4.2.4 คอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ประกาศ หรือผู้ดำเนินรายการ

รายการ 9 ข่าวค่ำ วันธรรมดา (วันจันทร์ถึงวันศุกร์) มีผู้ดำเนินรายการหลัก 3 ท่าน ได้แก่ คุณสุทิวีส หงส์พูนพิพัฒน์ คุณวรรณศิริ ศิริวรรณ และคุณชุติมา พิงความสุข (โดยตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565 เป็นต้นไป ทางได้รายการปรับเปลี่ยนพิธีกรหลักเหลือเพียง 2 คน คือ คุณสุทิวีส

หงส์พูนพิพัฒน์ และคุณวรรณศิริ ศิริวรรณ) วันหยุดสัปดาห์ (วันเสาร์กับวันอาทิตย์) ผู้ดำเนินรายการหลัก 2 ท่าน คือ คุณกุลธิดา พงษ์แจ่ม และคุณสุตา สุธีพิเชฐภรณ์ ซึ่งชื่อของผู้ประกาศจะปรากฏเป็นคอมพิวเตอรืกราฟิกอยู่ด้านหน้าของผู้ประกาศ รวมทั้งยังมีคอมพิวเตอรืกราฟิกรูปผู้ประกาศเล็ก ๆ มุมซ้ายล่างของจอเพื่อระบุให้ผู้ชม ได้เห็นชื่อเล่น และชื่อจริง แยกแต่ละบุคคลอีกครั้งหนึ่งอีกด้วย

ภาพที่ 4.6: คอมพิวเตอรืกราฟิกชื่อผู้ประกาศข่าว อากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.7: คอมพิวเตอรืกราฟิกชื่อผู้ประกาศข่าว ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

นอกจากผู้ประกาศข่าวหลักที่ประกาศเนื้อหาข่าวหลัก ๆ ของแต่ละวันแล้ว ผู้ประกาศหลักยังพูดเกริ่นนำไปยังผู้ประกาศประจำช่วง และช่วงที่มีผู้ประกาศประจำช่วง ได้แก่ ลมฟ้าอากาศ และช่วงซัวร์ก่อนแชร์ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ภาพที่ 4.8: คอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ประกาศข่าว ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ผู้ประกาศข่าวก็เปรียบเสมือนตัวแทนของรายการที่จะนำเสนอเรื่องราว ประเด็นข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมแก่ผู้ชมรายการ ตัวผู้ดำเนินรายการก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ดึงดูดให้ผู้ชมติดตามชมรายการด้วยบุคลิกภาพ และเทคนิคการนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ของผู้ประกาศ ที่ทำให้เนื้อหาในรายการน่าสนใจ แต่ในทางกลับกันก็กลายเป็นตัวทำลายความน่าสนใจของรายการได้ผู้ประกาศแต่ละท่านก็มีเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล

ผู้ดำเนินรายการ หรือ ผู้ประกาศข่าว เปรียบได้องค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบ (Formats) ตามแนวคิดของ Genette (1997) การจัดวางรูปแบบของหนังสือ ก็เหมือนกับการจัดวางรูปแบบของรายการโทรทัศน์ การวางตำแหน่งผู้ประกาศ จำนวนของผู้ประกาศ วิธีการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ในรายการ กล่าวคือ ใน 1 รายการ จะประกอบไปด้วยผู้ดำเนินรายการหรือผู้ประกาศจำนวนกี่ท่าน อย่างไรในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ผู้ดำเนินรายการคือ ทั้ง 3 ท่าน ตำแหน่งของที่นั่งของแต่ละท่านก็จะกำหนดไว้ตายตัว บุคลิกภาพ และเทคนิคการนำเสนอของผู้ดำเนินรายการก็เปรียบเสมือนหน้าตาของรายการ การกำหนดให้ใครมาก่อนหลัง

ส่วนคอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ดำเนินรายการที่ปรากฏขึ้นบนหน้าจอ ผู้วิจัยพบว่า ไม่สามารถใช้แนวคิดเรื่อง Paratextuality ของ Genette (1997) มาวิเคราะห์ได้ทั้งหมด เนื่องจากการที่สื่อโทรทัศน์เป็นพลวัต มีความเคลื่อนไหว และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นคอมพิวเตอร์กราฟิกที่

เกิดขึ้น ณ เวลาหนึ่ง อาจจะเปลี่ยนสถานะเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ สำหรับคนที่เป็นผู้ชมรายการที่ติดตามรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มานานแล้วคอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อ ผู้ดำเนินรายการปรากฏขึ้นในรายการไม่ได้ทำให้ผู้ชมได้รับความรู้อะไรใหม่เพิ่มขึ้นเพราะฉะนั้น คอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ประกาศ สำหรับผู้ชมกลุ่มนี้จะกลายเป็นประวัติที่เกิดขึ้น แต่สำหรับผู้ชมรายการที่เป็นชาจรคือเปิดเข้ามาชมรายการเป็นครั้งแรก หรือชมรายการเป็นครั้งคราวอาจจะไม่คุ้นหน้า ไม่คุ้นชื่อของผู้ประกาศ คอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ประกาศที่ปรากฏขึ้นก็จะกลายเป็น Text (ตัวบทหรือข้อมูล) ที่สร้างข้อมูลให้กับผู้ชมกลุ่มนี้ แต่เมื่อลักษณะของสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความเคลื่อนไหว ระยะเวลาในการปรากฏขึ้นของคอมพิวเตอร์กราฟิกก็มีผลต่อสถานะของคอมพิวเตอร์กราฟิกที่จะเปลี่ยนจากตัวบท กลายเป็น Noise หรือประวัติได้ กล่าวคือ เมื่อผู้ชมเห็นคอมพิวเตอร์กราฟิกที่ปรากฏขึ้นพร้อมกับหน้าผู้ดำเนินรายการผู้ชมก็จะรับรู้ได้ว่าผู้ดำเนินรายการท่านนั้นเป็นใคร แต่เมื่อรับรู้แล้ว และคอมพิวเตอร์กราฟิกยังปรากฏต่อไปอีก จากตัวบทที่ผู้ชมรับรู้ก็จะกลายเป็น Noise หรือในกรณีที่ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ดำเนินรายการปรากฏขึ้นพร้อมกับการแนะนำตัวจากผู้ประกาศรายการเอง หรือจากผู้ร่วมดำเนินรายการเป็นผู้แนะนำตัวให้ คอมพิวเตอร์กราฟิกที่เกิดขึ้นก็จะกลายเป็นประวัติที่เกิดขึ้น

ดังนั้นจะพบว่า ลักษณะความเป็นประวัติของคอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ดำเนินรายการ จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขของความคุ้นชินของผู้ชมรายการ ถ้าผู้ชมรายการที่ติดตามรายการมานาน ที่รู้จักผู้ประกาศอยู่แล้ว ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมีการแนะนำชื่อผู้ดำเนินรายการ แต่ถ้าผู้ชมรายการเป็นผู้ชมที่ชมบางเป็นครั้งคราว หรือไม่เคยชมรายการนี้และไม่รู้จักผู้ดำเนินรายการเลย คอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ดำเนินรายการ ก็กลายเป็นข้อมูลสำหรับผู้ชมกลุ่มนี้

4.2.5 คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง หรือตัววิ่งข่าว

แถบอักษรข่าววิ่ง เป็นแถบที่อยู่บริเวณด้านล่างของจอโทรทัศน์เพื่อใช้แสดงหัวข้อข่าวสั้นของรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย

ภาพที่ 4.9: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง ออกอากาศวันพุธที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.10: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง ออกอากาศวันเสาร์ที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.11: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง อากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.12: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.13: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง ออกอากาศวันจันทร์ที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.14: คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรข่าววิ่ง ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

แถบอักษรข่าววิ่ง รายการที่ปรากฏขึ้นบนหน้าจอ เป็นเอกลักษณ์ของรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เลยก็ว่าได้ เพราะจะพบเห็นได้ตลอดทั้งรายการ ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของรายการ

หรือที่ Genette (1997) เรียกว่า Formats หรือรูปแบบรายการที่มีองค์ประกอบของรายการต่าง ๆ แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยก็พบว่า ไม่สามารถใช้แนวคิดเรื่อง Paratextuality ของ Genette (1997) มาวิเคราะห์ได้ทั้งหมด เนื่องจากการที่สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความเคลื่อนไหว และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้คอมพิวเตอร์กราฟิกที่เกิดขึ้น ณ เวลานั้น อาจจะเปลี่ยนสถานะเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไปผู้วิจัยพบว่า ลักษณะของปรสติดที่เกิดขึ้นของแถบอักษรข่าววิ่งรายการ อยู่ภายใต้เงื่อนไขของ ความสนใจของผู้ชมรายการสำหรับกลุ่มผู้ชมรายการที่ไม่มีความสนใจในการส่งแถบข่าววิ่ง สำหรับผู้ชมกลุ่มนี้ จะกลายเป็นปรสติดที่เกิดขึ้น แต่สำหรับผู้ชมที่สนใจ คอมพิวเตอร์กราฟิกที่ปรากฏขึ้นก็จะกลายเป็น Text (ตัวบทหรือข้อมูล) ที่สร้างข้อมูลให้กับผู้ชมกลุ่มนี้ ส่วนระยะเวลาที่คอมพิวเตอร์กราฟิกแสดงบนหน้าจอ ถ้าอยู่นานเกินไป ก็อาจจะกลายเป็น Noise ของผู้ชมได้

4.2.6 คอมพิวเตอร์กราฟิกเพจเฟซบุ๊ก สำนักข่าวไทย

เพจเฟซบุ๊ก สำนักข่าวไทย เป็นช่องทางให้ผู้ชมได้สื่อสารกับทางรายการโดยตรงอีกช่องทางหนึ่ง ซึ่งรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีการทำปรสติดการสื่อสารไปยังผู้ชมในทุกวันที่เริ่มรายการ

ภาพที่ 4.15: คอมพิวเตอร์กราฟิกเพจเฟซบุ๊ก สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันจันทร์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

คอมพิวเตอร์กราฟิกเพจเฟซบุ๊ก สำนักข่าวไทย ของรายการเป็นลักษณะหนึ่งของปรสติดที่ เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ตามแนวคิดของ Genette (1997) เรื่อง Paratextuality เปรียบได้กับ Formats รูปแบบของหนังสือ ซึ่งสำหรับรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ก็เป็น องค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบรายการที่จะแจ้งให้ผู้ชมรายการได้รับรู้ว่า รายการ ยังมีช่องทางการให้ ติดตามรับชมและติดต่อกับรายการได้ทาง เฟจเฟซบุ๊ก สำนักข่าวไทย

สำหรับผู้ชมรายการที่สนใจจะติดตามรับฟังรายการจากทางเพจเฟซบุ๊ก สำนักข่าวไทย อยู่แล้ว ผู้ชมอาจไม่ได้ให้ความสนใจอะไรเนื่องจากรับรู้อยู่แล้วว่ารับชมในช่องทางที่กำลังสื่อสาร อยู่แล้ว ก็จะกลายเป็น Noise สำหรับผู้ชมกลุ่มนี้

4.2.7 คอมพิวเตอร์กราฟิก End Credit

ในตอนท้ายของรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย จะปรากฏ End Credit ของผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการผลิตรายการ

ภาพที่ 4.16: คอมพิวเตอร์กราฟิก End Credit ออกอากาศวันจันทร์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565

(1.42.14)

(1.42.25)

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

คอมพิวเตอร์กราฟิก End Credits ในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ถ้าเปรียบเทียบกับ แนวคิดของ Genette (1997) ในเรื่อง Paratextuality อาจเปรียบได้กับ The cover and its appendages คือรายละเอียดปกด้านใน ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อผู้แต่ง ตำแหน่งของผู้แต่ง คำอุทิศ ภาพประกอบ สำนักพิมพ์ ที่อยู่สำนักพิมพ์ จำนวนที่พิมพ์ วันที่ ราคา หรือปกหลัง ที่ประกอบไปด้วย ข้อมูลต่าง ๆ เช่น ประวัติของผู้เขียน ผลงานที่ผ่านมา เป็นต้น เมื่อมาดูที่รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าว ไทยในตอน ท้ายของรายการก็จะขึ้นรายละเอียดของทีมงานผู้ผลิตที่มีส่วนร่วมในรายการ บริษัทผู้ผลิต

รายการผู้สนับสนุนรายการ สถานีโทรทัศน์ ซึ่งลักษณะของ End Credits ที่เกิดขึ้นในรายการก็แสดงถึงรายละเอียดของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ แต่ก็ไม่ได้มีผลต่อเนื้อหา (ข่าว) ที่นำเสนอในรายการ ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า คอมพิวเตอร์กราฟิก End Credits เป็นลักษณะของปรสิต ที่เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขของนโยบายการผลิตรายการ ที่ในตอนท้ายของรายการจะขึ้นชื่อผู้บริหารสถานี บริษัทผู้ผลิต รวมทั้งชื่อทีมงาน ที่มีความเกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ รวมถึงการขึ้นโลโก้ของผู้สนับสนุนรายการ ภายใต้เงื่อนไขของข้อตกลงในการสนับสนุนรายการที่ทางผู้ผลิตจะต้องขึ้นโลโก้ของผู้สนับสนุนรายการใน End Credits

4.3 ปฏิติการสื่อสารของตัวบท

4.3.1 คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED

ภาพที่ 4.17: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.18: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันเสาร์ที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.19: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.20: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). รายการ 9 ข่าวค่ำ. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.21: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). รายการ 9 ข่าวค่ำ. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.22: คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

คอมพิวเตอร์กราฟิกข่าวในจอ LED ด้านหลังผู้ประกาศ นั้นเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของ Genette (1997) ก็ถือว่าเป็นปรสิตรูปแบบหนึ่ง เมื่อพิจารณาแล้วเปรียบเทียบกับรายการโทรทัศน์ เป็นลักษณะของ Running Heads ที่เกิดขึ้นในรายการ กล่าวคือปรากฏเป็นลักษณะของหัวข้อข่าว ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์กราฟิกโดยปรากฏอยู่หลังด้านหลังผู้ประกาศข่าว ซึ่งมักจะเชื่อมโยงเข้าสู่ “ตัวบท” (Text) ที่กำลังจะนำเสนอ

4.3.2 ภาพข่าว

ภาพที่ 4.23: ภาพข่าว รายการ 9 ข่าวค่ำ ออกอากาศวันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565

อธิบดีกรมการแพทย์

(14.08)

ตรวจเอทีเค

(14.08)

ห้องผู้สมัคร

(1.09.20)

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.24: ภาพข่าว รายการ 9 ข่าวค่ำ ออกอากาศวันเสาร์ที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.25: ภาพข่าว รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.26: ภาพข่าว 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

อาศัยได้เสียชีวิตลง

(05.30)

ขี่มอเตอร์ไซด์นำกล้วย

(42.38)

เทนนิสเอทีพีทัวร์

(1.31.55)

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.27: ภาพข่าว รายการ 9 ข่าวค่ำ ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565

ตกแต่งสถานที่

(26.38)

ยายหลานนั่งกอดกัน

(56.48)

สยามคันทรี คลับ

(1.47.06)

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ภาพที่ 4.28: ภาพข่าว รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เป็นรูปแบบการนำเสนอข่าวแบบมีสคริปต์ โดยผู้ประกาศข่าวได้รายงานตามเนื้อข่าว พร้อมทั้งขึ้นภาพข่าวประกอบการนำเสนอที่ได้เตรียมไว้ ซึ่งผู้วิจัยพบว่า มีทั้งภาพข่าวเหตุการณ์ที่กำลังรายการและประเภทแฟ้มภาพ ที่เป็นภาพข่าวที่ได้เก็บเป็นฐานข้อมูลไว้ และพบว่า การใช้ภาพในการเล่าข่าว ภาพข่าวก็มักไม่ค่อยตรงกับเนื้อหาที่กำลังรายงานอยู่

ภาพข่าว ถือเป็นลักษณะของปรสิตประเภทหนึ่ง ตามแนวคิด Genette (1997) เรื่อง Paratextuality จะเรียกว่า Illustrations ถ้าเทียบกับอยู่ในหนังสือก็คือ ภาพประกอบ ซึ่งมีหน้าที่หลักคือเสริมเนื้อหาในหนังสือ สำหรับภาพข่าวในรายการโทรทัศน์ การใส่ภาพที่ช่วยเสริมเนื้อหาข่าวที่นำเสนอให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ภาพข่าวแสดงให้เห็นถึงภาพบรรยากาศ และถ้าหากมีภาพประกอบก็แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกในขณะนั้น แต่ถ้าผู้ดำเนินรายการไม่ได้พูดอะไร และปล่อยให้ภาพข่าว แสดงเนื้อหาและเรื่องราวที่เกิดขึ้น ภาพข่าวที่ปรากฏในรายการก็จะกลายเป็น Text (ตัวบทหรือข้อมูล) สำหรับผู้ชม

4.3.3 คอมพิวเตอร์กราฟิกหัวข้อข่าว ที่แสดงถึงข่าวที่กำลังรายงานอยู่หรือแม้แต่สถานที่ตัวบุคคล ที่ปรากฏขึ้นบนหน้าจอโทรทัศน์ เช่น “จนท.สปก.ช่วยกู้มิ เสียงแตกที่ตินนายสมปอง” (คอมพิวเตอร์กราฟิกหัวข้อข่าว จะปรากฏภาพที่ตินนายสมปอง)

ภาพที่ 4.29: ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกหัวข้อข่าว ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

(12.30)

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

4.3.4 คอมพิวเตอร์กราฟิกผู้รายงานข่าวนอกสถานที่ (ในกรณีที่มีการรายงานข่าวนอกสถานที่) เช่น การรายงานสด เช่นการรายงานสด ปมคดีฆ่าชาวต่างชาติที่จังหวัดภูเก็ต ที่มีนักข่าวของสำนักข่าวไทยไปประจำอยู่ที่จังหวัดภูเก็ตเพื่อบรรยายภาพบรรยากาศ โดย คุณเพลินพิศ ชูเสน

ภาพที่ 4.30: ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกผู้รายงานข่าวนอกสถานที่ ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

(24.15)

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

คอมพิวเตอร์กราฟิกหัวข้อข่าว และคอมพิวเตอร์กราฟิกผู้รายงานข่าวนอกสถานที่ที่ปรากฏในหน้าจอรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เป็นลักษณะปรสติดที่ติดอยู่ในตัวกับข่าวคือถ้าไม่มีข่าวนั้น ๆ ก็จะไม่ปรากฏคอมพิวเตอร์กราฟิกนั้นขึ้นบนหน้าจอ สำหรับผู้ชมที่สนใจว่าเป็นข่าวเรื่องอะไร ใครเป็นผู้รายงาน ลักษณะคอมพิวเตอร์กราฟิกที่ปรากฏ ก็จะเป็น Text ของผู้ชมกลุ่มนี้ แต่ถ้าผู้ชมไม่ได้สนใจ คอมพิวเตอร์กราฟิกดังกล่าวก็จะกลายเป็นปรสติด แต่ถ้าหากคอมพิวเตอร์กราฟิกหัวข้อข่าวปรากฏอยู่ตลอดการรายงานข่าว คอมพิวเตอร์กราฟิกหัวข้อข่าวนั้นก็จะกลายเป็น Noise ที่รบกวนต่อผู้ชมรายการได้

4.3.5 คอมพิวเตอร์กราฟิกในข่าว

คอมพิวเตอร์กราฟิกในข่าว เป็นคอมพิวเตอร์กราฟิกที่พบได้บ่อยไม่แพ้กับภาพข่าวเนื่องจากเป็นคอมพิวเตอร์กราฟิกที่ช่วยให้ผู้ชมรายการเข้าใจเนื้อหาของข่าวได้ชัดเจนมากขึ้น ในส่วนของคอมพิวเตอร์กราฟิกในข่าว ผู้วิจัยพบว่า มีคอมพิวเตอร์กราฟิกที่ทางรายการจัดทำขึ้น เช่น กรณิข่าวการเสียชีวิตของคุณแดงโม นิดา ที่ทางรายการได้จำลองตำแหน่งการนั่งของคุณคณในร้านอาหารในวันที่เกิดเหตุ

ภาพที่ 4.31: ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกในข่าว ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 พ.ศ. มีนาคม 2565

(05.51)

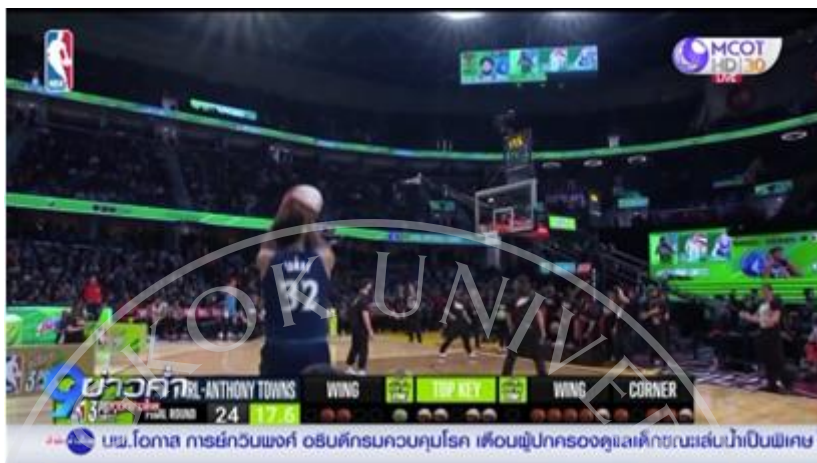
ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). รายการ 9 ข่าวค่ำ. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ผู้วิจัยพบว่า คอมพิวเตอร์กราฟิกที่เกิดขึ้นในข่าวที่เกิดจากที่รายการผู้ผลิตขึ้นนั้น ถือว่าเป็น Cotext หรือตัวบทร่วม ซึ่งก็ทำหน้าที่ส่งเสริมสิ่งที่ผู้ประกาศกำลังนำเสนอ เนื่องจากบางครั้งเนื้อหาข่าวที่นำเสนอมีความซับซ้อน เช่น ตำแหน่งการนั่งในร้านอาหาร ของคดีคุณแดงโม การขึ้นคอมพิวเตอร์กราฟิกทำให้ผู้ชมรายการ เข้าใจรายละเอียดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

คอมพิวเตอร์กราฟิกที่ติดมากับภาพข่าวในกรณีนี้ส่วนใหญ่เป็นคอมพิวเตอร์กราฟิกที่เป็นภาพข่าว แล้วรายการนำมาออกอากาศ มักปรากฏคอมพิวเตอร์กราฟิกลักษณะนี้จากภาพข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศ ซึ่งในภาพข่าวนั้นมักจะมีคอมพิวเตอร์กราฟิกในข่าวอยู่แล้ว เช่น ภาพข่าวจากการแข่งขันกีฬาจากต่างประเทศ ที่จะมีคอมพิวเตอร์กราฟิกผลการแข่งขันกีฬาติดมาด้วย

ภาพที่ 4.32: ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกในข่าว ที่ตัดมาจากภาพข่าว ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ 2565

(1.32.58)

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

คอมพิวเตอร์กราฟิกที่เกิดขึ้นจากภาพข่าว ก็ถือว่าเป็น Cotext หรือตัวบทร่วม เพราะทำหน้าที่ส่งเสริมสิ่งที่ผู้ประกาศได้นำเสนอ ซึ่งบางครั้ง Cotext ที่เกิดขึ้นอาจไม่ได้ส่งเสริมความหมายของการนำเสนอแต่กลายเป็นตัวสื่อความหมายในตัวเอง เช่น คอมพิวเตอร์กราฟิกผลการแข่งขันกีฬา

4.3.6 คอมพิวเตอร์กราฟิกผู้สนับสนุนรายการ

ในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ผู้รับชมสามารถพบเห็นคอมพิวเตอร์กราฟิกของผู้สนับสนุนรายการอยู่บ้าง ซึ่งมักจะพบในรูปแบบของโลโก้ของผู้สนับสนุนซึ่งอยู่ในช่วงต่าง ๆ ของรายการ ซึ่งผู้วิจัยพบคอมพิวเตอร์กราฟิกหรือโลโก้ผู้สนับสนุนปรากฏขึ้นท้ายช่วงพร้อมมีเสียงการลงเสียงชื่อสินค้าหรือหน่วยงานที่สนับสนุนช่วงดังกล่าว ใน 2 ช่วงของรายการ คือ 1) ช่วงชัวร์ก่อนแชร์ 2) ช่วงลมฟ้าอากาศ

ตารางที่ 4.2: คอมพิวเตอร์กราฟิกโลโก้ผู้สนับสนุน ท้ายช่วงซีรีส์ก่อนแซร์ วันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565

ภาพ	เสียง
 <p>(2.14.10)</p>	<p>สนับสนุนโดย กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์</p>

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ตารางที่ 4.3: คอมพิวเตอร์กราฟิกโลโก้ผู้สนับสนุนรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ท้ายช่วงลมฟ้าอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

ภาพ	เสียง
 <p>(1.42.15)</p>	<p>การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสว่างทั่วทิศ สร้างคุณภาพชีวิตทั่วไทย</p>

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ตารางที่ 4.4: คอมพิวเตอร์กราฟิกโลโก้ผู้สนับสนุน รายการ 9 ข่วคำ สำนักข่าวไทย ท้ายช่วงลมฟ้า
อากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565

ภาพ	เสียง
 <p>(1.39.20)</p>	อะเมซิ่งไทยแลนด์
 <p>(1.39.23)</p>	อะเมซิ่ง นิว แชนปเตอร์

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่วคำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

การขึ้นโลโก้ของผู้สนับสนุนรายการที่ปรากฏขึ้นในท้ายทั้ง 2 ช่วงของรายการ ก็ถือว่าเป็น
ปรสิตในการสื่อสารของรายการที่เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขของข้อตกลงระหว่าง บริษัท อสมท จำกัด
(มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ผลิตรายการ และผู้สนับสนุนรายการ ซึ่งเป็นปรสิตที่มีความจำเป็นในการผลิต
รายการโทรทัศน์ สำหรับผู้ชมรายการนั้น เนื้อหาของสินค้าหรือหน่วยงานที่ปรากฏขึ้น ก็จะเป็น Text
(ข้อมูล) สำหรับผู้ชมกลุ่มนี้ และส่วนใหญ่ผู้ชมก็จะเข้าใจได้ว่าช่วงรายการที่เพิ่งรายงานจบไป ได้รับ
การสนับสนุนจากหน่วยงานหรือสินค้าดังปรากฏขึ้น

ตามแนวคิด Genette (1997) จากลักษณะด้านภาพและคอมพิวเตอร์กราฟิกต่าง ๆ ที่ผู้วิจัย
ได้นำเสนอมานั้น เป็นลักษณะของตัวบทอื่น ที่ผู้วิจัยพบจากรายการ 9 ข่วคำ สำนักข่าวไทย
ซึ่งเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่รายการได้ผลิตขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าตัวบทอื่น ๆ เหล่านี้ แสดงถึงลักษณะของ
ปรสิตเสียงบางส่วนที่เกิดขึ้นในรายการ และเมื่อได้พิจารณาจากการชมรายการถึงเนื้อหาที่เกิดขึ้นใน
รายการ 9 ข่วคำ สำนักข่าวไทย ทำให้พบลักษณะของปรสิตบางประเภทที่เกิดขึ้นในเนื้อหารายการ
ได้แก่

4.3.7 การทำความที่ไปที่ไปของข่าวที่นำเสนอ (Pretext)

Pretext เป็นลักษณะปรตติที่เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขของความคุ้นชิน หรือเคยติดตามข่าวมาที่รายงานมาก่อนหน้า โดยผู้ประกาศจะมีการทำความเพื่อเป็นบอกเล่าความเป็นมา หรือเสริมความเข้าใจสำหรับผู้ที่ไม่เคยติดตามข่าวดังกล่าวมาก่อน แต่ถ้าผู้ชมรายการติดตามข่าวนั้นมาและจดจำเหตุการณ์หรือลำดับเหตุการณ์ในข่าวนั้นได้ การทำความที่ไปที่ไปของข่าว ก็จะกลายเป็นปรตติของคนกลุ่มนี้

ตารางที่ 4.5: การทำความข่าว จากรายการ 9 ข่าวค่ำ ออกอากาศวันพุธที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2565

	เนื้อหา	ภาพ	เสียง
สุทธิวัส	(52.21) <u>คุณผู้ชมอีกคดีหนึ่งที่เมื่อวานนี้เรานำเสนอครับ คดีพ่อเลี้ยงทำร้ายลูก ที่เมื่อวานนี้เราบอกว่า คดีส่อพลิก แต่ว่ามีจังหวะหนึ่งครับท่านผู้ชม ตำรวจสอบเค้น จู๋ ๆ เมื่อเด็กบอกว่าหยุดปาก ว่าเป็นคนทำร้ายลูก</u>	 (52.21)	หัวข้อข่าว “คดีพ่อเลี้ยงทำร้ายลูก”
วรรณศิริ	อืม	 (52.33)	น้ำเสียงการเล่าข่าวของคุณ
ชุติมา	ค่ะ		สุทธิวัส มีความหนักแน่น ชวนให้ติดตาม
สุทธิวัส	(52.36) <u>ทั้ง ๆ ที่พ่อเลี้ยงเปิดปากรับสารภาพแล้วเนี่ยนะครับ ตอนนั้นแม่เด็กยังให้การวกวน และล่าสุดวันนี้ มีความชัดเจนเพราะท่านนี้เลยฮะ บิ๊กโจ๊ก พลตำรวจโทสุรเชษฐ์ หักพาล ผู้ช่วย ผบ.ตร. นำทีมตรวจหลักฐาน</u>	 (52.44)	

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

จากข้อมูลในตาราง 4.5 ข่าวพ้อเลี้ยงทำร้ายลูก ที่คุณสุทิวัส ได้เล่าถึงนาที่ที่สอบปากคำพ้อเลี้ยงที่ได้เคยนำเสนอไปแล้ว เคยให้การสารภาพว่าเป็นผู้ทำร้ายลูก

4.3.8 ข้อมูลเสริม

ข้อมูลเสริมที่ผู้ประกาศสอดแทรกเข้าไปในตัวบทหลัก ซึ่งในตัวของมันเองก็อาจจะสื่อความหมายเสริม หรือสื่อความหมายอย่างอื่นที่แตกต่างจากบทหลักเลยก็ได้ ผู้วิจัยเรียกว่า “Cotext” หรือตัวบทร่วม

ตารางที่ 4.6: ตัวบทร่วม จากรายการ 9 ข่าวคำ ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2565

	เนื้อหา	ภาพ	เสียง
วรรณศิริ	(28.38) อีกหนึ่งความสูญเสียในวงการบันเทิงนะคะคุณผู้ชมคะ พระเอกนักบุญ คุณสรพงษ์ ชาตรี ศิลปินแห่งชาติที่เสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งนะคะ รวมอายุได้ 71 ปีคะนี่ถือเป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่อีกครั้งหนึ่งของวงการบันเทิงไทย นะคะคุณสรพงษ์ ชาตรี เสียชีวิตจากไปอย่างสงบด้วยโรคมะเร็งที่ลุกลามเมื่อเวลา 15.51 น. นะคะที่ห้องพักผู้ช่วยโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	 <p>(28.38.)</p> <p>(28.49)</p>	<p>หัวข้อข่าว “การเสียชีวิตของคุณสรพงษ์ ชาตรี ศิลปินแห่งชาติ”</p> <p>น้ำเสียงการเล่าข่าวของคุณวรรณศิริ มีน้ำเสียงเศร้าและรู้สึกถึงความอาลัยการจากไปของ คุณสรพงษ์ ชาตรี</p>
วรรณศิริ	(29.07) <u>คุณสรพงษ์ มีชื่อจริงว่าพิทยา เทียมเศวต</u> <u>คะตอนหลังเปลี่ยนชื่อเป็น ดรีพงษ์ เทียมเศวต</u> <u>เป็นนักแสดงเจ้าบทบาทในช่วงปลายยุค 70-80 และก็ยังคงมีชื่อเสียงในอาชีพการแสดงมาจนถึงปัจจุบันนะฮะ</u>	 <p>(29.06)</p>	

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ): ตัวบ่งชี้ จากรายการ 9 ข่าวก้าว ออกอากาศวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม 2565

	เนื้อหา	ภาพ	เสียง
วรรณศิริ	<p><u>ตอนหลังคะได้รับเลือกเป็นศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดงเมื่อปี 2551 คุณสรพงษ์ เกิดเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2493 ที่ อ. มหาราช จ. พระนครศรีอยุธยา จบการศึกษาชั้น ป.4 และก็บวชเรียนตั้งแต่อายุ 8 ขวบนะคะที่วัดเทพสุวรรณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และวัดดาวดึงส์บางยี่ขัน ธนบุรีคะ</u></p>	 <p>(29.12)</p>	

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวก้าว*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

ตามที่ได้เห็นในตารางที่ 4.6 ในการนำเสนอข่าวการเสียชีวิตของคุณสรพงษ์ ชาตรี ศิลปินแห่งชาติ ซึ่งนอกเหนือจากสาเหตุการเสียชีวิตแล้ว คุณวรรณศิริ ได้เสริมข้อมูลประวัติของคุณสรพงษ์ ชาตรี รวมทั้งการศึกษาเข้าไปในการนำเสนอข่าว ซึ่งถือเป็นข้อมูลที่จะทำให้ผู้ชมรู้จักคุณสรพงษ์ ชาตรี มากขึ้น โดยเฉพาะผู้ชมคนรุ่นใหม่ที่จะไม่เคยรู้จักคุณสรพงษ์ ชาตรี มาก่อน

นอกจากลักษณะของ Cotext เป็นข้อมูลเสริมของข่าวที่ผู้ประกาศได้นำเสนอแทรกเข้าไปในข่าวแล้ว ลักษณะของ Cotext ที่รายการ 9 ข่าวก้าว สำนักข่าวไทย ได้แทรกเข้าไปในข่าวการเสียชีวิตของคุณสรพงษ์ ชาตรี อีกประเภทหนึ่งก็คือ คอมพิวเตอร์กราฟิกต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายการ ในส่วนของ Cotext ลักษณะคอมพิวเตอร์กราฟิกข้างต้น เกิดขึ้นในลักษณะของการแสดงรายละเอียดของข่าวที่นำเสนออยู่ อย่างภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกที่แสดงเนื้อหาจากข่าว แต่บางครั้ง Cotext ที่เกิดขึ้นก็ไม่ได้เสริมความหมายของข่าวที่นำเสนอแต่ตัว Cotext กลับสื่อความหมายของตัวเอง เช่น คอมพิวเตอร์กราฟิกประวัติของ คุณสรพงษ์ ชาตรี

4.3.9 Notes ข้อความหรือคำพูด ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากการนำเสนอเนื้อหาของข่าว ซึ่งผู้วิจัยพบ ในรายการ 9 ข่าวก้าว สำนักข่าวไทย มีลักษณะของ Notes ที่ไม่ใช่ข่าว แต่มีความเกี่ยวเนื่องกับข่าวดังนี้ คำอธิบาย (Explanation) อธิบายคำศัพท์หรือความหมายรวมถึงคำจำกัด

ความเนื้อหานั้น หรือ เนื้อหาที่สลับซับซ้อน การแสดงความคิดเห็น (Commentary) ของผู้ดำเนินรายการ

ตารางที่ 4.7: ข้อมูลเสริม จากรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

	เนื้อหา	ภาพ	เสียง
วรรณศิริ	(13.15) <u>ที่นี่มีสิ่งทีนักข่าว</u> เราเข้าไปตรวจสอบก็พบว่า มีการครอบครองที่ดินอีก ประมาณ 100 ไร่ ที่อยู่โซน หลังบ้าน เป็นป่าเตรียมการ สงวนภูเขา ผักหนาม หมายเลข 10 แปลงที่ 1 ตรงนี้ค่ะ อยู่ตรงรอยต่อเขต รักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขาเขียว หรือป่าสงวนแห่งชาติ นี้ นะฮะถึงบอกว่าต้อง ตรวจสอบ	 (13.15)	หัวข้อข่าว “อดีต พระสมปอง ครอบครองที่ดิน ส.ป.ก.” น้ำเสียงการเล่า ข่าวของคุณ วรรณศิริ มีน้ำเสียงชวน ติดตาม
วรรณศิริ ชุตินา สุทิวัส	(13.38) <u>ดิฉันอธิบายให้ฟัง</u> <u>เพิ่มเติมก่อนนะฮะ ปกติ</u> <u>แล้วเนี่ยะที่ดิน ส.ป.ก. เขา</u> <u>ซื้อขายไม่ได้</u> ค่ะ อืม...ซื้อขายเปลี่ยนมือไม่ได้	 (13.38)	

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ): ข้อมูลเสริม จากรายการ 9 ช่าวคำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

	เนื้อหา	ภาพ	เสียง
วรรณศิริ ชุตินา วรรณศิริ	<p>เป็นที่ ที่ทางรัฐมีหน้าที่จัดสรรให้เกษตรกรที่ยากจนเอาไปใช้ทำมาหากินได้ นั้นหมายความว่า คุณจะปลูกพืชผักทางการเกษตรได้แต่คุณเอาไปทำอย่างอื่นไม่ได้ (14.00) ตอนนั้นที่เราดูข้อมูลของ ส.ป.ก. ก็คือคดีของคุณปาริณา ไข่ ๆ (14.05) ทำอย่างอื่นไม่ได้ นอกเหนือจากทำการเกษตร</p>	 <p>(14.00)</p>	
วรรณศิริ	<p>เพราะฉะนั้น ดิฉัน ยกตัวอย่าง ถ้าคุณสมpongซื้อที่ดินแล้วเอาไปทำโรงเรียนให้กับเด็กกะฮะ ทำสนามฟุตบอลก็ถือว่าไม่ได้เหมือนกันเพราะไม่ใช่การเกษตร</p>	 <p>(14.17)</p>	

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). รายการ 9 ช่าวคำ. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

จากตารางที่ 4.7 ในการนำเสนอข่าวอดีตพระสมpong ถือครองที่ดิน ส.ป.ก. ในจังหวัดชัยภูมิ แล้วคุณวรรณศิริได้แทรกการอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมถือว่าเป็นความรู้เสริมให้ผู้ชมเรื่องที่ดิน ส.ป.ก. ถือเป็นการอธิบายให้ทำให้ผู้ชมได้เข้าใจข่าวเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

นอกจากลักษณะของ คำอธิบาย (Explanation) ที่ได้อธิบายเพิ่มเติมของผู้ประกาศข่าวที่ทำให้ผู้ชมได้เข้าใจเนื้อหาข่าวได้เพิ่มมากขึ้นแล้ว ลักษณะคำอธิบาย (Explanation) เกิดขึ้นในรายการ 9 ช่าวคำ สำนักข่าวไทย อีกประเภทหนึ่งก็คือ คอมพิวเตอร์กราฟิกต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายการ ซึ่ง

คอมพิวเตอร์กราฟิกหรือภาพประกอบที่เกิดขึ้นทำหน้าที่ส่งเสริมให้เห็นภาพสิ่งที่นำเสนออยู่ เช่น ภาพที่ติด ส.ป.ก. ที่ประกอบในข่าว เป็นต้น

ตารางที่ 4.8: การแสดงความเห็น (Commentary) ผู้ประกาศ จากรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ 2565

	เนื้อหา	ภาพ	เสียง
สุตา กุลธิดา สุตา	(41.23) กรณีที่เราเห็นคลิปแชร์กันในโลกโซเชียลนะคะ ผู้ชายคนหนึ่งขี่รถแบบโชว์เหนือ ฮี ๆ ค่ะ ขี่ฮาเล่เดวิสันแถว ๆ เยาวราชคะ ปรากฏว่ามีการไปยื่นขึ้นบ้างคือ ค่อนข้างหวาดเสียวเลย ไม่ว่าจะคนที่ได้พบเห็นหรือคนที่ใช้ทางร่วมกัน	 (41.23)	หัวข้อข่าว “หนุ่มขี่ฮาเล่ โชว์เหนือกลางเยาวราช” น้ำเสียงการเล่าข่าวของคุณสุตา
กุลธิดา สุตา กุลธิดา สุตา	อยู่ดูคลิปกันหน่อยคะ (41.40) อู๊ยย...ขึ้นไปยื่นเลยใจใหม่คะเนี่ยะ ขึ้นไปยื่น อันนี้ไม่ได้ใช้คำว่าขี่แล้วนะคะ ขึ้นไปยื่น ยื่นไปเลย (41.45) และก็ไม่ใช่การถ่ายหนังนี่ของจริงเขาจับภาพได้นี่เป็นคือวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ยื่นแบบนี้ปล่อยมือแล้วยังมีการย่อบ้างยื่นขึ้นกลางแขน เอาขาไว้ข้างหน้าบ้าง	 (41.40) (41.45)	ค่อนข้างตื่นเต้นและน้ำเสียงแทรกของคุณกุลธิดา มีตกใจจากภาพข่าวที่เห็น
กุลธิดา	(41.58) เอ๊ะ...นี่มีหลายคลิปด้วยนะ <u>แปลว่าไม่ได้ขี่ไปขี่มา รอบเดียวสิคะ</u> <u>น่าจะไป ๆ มา ๆ หลายรอบนะ</u>		

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ): การแสดงความเห็น (Commentary) ผู้ประกาศ จากรายการ 9 ชั่วคำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20 กุมภาพันธ์ 2565

	เนื้อหา	ภาพ	เสียง
สุตา	(41.58) <u>ก็น่าจะไป ๆ มา ๆ น่าจะมีพวกด้วยที่ถ่ายภาพไว้ ช่วยกันถ่ายคลิปนี้ไว้ นะคะ เพราะว่าเจ้าตัวนี้ก็ถือว่าเป็นคนที่มีคนติดตามในโลกโซเชียลประมาณหนึ่ง</u>		
กุลธิดา	อืม		(41.58)
สุตา	เขาก็เอาไปโพสต์ลงเพจเขา นะคะ ตอนนี้ได้ความคืบหน้าแล้วว่าคนที่ชี้หวาดเสียวคนนี่คือใคร นะคะ (42.20) เพราะว่าทางเจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามมา นายกฤษฎาพร หรือแก้ว นะคะ ขอสงวนนามสกุล		(42.20)

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ชั่วคำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

จากตาราง 4.8 หัวข้อความการขบขี้จรรย์นยนต์หวาดเสียวของชายคนหนึ่ง จากการเล่าข่าวของคุณสุตา โดยคุณกุลธิดาได้แสดงความคิดเห็นต่อข่าวที่เกิดขึ้น โดยวิเคราะห์ด้วยตนเองว่ามีหลายคลิป น่าจะขี้ไป ๆ มา ๆ หลายรอบ และคุณสุตาก็ได้แสดงความคิดเห็นส่วนตัวเพิ่มไปอีกว่า น่าจะมีพวกมาด้วยเพราะมีการถ่ายภาพไว้หลายคลิปและเอาไปลงโพสต์ในเพจส่วนตัว

ผู้วิจัยพบว่า Notes หรือข้อความที่เกิดขึ้นในรายการที่นอกเหนือจากการนำเสนอข่าว ซึ่งถือเป็นเนื้อหาหลักของรายการ เป็นลักษณะของปรสิต ที่ติดอยู่กับตัวบทหรือข่าว ๆ นั้น อันเป็นผลมาจากผู้ประกาศทำให้เกิดขึ้นมา ซึ่งเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของ Genette (1997) ในเรื่อง Paratextuality ที่กล่าวว่า Notes คือ ถ้อยความสั้น ๆ ที่เกิดขึ้นไม่แน่นอนหรืออาจจะเป็นเพียงแค่คำหนึ่งคำ ซึ่งอาจมีความเชื่อมโยงกับชุดของตัวบท (Text) มากหรือน้อย และปรากฏอยู่ในส่วนที่แยกต่างหากจากชุดของตัวบทนั้น สิ่งที่เราพบใน Note เป็นได้ตั้งแต่นิยาม (Definitions) คำอธิบาย (Explanations) ของศัพท์เฉพาะที่ปรากฏในตัวบท บางครั้งก็เป็นการให้ความหมายเฉพาะ (Specific

Meaning) ความหมายในเชิงเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย (Figurative Meaning) หรือแม้กระทั่งเป็นความคิดเห็น (Commentary) ของตัวผู้เขียนเองก็ได้ สำหรับรายการ 9 ข่าวก้าว สำนักข่าวไทย ผู้วิจัยพบลักษณะของ Notes 2 แบบคือ คำอธิบาย (Explanations) และการแสดงความคิดเห็น (Commentary) ซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้ดำเนินรายการหรือผู้ประกาศใช้ในการเสริมความหมายของข่าวที่นำเสนอไปนอกจากลักษณะของปรสติดของสื่อโทรทัศน์ สถานีโทรทัศน์รายการ 9 ข่าวก้าว สำนักข่าวไทยและตัวบท (Text) ที่ปรากฏในรายการนั้น ซึ่งถือเป็นลักษณะของปรสติดการสื่อสารที่อยู่ในระดับของ Content อันประกอบไปด้วย ภาพ เสียง และเนื้อหา (ข่าว) ผู้วิจัยยังพบว่า ในรายการ 9 ข่าวก้าว สำนักข่าวไทยยังมีลักษณะของปรสติดการสื่อสารที่อยู่ในระดับของวิธีการสื่อสารด้วยวิธีการเล่าข่าว คือ ทำทางประกอบการเล่าข่าวของผู้ดำเนินรายการในการสื่อสาร น้ำเสียงและท่าทาง ที่เกิดขึ้นในรายการเล่าข่าว จะไม่ถือว่าเป็น ปรสติดที่เกิดขึ้นในการสื่อสาร เพราะว่าการสื่อสารจะต้องประกอบไปด้วย 2 สิ่งนี้อยู่แล้ว แต่รายการ 9 ข่าวก้าว สำนักข่าวไทย ที่ผู้ดำเนินรายการใช้วิธีการสื่อสารกับผู้ชมรายการด้วยวิธีการประกาศข่าวร่วมกับการเล่าข่าว ซึ่งการเล่าข่าวก็คือการเล่าด้วยคำพูด ก็ทำให้พบว่า น้ำเสียงและท่าทางที่ประกอบการเล่าจะกลายเป็น “ลักษณะของปรสติดของวิธีการเล่าข่าว” ซึ่งก็พบได้ไม่มากในรายการ 9 ข่าวก้าว สำนักข่าวไทย

ในการสื่อสาร น้ำเสียงและท่าทางของผู้ประกาศที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวก้าว สำนักข่าวไทย ไม่ถือว่าเป็นปรสติดที่เกิดขึ้นในการสื่อสาร เพราะว่าการสื่อสารจะต้องประกอบไปด้วย 2 สิ่งนี้อยู่แล้ว และเนื่องจากรายการ 9 ข่าวก้าว สำนักข่าวไทย เป็นรายการข่าวที่ยังคงเอกลักษณ์การประกาศข่าวแบบเป็นทางการ ซึ่งผู้ประกาศจะไม่แสดงท่าทางหรือการแสดงออกทางการสื่อสารมากนัก แต่ก็มีบางช่วงที่มีการเล่าข่าวด้วยคำพูด ก็ทำให้พบว่าน้ำเสียงและท่าทางที่ประกอบการเล่าก็กลายเป็นลักษณะของปรสติดของวิธีการเล่าข่าว

ภาพที่ 4.33: ภาพแสดงท่าทางประกอบการเล่าข่าวของผู้ประกาศ ออกอากาศวันจันทร์ที่ 7
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

(03.26)

(04.24)

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

นอกจากการแสดงท่าทางในการสื่อสารการเล่าข่าวของผู้ประกาศข่าวหลักของรายการ แล้วผู้วิจัยยังพบการแสดงท่าทางประกอบการเล่าข่าวประจำช่วง เช่น ช่วงลมฟ้า อากาศ การแสดงท่าทางเล็กน้อยในการรายงานสภาพดินฟ้าอากาศ ก็ถือว่าเป็นเอกลักษณ์การสื่อสารเฉพาะช่วง

ภาพที่ 4.34: ภาพแสดงท่าทางประกอบการเล่าข่าวของผู้ประกาศ ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 20
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

(1.19.50)

(1.20.50)

ที่มา: สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.

การแสดงท่าทางประกอบในการรายงานข่าว ของรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ข้างต้น ในมุมมองของการสื่อสาร ท่าทางถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการสื่อสาร ที่จะต้องมีทั้งวัจนภาษา และอวัจนภาษา (Verbal and Non-verbal Communication) ดังนั้นการแสดงท่าทางประกอบที่เกิดขึ้นจะกลายเป็นประวัติที่เกิดจากการเล่าข่าวนั้นเอง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย” ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีจุดมุ่งหมายศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพสื่อสาร โดยเลือกหน่วยวิเคราะห์คือ เทปบันทึกการออกอากาศรายการ 9 ข่าวค่ำสำนักข่าวไทย มาวิเคราะห์เรื่องประสิทธิภาพในการสื่อสาร เพื่อทราบถึงวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ข้อ ได้แก่

1) เพื่อทราบถึงรูปแบบและลักษณะประสิทธิภาพสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำสำนักข่าวไทย

2) เพื่อทราบถึงหน้าที่ในการสื่อความหมายของประสิทธิภาพสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำสำนักข่าวไทย

ภายใต้การตั้งข้อสันนิษฐานการวิจัย ทั้ง 2 ข้อ คือ

1) ลักษณะของประสิทธิภาพสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีลักษณะทั้งที่เป็นประสิทธิภาพที่เกิดภายนอกตัวบท ประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นภายในตัวบท

2) การที่ประสิทธิภาพสื่อสารสามารถมีอยู่ในรายการได้ เพราะว่าประสิทธิภาพสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีหน้าที่ในการสื่อความหมายทั้งที่ช่วยเสริมความน่าสนใจในตัวบทหรือแย่งความสนใจของตัวบทในรายการ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participative Observation) และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 MCOT HD หมายเลข 30 ผู้วิจัยพบว่า มีลักษณะของประสิทธิภาพสื่อสารในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย สอดแทรกอยู่ ลักษณะประสิทธิภาพที่เกิดขึ้น สามารถแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 ระดับ คือ

5.1.1 ประสิทธิภาพสื่อสารของสถานีโทรทัศน์

โลโก้สถานีโทรทัศน์

5.1.2 ประสิทธิภาพสื่อสารของรายการโทรทัศน์

1) ไตเติลรายการ

2) พาดหัวข่าว (Headline)

3) ตราสัญลักษณ์ (Logo) คือ โลโก้รายการ โลโก้ช่วงต่าง ๆ ในรายการ

4) คอมพิวเตอร์กราฟิกชื่อผู้ประกาศหรือผู้ดำเนินรายการ

5) คอมพิวเตอร์กราฟิกแถบอักษรวิ่ง หรือข้อความวิ่ง

6) คอมพิวเตอร์กราฟิกเพจเพชบุรี สำนักข่าวไทย

7) คอมพิวเตอร์กราฟิก End Credit

5.1.3 ประวัติการสื่อสารของตัวบทของรายการโทรทัศน์

1) คอมพิวเตอร์กราฟิกในจอ LED

2) ภาพข่าว

3) คอมพิวเตอร์กราฟิกหัวข้อข่าว

4) คอมพิวเตอร์กราฟิกผู้รายงานข่าวนอกสถานที่

5) คอมพิวเตอร์กราฟิกในข่าว

6) คอมพิวเตอร์กราฟิกผู้สนับสนุนรายการ

7) การทำความเข้าใจที่มาที่ไปของข่าวที่นำเสนอ (Pretext)

8) ข้อมูลเสริม (Cotext) ที่ผู้ประกาศสอดแทรกเข้าไปในข่าว เป็นลักษณะตัวบทที่เสริมเข้าไปในตัวบทหลัก ซึ่งอาจจะมี ความหมายเสริมในตัวของมันเองหรือความหมายอื่นที่แตกต่างจากตัวบทหลักเลยก็ได้

9) ข้อความหรือคำพูด (Note) ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากการนำเสนอข่าว แต่มีความเกี่ยวข้องกับข่าว ซึ่งพบในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทยมีลักษณะเป็น Note ที่ไม่ใช่ข่าวแต่ก็มีความเกี่ยวข้องกับข่าว ดังนี้คำอธิบาย (Explanation) ที่ใช้อธิบายคำศัพท์เฉพาะ หรือเนื้อหาข่าวที่สลับซับซ้อน การแสดงความเห็น (Commentary) ของผู้ดำเนินรายการ

นอกเหนือจากลักษณะของประวัติของสถานีโทรทัศน์ รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย และตัวบท (Text) ที่ปรากฏขึ้นในรายการ ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะของประวัติการสื่อสารที่อยู่ในระดับ Content ที่ประกอบไปด้วย ภาพ เสียง และเนื้อหา (ข่าว) ผู้วิจัยยังพบว่า ในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ยังมีลักษณะประวัติการสื่อสารที่อยู่ในระดับ วิธีการสารด้วยวิธีการเล่าข่าว คือท่าทางประกอบการเล่าข่าวของผู้ประกาศอยู่บ้าง แต่เป็นการแสดงออกท่าทางเพียงเล็กน้อยเท่านั้นในการสื่อสารน้ำเสียงและท่าทางที่เกิดขึ้นจะไม่ถือว่าเป็น ประวัติที่เกิดขึ้นในการสื่อสารของรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เพราะว่าการสื่อสารประกอบไปด้วย 2 สิ่งนี้อยู่แล้ว แต่จากการที่รายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เป็นรายการที่รายงานข่าวสลับกับการเล่าข่าว ผู้ประกาศข่าวใช้วิธีสื่อสารกับผู้ชมด้วยวิธีการเล่าบ้างในบางครั้ง ก็ทำให้พบว่า น้ำเสียงและท่าทางที่ประกอบการเล่ากลายเป็น “ลักษณะของประวัติของวิธีการเล่าข่าว”

พบลักษณะของประวัติ ในรายการ ทั้งในระดับตัวบท ที่ปรากฏอยู่ในรายการ และในระดับวิธีการสื่อสาร ซึ่งเป็นลักษณะของประวัติที่เกิดขึ้น มีลักษณะเป็นพลวัตทางการสื่อสาร กล่าวคือ ลักษณะของประวัติการสื่อสารที่ผู้วิจัยพบในรายการ ณ เวลานั้นอาจจะเปลี่ยนสถานะ เมื่อมีการ

เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในรายการ ประกอบกับเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยพบในการวิจัยครั้งนี้ ก็เป็นองค์ประกอบที่ทำให้ลักษณะของปรสิตการสื่อสารที่ปรากฏในรายการมีลักษณะเป็นพลวัต

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและทบทวนพบว่า ปรสิตการสื่อสารในรายการ 9 ข่าวคำสำนักข่าวไทย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

รูปแบบหรือลักษณะของปรสิตการสื่อสารในรายการข่าว ในปัจจุบันเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการผลิตสื่อโทรทัศน์และสื่อแขนงต่าง ๆ ทำให้ผู้ผลิตมีกระบวนการผลิตและรูปแบบในการนำเสนอรายการ เพื่อดึงดูดความสนใจรวมไปถึงการให้ข้อมูลรายละเอียดแก่ผู้ชมได้มากขึ้น สะท้อนออกมาให้เห็นในรูปแบบหรือลักษณะปรสิตการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมากมาย กล่าวได้ว่ายังมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น ผู้ผลิตมีทางเลือกในการผลิตรูปแบบในการนำเสนอรายการเพิ่มมากขึ้น ก็มีรูปแบบปรสิตในการสื่อสารก็เพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงมีรูปแบบปรสิตในการสื่อสารโฆษณาให้แก่ผู้สนับสนุนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตรายการโทรทัศน์ในปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันอย่างสูง ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ ค้นพบ รูปแบบปรสิตหรือลักษณะของรายการ 9 ข่าวคำ สำนักข่าวไทย ที่สะท้อนในเรื่องของเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่หลายลักษณะไม่ว่าจะเป็น ในด้านของตัวสถานีโทรทัศน์ จะเห็นได้ว่าสถานีโทรทัศน์ในยุคทีวีดิจิทัลในปัจจุบัน มีช่องทีวีจำนวนมาก ทำให้ผู้ผลิตแต่ละช่องสถานี มีการใส่ตัวเลขที่เป็นหมายเลขช่องประจำสถานีไว้ในโลโก้ และยังใช้คอมพิวเตอร์กราฟิกในการทำเป็นภาพเคลื่อนไหวเพื่อดึงดูดความสนใจและทำให้เกิดการจดจำของผู้ชม นับว่าเป็นปรสิตการสื่อสารด้านเทคโนโลยีมาช่วยในยุคที่สื่อมีการแข่งขันกันอย่างสูง หรือแม้แต่ตัวรายการโทรทัศน์เอง ในปัจจุบันก็พบปรสิตที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับการเข้ามาของเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ ค้นพบปรสิตการใช้เทคโนโลยีด้านภาพและคอมพิวเตอร์กราฟิกมาใช้ในการนำเสนอรายการเพื่อให้ผู้ชมรายการเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกในการจำลองภาพเหตุการณ์เสมือนจริงมาประกอบในการรายงานข่าวหรือการเล่าข่าว นอกจากนี้จะทำให้ผู้ชมรายการเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนขึ้นแล้วยังเพิ่มอารมณ์และสีสันในการรับชมรายการประเภทข่าวได้อีกด้วย การวิจัยค้นพบการใช้เทคโนโลยีด้านภาพ มาทำปรสิตการสื่อสารโฆษณาให้แก่ผู้สนับสนุนรายการในช่วงต่าง ๆ อีกด้วย และในปัจจุบันที่สื่อสังคมออนไลน์ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญ ปฏิเสธไม่ได้ว่ารายการโทรทัศน์ในยุคนี้แทบทุกรายการจะมี เพชฌัญญูของรายการ หรือแม้แต่ สื่อสังคมออนไลน์ ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อเป็นช่องทางสำหรับติดต่อสื่อสารกับผู้ชม ทำให้การวิจัยครั้งนี้ ค้นพบปรสิตการสื่อสารช่องทางการติดต่อกับรายการในสื่อออนไลน์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญที่นอกจากผู้ชมจะชมรายการผ่านสื่อโทรทัศน์แล้วสื่อออนไลน์เป็นอีกช่องทางการสื่อสารที่ผู้ผลิตให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

ในปัจจุบันที่รายการเล่าข่าวได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ทำให้ค้นพบปรสิตในตัวบทเพิ่มขึ้น เนื่องจากปรสิตในตัวบท ส่วนใหญ่จะพบในด้านของการขยายความหรืออธิบายให้เกิดความเข้าใจในตัวเนื้อหาของข่าวเพิ่มขึ้นและจะใช้วิธีการเล่าในภาษาที่ไม่เป็นทางการมากนักเพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายและยังสามารถเพิ่มสีสันและอรรถรสในการสื่อสารได้อีกวิธีหนึ่ง เช่น วิธีการเท่าเทียมการให้ข้อมูลเพิ่มเติม หรือแม้แต่การแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ประกาศ เป็นต้น และจากการศึกษาวิจัยยังค้นพบ ปรสิตการสื่อสารในรูปแบบอื่น ๆ ทั้งจากตัวสถานี ตัวรายการซึ่งส่วนใหญ่ผู้ผลิตได้วางโครงสร้างปรสิตในแต่ละรูปแบบไว้แล้ว ไม่ว่าจะเป็ปรสิตที่อยู่นอกตัวบทหรือปรสิตที่อยู่ในตัวบท ซึ่งปรากฏเกิดขึ้นในรายการได้ตลอดเวลา ตามข้อสันนิษฐานการวิจัย ที่ว่ามีลักษณะทั้งที่เป็นปรสิตที่เกิดภายนอกตัวบท ปรสิตที่เกิดขึ้นภายในตัวบท และยังสามารถคล้อยกับแนวคิดปรสิตวิทยา มาเปรียบเทียบในการสื่อสารก็เปรียบได้กับ สิ่งที่สำคัญและอยู่ร่วมกับการสื่อสาร ในรูปแบบต่าง ๆ (Host) โดยใช้ประโยชน์จากการสื่อสารนั้น ๆ หรือเรียกว่า “ปรสิตทางการสื่อสาร” นั้นเอง

หน้าที่ด้านการสื่อความหมายของปรสิต จากงานวิจัยค้นพบว่า ปรสิตการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการทั้งนอกตัวบทและในตัวบท มีหน้าที่ด้านการสื่อสารด้วยลักษณะของตัวรายการประเภทข่าวผลิตจะต้องเน้นความเข้าใจในเนื้อหาและการนำเสนอรวมไปถึงความน่าเชื่อถือมากกว่ารายการประเภทอื่น ๆ ทำให้การปรสิตที่เกิดขึ้นแต่ละลักษณะส่วนใหญ่มีการสื่อความหมายให้เข้าใจรายละเอียดหรือช่วยส่งเสริมความเข้าใจในตัวบทเพิ่มมากขึ้น ซึ่งค้นพบว่า มีปรสิตการสื่อสารเข้ามาช่วยเพิ่มสีสันและความน่าสนใจในการนำเสนอ และมีการสื่อความหมายในตัวเอง ไม่ว่าจะเป็การใช้ภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกทำหน้าที่จำลองภาพเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในข่าวที่ไม่มีภาพเกิดเหตุจริงมาเพื่อช่วยทำหน้าที่สื่อสารความหมายให้ผู้ชมเข้าใจมากขึ้นในขณะเดียวกันก็เพิ่มความน่าสนใจในการนำเสนอ

การศึกษาวิจัยพบลักษณะปรสิตที่เกิดขึ้นนอกตัวบท โดยการใช้เพียงภาพในการสื่อความหมายให้ผู้ชมเข้าใจ อย่างเช่น การใช้คอมพิวเตอร์กราฟิกขึ้นภาพข่าวบนจอด้านหลังผู้ประกาศข่าว ทำให้ผู้ชมทราบว่ กำลังจะรายงานข่าวหัวข้ออะไร หรือกำลังรายงานข่าวประเด็นเกี่ยวกับอะไร หรือการปรสิตการสื่อสารด้านสื่อความหมายในตัวเอง อย่างการขึ้นข้อความอักษรวิ่งด้านล่างจอที่สื่อสารความหมายได้โดยตรง ค้นพบปรสิตการสื่อสารด้านสื่อความหมายเกิดขึ้นในตัวบทมีเพิ่มมากขึ้นจากการเล่าข่าว และสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาในรายการ เช่น การเท่าเทียมหรืออธิบายขยายความในรายละเอียดที่ทำให้เข้าใจถึงเนื้อหาข่าวได้ง่ายขึ้น อาจจะเป็นการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ตรงตามข้อสันนิษฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คือการที่ปรสิตการสื่อสารสามารถมีอยู่ในรายการได้ เพราะว่ปรสิตการสื่อสารที่เกิดขึ้น มีหน้าที่ในการสื่อความหมายทั้งที่ช่วยเสริมความน่าสนใจในตัวบทหรือแย่งความสนใจของตัวบทในรายการ และยังสามารถคล้อยกับแนวคิดเรื่องลักษณะปรสิตของตัวบทหรือ Paratextuality ของ Genette (1997) ที่อธิบายถึงลักษณะของ Paratext ที่เกิดขึ้นในการทำ

หนังสือหรืองานสื่อสิ่งพิมพ์ มาเปรียบเทียบกับลักษณะหน้าที่ และการสื่อความหมายของปรสติดการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการโทรทัศน์ และสามารถนำมา หลักการแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตรายการข่าวและองค์ประกอบของรายการข่าวโทรทัศน์ มาวิเคราะห์แยกประเภทของปรสติดการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย ได้อีกด้วย

จากลักษณะของปรสติดการสื่อสารที่พบในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย มีหน้าที่และการสื่อสารความหมายที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยเงื่อนไขต่าง ๆ ทั้งจากสถานีโทรทัศน์ ที่เป็นผู้กำหนดนโยบายต่าง ๆ ในการผลิตรายการ ต่อความจำเป็นที่ต้องมีลักษณะปรสติดการสื่อสารในรายการ รวมไปถึงเงื่อนไขจากผู้สนับสนุนในรายการที่ต้องการสอดแทรกตราสินค้าหรือหน่วยงานเข้าไปปรากฏในรายการ (Tie-in) เงื่อนไขจากผู้ชมรายการที่นิยมการนำเสนอข่าวในรูปแบบที่ต่างกัน เงื่อนไขจากภาครัฐที่กำกับดูแลการเผยแพร่ออกอากาศรายการโทรทัศน์รวมถึงการขอความร่วมมือในการนำเสนอ และที่สำคัญรายการโทรทัศน์มีความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้ลักษณะของปรสติดการสื่อสารที่ผู้วิจัยพบในรายการ ณ เวลานั้น อาจเปลี่ยนสถานะ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในรายการ

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.3.1 จากการศึกษา ปรสติดการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ 9 ข่าวค่ำ สำนักข่าวไทย เห็นได้ว่ามีปรสติดการสื่อสารเกิดขึ้นในหลายรูปแบบซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากความตั้งใจของผู้ผลิตทำให้เกิดขึ้นโดยมุ่งเน้นให้สื่อความหมายในตัวของมันเอง ทั้งปรสติดนอกตัวบทและปรสติดในตัวบท ผู้ชมได้ศึกษาเรื่องปรสติดการสื่อสารทำให้ผู้ชมสามารถทราบถึงรูปแบบสื่อที่เป็นปรสติดในรายการโทรทัศน์ได้

5.3.2 ในการผลิตรายการโทรทัศน์นั้น ขั้นตอนหรือกระบวนการผลิตสามารถทำให้เกิดปรสติดการสื่อสารได้ ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ผู้ผลิตรายการควรให้ความสำคัญกับการเกิดปรสติดที่จะเกิดขึ้น เพราะหากผู้ชมตีความหมายผิดอาจเกิดผลเสียต่อการสื่อสารได้ เช่น รายการข่าวที่ขึ้นภาพไม่ต้องการเนื้อหาข่าวที่กำลังนำเสนอ ซึ่งถือว่าเป็นความผิดพลาดในการสื่อสารที่เกิดจากกระบวนการหรือขั้นตอนในการผลิต

5.3.3 ปรสติดการสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบใด ผู้ผลิตรายการควรจำกัดความถี่หรือจำนวนในการสร้างปรสติดการสื่อสารอย่างเหมาะสม เพราะการมีปรสติดการสื่อสารก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย หากมีในจำนวนที่เหมาะสม เช่น การให้ข้อมูลเพิ่มเติมไม่รบกวนเนื้อหาหรือข้อมูลหลัก ก็อาจจะเป็นผลดีและทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่หากพบปรสติดในการสื่อสารมากเกินไปจนผู้ชมรู้สึกเป็นการรบกวนการสื่อสาร ปรสติดการสื่อสารนั้นจะส่งผลเสียต่อการสื่อสารนั้นทันที

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

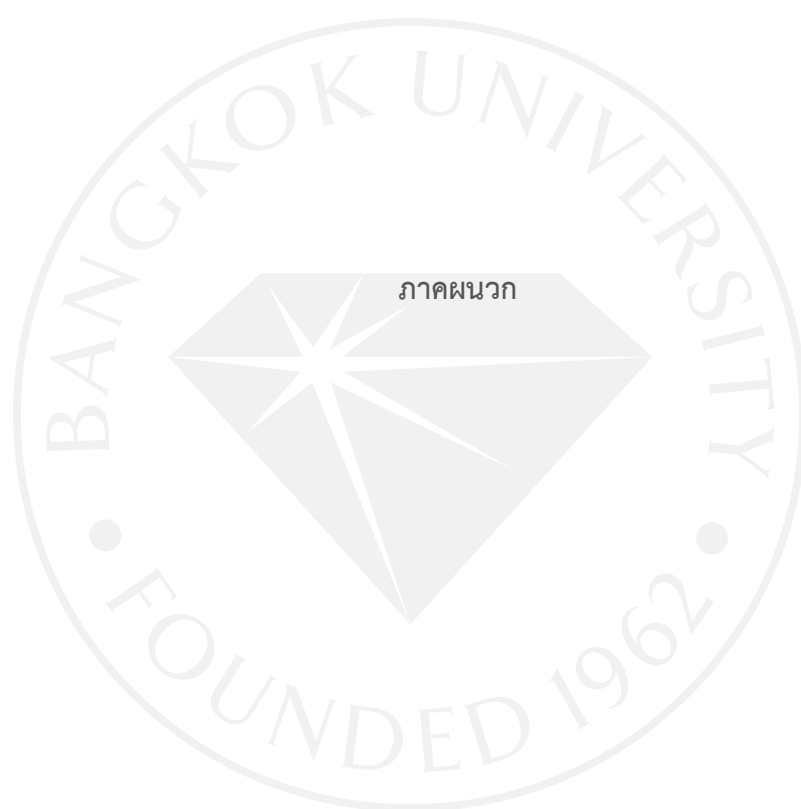
5.4.1 ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพสื่อสารในรายการ 9 ข่าวก้าวหน้า สำนักข่าวไทย” นั้นเป็นเพียงการศึกษาประสิทธิภาพของการสื่อสารของรายการประเภทการรายงานข่าวเท่านั้น สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาประสิทธิภาพสื่อสารในรายการโทรทัศน์ ผู้วิจัยพบว่ายังมีรายการโทรทัศน์ประเภทอื่น ๆ ที่สามารถพบประสิทธิภาพสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ ได้อีก เช่น รายการประเภททอล์กโชว์ รายการวาไรตี้ เกมโชว์ ซึ่งเป็นรายการที่มีความน่าสนใจในการศึกษาประสิทธิภาพสื่อสารเป็นอย่างมากเนื่องจากในแต่ละรายการมีรูปแบบการนำเสนอที่ต่างกันอย่างออกไป และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งนี้สื่อโทรทัศน์นั้นมีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา และมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ควรศึกษาลักษณะของประสิทธิภาพสื่อสารที่ปรากฏจะเกิดขึ้นในอนาคตเป็นอย่างไร ผู้วิจัยแนะนำให้มีการศึกษาเพิ่มเติมอื่น ๆ ในเรื่องประสิทธิภาพสื่อสารในรายการโทรทัศน์ นอกเหนือจากการพบประสิทธิภาพสื่อสารในรายการ เช่น การศึกษาแนวคิดประสิทธิภาพสื่อสารของรายการโทรทัศน์ในแต่ละรูปแบบ กระบวนการผลิตและขั้นตอนการผลิตประสิทธิภาพสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการ

5.4.2 ผู้วิจัยเห็นควรให้ศึกษาประสิทธิภาพสื่อสารโฆษณา ในรายการโทรทัศน์ ซึ่งจะถือว่ามีค่าสำคัญเพราะเป็นการศึกษาถึงช่องทางการหารายได้จากประสิทธิภาพสื่อสารที่เกิดขึ้นในรายการจากการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคทีวีดิจิทัล และธุรกิจสื่อโทรทัศน์มีการแข่งขันสูง ทำให้ผู้ผลิตรายการออกแบบประสิทธิภาพสื่อสารโฆษณาในรูปแบบใหม่ ๆ ที่ดึงดูดความสนใจจากหน่วยงาน สินค้า หรือบริการต่าง ๆ ที่เป็นผู้สนับสนุน

5.4.3 ผู้วิจัยแนะนำให้ศึกษาประสิทธิภาพสื่อสารในแพลตฟอร์มสื่อออนไลน์ อื่น ๆ อาทิเช่น เฟซบุ๊ก ยูทูบ เป็นต้น เพื่อเป็นการขยายขอบเขตการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพสื่อสาร ไปยังการสื่อสารในรูปแบบอื่น เนื่องจากในปัจจุบันสื่อออนไลน์เข้ามามีบทบาทและมีความสำคัญในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก และมีแนวโน้มที่ผู้รับสารจะให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้เกิดประโยชน์จากการศึกษาประสิทธิภาพสื่อสารในสื่อต่าง ๆ ควรมีการตรวจสอบทางด้านผู้รับสารว่าประสิทธิภาพสื่อสารที่ผลิตออกไปนั้น มีความสำคัญอย่างไร และมีผลกระทบอย่างไรบ้างกับผู้รับสาร

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน). (2554). *ประวัติศาสตร์ อสมท 59 ปี สู่ไทย 2495-2554*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- ปมูข ศุภสาร และชาญนริศ บุญพารอด. (2531). *ประเภทของสื่อโฆษณา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประชัน วัลลิโก. (2519). *หลักการเขียนข่าว* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพชรรัตน์ วิทยสินธนา. (2560). *ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ชมที่มีต่อรายการ “จับตาเดือนภัย” ในเขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ริรินดา เต็มไทยมงคล. (2549). *การผลิตสารสื่อสารในรายการโทรทัศน์เล่าข่าวเช้า 9*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณธร บุญพิทักษ์. (2551). *การผลิตสารสื่อสารในการแสดงตลกจากสื่อวีซีดีบันทึกการแสดงสดของวงไปงลาวสะออน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภรัศมี ฐิติกุลเจริญ. (2540). *ทฤษฎีการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักข่าวไทย. (2565). *รายการ 9 ข่าวค่ำ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/user/TNAMCOT/featured>.
- อุษณีย์ ศิริสุนทรไพบุลย์. (2552). *หลักการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Genette, G. (1997). *Paratexts: Thresholds of interpretation*. Cambridge: Cambridge University.
- Osgood, C., & Schramm, W. (1954). *The proses and effects of mass communication*. Urbana, IL: UrbanaUniversity of Illinois.

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) (บมจ. อสมท) รัฐวิสาหกิจ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี จดทะเบียนจัดตั้งในรูปบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2547 ด้วยการแปลงสภาพจากองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 และเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 บริษัทได้กระจายหุ้นสู่มหาชนเป็นครั้งแรกในฐานะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีภารกิจในการประกอบกิจการสื่อสารมวลชน ที่มุ่งสู่การเป็นองค์กรสื่อสารสร้างสรรค์ชั้นนำ บมจ. อสมท มีธุรกิจหลักประกอบด้วย กิจการโทรทัศน์ กิจการวิทยุกระจายเสียง สำนักข่าวไทย และกิจการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล รวมถึงบริษัทย่อย 1 บริษัท คือบริษัท พาโนรามา เวลด์ไวต์ จำกัด นอกจากนี้ ยังร่วมดำเนินกิจการกับผู้ประกอบการเอกชนอื่น ๆ ภายใต้สัญญาาร่วมดำเนินกิจการ ได้แก่ บริษัท บางกอกเอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด ดำเนินกิจการส่งโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 และบริษัท ทูริ วิชั่นส์ เคเบิล จำกัด (มหาชน) ดำเนินกิจการให้บริการโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก

บมจ. อสมท ดำเนินธุรกิจด้านโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกอันเป็นเทคโนโลยีการแพร่กระจายเสียงและภาพระบบดั้งเดิม ที่ประเทศไทยใช้มาตั้งแต่มีกิจการโทรทัศน์ในประเทศ โดยสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ซึ่งแพร่กระจายเสียงและภาพในระบบดังกล่าว จะสามารถดำเนินการต่อไปได้ถึงประมาณกลางเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 บมจ. อสมท ได้เริ่มให้บริการช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ตามใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบธุรกิจโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ประเภทบริการธุรกิจระดับชาติ จำนวน 2 ช่องรายการ คือช่องรายการทั่วไปแบบความคมชัดสูง (HD) และช่องรายการเด็ก เยาวชนและครอบครัว แบบความคมชัดปกติ (SD) โดยใบอนุญาตฯ ดังกล่าว มีระยะเวลา 15 ปี เริ่มวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2557 สิ้นสุดวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2572

สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์

สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ซึ่งออกอากาศในระบบแอนะล็อก เป็นธุรกิจหลักที่สำคัญ โดยดำเนินงานด้านการผลิตรายการ การแพร่ภาพออกอากาศ และควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง จากที่ทำการสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ไปยังสถานีเครือข่ายในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ 35 สถานี บริการครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศได้ประมาณร้อยละ 87.0 และมีประชากรในเขตบริการประมาณร้อยละ 88.5

ช่องรายการ 9 MCOT HD หมายเลขช่อง 30

ช่องรายการ 9 MCOT HD เป็นช่องรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล (DTT) ความคมชัดสูง (HD) หมายเลขช่อง 30 หมวดยุทธศาสตร์ช่องรายการทั่วไป ปัจจุบันนำเสนอรายการตามผังรายการของ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ในลักษณะการออกอากาศคู่ขนาน (Simulcast) โดยจะดำเนินการแพร่ภาพออกอากาศผ่านโครงข่ายโทรทัศน์ประเภท ใช้คลื่นความถี่ระบบดิจิทัลภาคพื้นดินระดับชาติ จำนวน 39 สถานีหลัก และสถานีเสริม อีกไม่น้อยกว่า 129 สถานี ตามแผนการดำเนินการของ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

บมจ. อสมท ได้ปรับปรุงตราสัญลักษณ์ประจำช่องรายการใหม่ (Logo Identity) พร้อมชื่อเรียกสถานีว่า “ช่อง 9 MCOT HD” และคำขวัญประจำช่องรายการ “เปิดโลกกว้าง สร้างความสุข” มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้ เพื่อปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ทางการแข่งขันในอุตสาหกรรม โทรทัศน์ระบบดิจิทัล ซึ่งมีคู่แข่งที่แย่งชิงกลุ่มผู้ชมในช่วงวัยหนุ่มสาวหรือวัยทำงานมากขึ้น และเพื่อตอบสนองกับเสียงสะท้อนจากกลุ่มผู้ซื้อสื่อโฆษณาที่มีแนวโน้มจะซื้อสื่อโฆษณาจากช่องรายการที่เน้นฐานผู้ชมในช่วงวัยรุ่นและวัยทำงาน ซึ่งยังคงใช้ตราสัญลักษณ์และคำขวัญดังกล่าวอยู่จนถึงปัจจุบัน โดยมีรายการที่โดดเด่นและได้รับความนิยม อาทิ คับข่าวครบประเด็น ข่าวดั่งข้ามเวลา คุยไข่มงปาย 3 โมง โมเดิร์นไนน์การ์ตูน รายการละคร บริษัท ฮาไม่จำกัด เป็นต้น

สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ และช่อง 9 MCOT HD ให้ความสำคัญกับการเพิ่มสัดส่วนรายการที่ บมจ. อสมท ผลิตเอง หรือจ้างบริษัทที่มีความชำนาญในการผลิตรายการเฉพาะทาง มาดำเนินการผลิตมากขึ้น เพื่อควบคุมการผลิตหรือได้สิทธิ์การขายโฆษณาในรายการโดยสมบูรณ์ ทั้งในส่วนที่เป็นพื้นที่โฆษณาปกติ (SPOT) และการโฆษณาในเนื้อรายการ (Tie-In) อีกทั้งยังได้สิทธิ์อย่างสมบูรณ์ในการเป็นเจ้าของเนื้อหาและรูปแบบรายการ สำหรับการต่อยอดธุรกิจในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ยังมีการปรับกลยุทธ์ด้านรายการโดยการนำรายการสารคดีต่างประเทศมาออกอากาศ ในช่วงไพรม์ไทม์ การดึงพันธมิตรที่แข็งแกร่งมาร่วมนำเสนอรายการทางช่อง 9 MCOT HD เป็นต้น โดย ณ ธันวาคม พ.ศ. 2559 บมจ. อสมท มีสัดส่วนรายการที่ดำเนินการเองร้อยละ 70.95 และมี สัดส่วนการออกอากาศรายการประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ด้านรายการข่าว สำนักงานข่าวไทยมีรูปแบบการนำเสนอ โดยเน้นความรวดเร็ว ฉับไว และถูกต้อง ในรูปแบบข่าวทั่วไป สารคดีเชิงข่าว การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในประเด็นข่าวที่อยู่ในความสนใจ การรายงานสดสถานการณ์ข่าว รวมถึงรายงานพิเศษ ครอบคลุมประเด็นข่าวใหญ่และข่าวใกล้ตัว และได้ปรับเพิ่มรูปแบบการผลิตรายการประเภทข่าวและรายงานสถานการณ์มากขึ้น สร้างสรรค์งานสตูดิโอและภาพข่าวมุมมองใหม่ ซึ่งมีความแตกต่างไปจากเดิมโดยใช้อุปกรณ์การถ่ายทำแบบใหม่ เช่น กล้องแทนสายตา กล้อง Action camera การใช้ภาพกล้องมุมสูงจากอากาศยาน

ไร้คนขับ (Drone) ที่ทำให้เห็นภาพมุมสูงที่มีความแตกต่างและสวยงาม การใช้สื่อออนไลน์ (Social media) โดยเพิ่มช่องทางและจัดทำรายงานข่าวพิเศษและนำเสนอผ่านทางสื่อออนไลน์โดยเฉพาะ เช่น Facebook Live เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์และเพิ่มฐานผู้ชมรายการข่าวและข่าวบันเทิงมากขึ้น รวมทั้งได้นำเสนอข่าวต่างประเทศจากสำนักข่าวชั้นนำที่ได้รับความนิยมเชื่อถือในระดับสากล เพื่อรายงานข่าวความเคลื่อนไหวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลกด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ขณะเดียวกัน สำนักข่าวไทยจัดส่งทีมข่าวไปยังประเทศต่าง ๆ เพื่อรายงานข่าวที่อยู่ในความสนใจ ของประชาชน นอกจากนี้ ยังได้ร่วมผลิตรายการโทรทัศน์กับบริษัท พาโนรามา เวิลด์ไวด์ จำกัด โดยการนำเสนอภาพข่าวและเรื่องราวจากข่าวดังในอดีต มาย้อนรำลึกในรายการ ข่าวดังข้ามเวลา ซึ่งเป็นการนำทรัพยากรด้านข่าวที่สำคัญมาสร้างให้เกิดมูลค่าเพิ่มจนเป็นรายการหนึ่งที่ได้รับคามนิยมจากผู้ชม

นอกจากนี้ รายการโทรทัศน์หลายรายการที่ บมจ. อสมท ผลิตเอง โดยฝ่ายธุรกิจ โนว์เอ็นเตอร์เทน ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก รวมทั้งสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น รายการโนว์เอ็นเตอร์เทน ออกอากาศวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 11.30-12.00 น. รายการตกมันส์ บันเทิง ออกอากาศวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 16.00-16.30 น. และรายการ EX Entertainment Express ออกอากาศ วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 17.40-18.00 น. เป็นต้น มีจุดเด่นของรายการคือ การรายงานข่าวบันเทิงเชิงสร้างสรรค์สอดแทรกสาระ ด้วยความเป็นกลางไม่จำกัดค่ายและสังกัด ดำเนินการผลิตรายการภายใต้ศักยภาพและเทคโนโลยีสูงสุดของ บมจ. อสมท เพื่อให้ผู้ชมได้รับรู้ข่าวสารอย่างรวดเร็วฉับไว ที่สำคัญเป็นผู้นำประเด็นข่าวบันเทิงต่าง ๆ อย่างแท้จริง และยังเป็นผู้จุดประเด็นร้อนต่าง ๆ อีกมากมาย รวมถึงการนำรถถ่ายทอดสดดาวเทียมมาใช้ในการรายงานข่าวบันเทิงเพื่อความรวดเร็วในการรับรู้ข่าวสารของผู้ชม และยังขยายฐานการรับชมไปสู่ชุมชนคนรุ่นใหม่ผ่านเว็บไซต์ www.nineentertain.tv และเฟซบุ๊ก www.facebook.com/9entertain รวมทั้งเผยแพร่คลิปข่าวบันเทิงผ่านทาง www.youtube.com ทั้งนี้ ช่องทางหลักคือ www.facebook.com/9entertain มียอดสมาชิกผู้ชื่นชอบเพจ (Page Likes) กว่า 3.9 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ถึง 1 ล้านคน ถือว่าเป็นข่าวบันเทิงที่มีผู้เข้าชมสูงสุดในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

สำนักข่าวไทย

เป็นศูนย์กลางในการผลิต รวบรวม จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เน้นความเป็นกลาง ถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเหตุการณ์ ยึดหลักการนำเสนอข่าวตามมาตรฐานทางวิชาชีพ โดยนำเสนอผ่านสื่อของบริษัทที่หลากหลาย ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ เครือข่ายสถานีวิทยุฯ บมจ. อสมท สื่อดิจิทัลออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) และการให้บริการส่งข้อความข่าวในระบบ SMS ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวกับพันธมิตรต่างประเทศ และเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนและนำเสนอข่าวของประเทศไทยไปสู่นานาชาติทั่วโลก

ปัจจุบันสำนักข่าวไทยนำเสนอข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศในสัดส่วนที่เหมาะสมในรูปแบบข่าวทั่วไป สารคดีเชิงข่าว การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในประเด็นข่าวที่อยู่ในความสนใจ การรายงานสดสถานการณ์ข่าว รวมถึงรายงานพิเศษ โดยมีศูนย์ข่าวของสำนักข่าวไทย อยู่ในส่วนภูมิภาค 4 แห่ง คือ ศูนย์ข่าวภาคกลางและภาคตะวันออก ศูนย์ข่าวภาคเหนือ จ. เชียงใหม่ ศูนย์ข่าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ. ขอนแก่น และศูนย์ข่าวภาคใต้ อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา

ในขณะที่การจัดหาข่าวต่างประเทศโดยทั่วไปมีที่มาจากสำนักข่าวชั้นนำที่ได้รับการยอมรับ และมีความน่าเชื่อถือในระดับสากล โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักข่าวและสื่อต่างประเทศสำคัญ ๆ ของโลกเป็นจำนวนมาก อาทิ AFP (Agence France Press), AP (Associated Press), APTN (Associated Press Television News), SNTV (Sport News Television), CCTV (China Central Television), Deutsche Welle (Germany), KBS (Korean Broadcasting System), NHK (Japan Broadcasting Corporation), Reuters และ Reuters TV

นอกจากนี้ สำนักข่าวไทยยังเป็นสมาชิกของ ASIAVISION ซึ่งเป็นเครือข่ายแลกเปลี่ยนข่าวโทรทัศน์ระหว่างสถานีโทรทัศน์ 30 แห่ง จาก 28 ประเทศ ทำให้ได้รับข่าวโดยตรงจากประเทศสมาชิก และส่งข่าวจากประเทศไทยเพื่อเผยแพร่ในประเทศต่าง ๆ โดย ASIAVISION เป็นหน่วยข่าวของ ABU (Asia-Pacific Broadcasting Union) ซึ่งเป็นพันธมิตรกับกลุ่มประเทศยุโรป EBU (European Broadcasting Union) และกลุ่มประเทศอาหรับ ASBU (Arab States Broadcasting Union) อีกทั้งยังเป็นสมาชิกขององค์การสำนักข่าวแห่งเอเชียแปซิฟิก OANA (The Organization of Asia-Pacific News Agencies) ซึ่งมีสมาชิกประกอบด้วยสำนักข่าว 44 แห่ง จาก 35 ประเทศ และได้มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกันโดยตรง

สำนักข่าวไทยโดยฝ่ายข่าวต่างประเทศมีบทบาทสำคัญใน ASIAVISION ทั้งด้านการบริหาร และการแลกเปลี่ยนข่าวสารที่น่าสนใจและรวดเร็วจากประเทศไทย และในปี 2559 สำนักข่าวไทยได้รับรางวัลข่าวยอดเยี่ยมประจำเดือนสิงหาคม (AVN Monthly Award)

นอกจากพันธมิตรสื่อต่างประเทศแล้ว สำนักข่าวไทยมีโครงการแลกเปลี่ยนความร่วมมือกับสำนักข่าวของประเทศสมาชิกอาเซียนอีก 9 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ราชอาณาจักรกัมพูชา และเนการาบรูไนดารุสซาลาม

สำนักข่าวไทยให้บริการข่าวในสื่อต่าง ๆ ของ บมจ. อสมท ดังนี้

1. สื่อโทรทัศน์

รายการประเภทรายงานข่าว ที่ผลิตโดยสำนักข่าวไทยที่ออกอากาศเป็นรายการสดทั้งหมด ได้แก่

สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ และช่อง 9 MCOT HD หมายเลขช่อง 30 แบ่งเป็นข่าวภาคหลัก ได้แก่ ข่าวเที่ยง ข่าวค่ำ ข่าว 9 Speed News (ข่าวต้นชั่วโมง) รอบวันข่าว (ข่าวเที่ยงคืน) โดยทุกภาคข่าวหลักมีแถบอักษรข่าวหรือ News Bar และรายการข่าว ได้แก่ รายการคุยไข่มุกข่าวเช้า รายการคุยข่าวเสาร์-อาทิตย์ รายการคู่ข่าวเสาร์-อาทิตย์ รายการค่ำข่าว ครบประเด็น รายการ BizTime (ข่าวเศรษฐกิจ) และรายการข่าวดั่งข้ามเวลา

2. สื่อวิทยุ

2.1 ผลิตข่าวให้สถานีวิทยุ อสมท เครือข่ายทั่วประเทศในช่วงข่าวต้นชั่วโมง ตั้งแต่ 08.00-23.00 น.

2.2 ผลิตรายการประเภทข่าวให้แก่สถานีวิทยุ เอฟเอ็ม 100.5 เมกะเฮิร์ตซ์ ในช่วงเครือข่ายทั่วประเทศ ได้แก่

-ก้าวทันข่าว ออกอากาศทุกวัน เวลา 07.30-08.00 น.

-สรุปข่าวภาคเที่ยง ออกอากาศทุกวัน เวลา 12.00-12.30 น.

-ครบเครื่องเรื่องข่าว ออกอากาศทุกวัน เวลา 18.25-19.00 น.

2.3 ผลิตรายการ “สวนอักษร” ให้กับสถานีวิทยุ เอฟเอ็ม 100.5 เมกะเฮิร์ตซ์ ออกอากาศทุกวันเวลา 03.00-04.00 น. (ผลิตลงแผ่น CD พร้อมออกอากาศ และสิ้นปีจะส่งมอบแผ่น CD ให้มูลนิธิธิดาบำบัดไทย เพื่อนำไปให้บริการแก่ผู้พิการทางสายตา) โดยเป็นกิจกรรม CSR ของสำนักข่าวไทย

3. สื่อดิจิทัล เช่น สื่อออนไลน์ (เว็บไซต์) สื่อสังคมออนไลน์ และสื่อข้อความสั้นทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น

การให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์คือ การให้บริการระบบเชื่อมโยงกลุ่มเครื่องส่งหรือถ่ายทอดสัญญาณเสียง หรือภาพที่ใช้ในการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการจากสถานี ไม่ว่าจะโดยสื่อตัวนำที่เป็นสายคลื่นความถี่ แสง คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าหรือสื่อตัวนำอื่นๆ

สำหรับโครงการให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงและโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์สำหรับการให้บริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลที่ใช้ระบบ Second Generation Digital Terrestrial Television Broadcasting System (DVB-T2) ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ผู้ให้บริการโครงข่ายในประเทศชั้นนำเลือกใช้ สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ในการส่งสัญญาณโทรทัศน์นั้น ประกอบด้วยอุปกรณ์ที่ทำหน้าที่บีบอัดรวมสัญญาณภาพเสียง และข้อมูลเข้าด้วยกัน แล้วส่งไปสู่สถานีโครงข่ายปลายทาง ตามมาตรฐาน DVB-T2 ซึ่งประกอบด้วย

-สถานีแม่ข่าย ประกอบด้วยอุปกรณ์ SD/HD Encoder, Multiplexer, DVB-T2 Gateway ฯลฯ

-อุปกรณ์เครื่องส่ง ประกอบด้วย เครื่องส่งโทรทัศน์ระบบดิจิทัล, อุปกรณ์รับสัญญาณจากแม่ข่าย

-อุปกรณ์เชื่อมโยง ประกอบด้วย อุปกรณ์เชื่อมโยงผ่านระบบดาวเทียม และระบบไฟเบอร์ออฟติก

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสท.) ในการประชุมวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2556 ได้มีมติอนุญาตให้ บมจ. อสมท เป็น 1 ในผู้ประกอบการโครงข่าย 4 ราย ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลระดับชาติ เป็นระยะเวลา 15 ปี นับตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2556-16 มิถุนายน พ.ศ. 2571

การได้รับใบอนุญาตดังกล่าว จะเป็นการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจให้ บมจ. อสมท เป็นผู้ประกอบการธุรกิจสื่อสารมวลชนรายเดียวที่สามารถให้บริการธุรกิจโทรทัศน์ระบบดิจิทัลได้ครบวงจร ถือเป็นช่องทางการสร้างรายได้อีกช่องทางหนึ่ง โดยการให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล เริ่มต้นในเดือน เมษายน พ.ศ. 2557 สามารถให้บริการช่องรายการโทรทัศน์ดิจิทัลในระบบความละเอียดมาตรฐาน หรือ Standard definition ได้จำนวน 6 ช่องรายการ และช่องรายการโทรทัศน์ดิจิทัลในระบบความละเอียดสูง หรือ High definition ได้จำนวน 2 ช่องรายการ ทั้งนี้ จำนวนช่องรายการและอัตราค่าบริการจะมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีผู้ประกอบการขอใช้บริการในระบบความละเอียดสูง หรือ High definition โดย บมจ. อสมท มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ดังนี้

- ผู้ประกอบการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลประเภทบริการธุรกิจ
- ผู้ประกอบการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลประเภทบริการสาธารณะ
- ผู้ประกอบการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลประเภทบริการชุมชน

ปัจจุบัน บมจ. อสมท ให้บริการช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล บนโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลระดับชาติ ของ บมจ. อสมท ดังนี้

- ช่องรายการโทรทัศน์ดิจิทัล แบบความคมชัดสูง (High Definition)
- ช่อง 9 MCOT HD ช่อง 30 ดำเนินการโดย บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
- ช่องไทยรัฐทีวี ช่อง 32 ดำเนินการโดย บริษัท ทริปเปิลวี บรอดคาสท์ จำกัด
- ช่องรายการโทรทัศน์ดิจิทัล แบบความคมชัดปกติ (Standard Definition)

- ช่อง MCOT Family ช่อง 14 ดำเนินการโดย บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
- ช่องสปริงนิวส์ ช่อง 19 ดำเนินการโดย บริษัท สปริงนิวส์ เทเลวิชั่น จำกัด
- ช่องวอยซ์ทีวี ช่อง 21 ดำเนินการโดย บริษัท วอยซ์ ทีวี จำกัด
- ช่องรัฐสภา ช่อง 10 ดำเนินการโดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เริ่มออกอากาศเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558)

บมจ. อสมท ได้ดำเนินการติดตั้งโครงข่ายโทรทัศน์ประเภทใช้คลื่นความถี่ระบบดิจิทัลภาคพื้นดินระดับชาติ จำนวน 39 สถานีหลัก ครบถ้วนแล้ว และจะดำเนินการติดตั้งสถานีเสริม อีกไม่น้อยกว่า 129 สถานี โดยแบ่งการดำเนินการเป็น 4 ระยะ เพื่อให้สามารถให้บริการครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศประมาณร้อยละ 95 และครอบคลุมประชากร จำนวนประมาณ 21 ล้านครัวเรือน ภายใน 4 ปี (พ.ศ. 2557-2560)

สำหรับการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกนั้น บมจ. อสมท ได้พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่เดิมด้วยการลงทุนเพิ่มเติมในอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อการให้บริการกับโครงข่ายระบบดิจิทัลของ บมจ. อสมท เอง รวมทั้งเตรียมการวางแผนเพื่อให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกของ บมจ. อสมท แก่ผู้ให้บริการโครงข่ายรายอื่นที่ต้องการเช่าใช้สิ่งอำนวยความสะดวกด้วยเช่นกัน

ธุรกิจช่องโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ระบบ C band/True Visions และ Ku band

บมจ. อสมท บริหารจัดการช่องสัญญาณโทรทัศน์ดาวเทียมในระบบ C-Band/True Visions และ KU-Band ได้แก่

1. MCOT 1

ช่องโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (ช่องภูมิภาค) ที่นำเสนอรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อทุกภูมิภาค โดยมีจุดแข็งคือ การนำรายการและบุคลากรผู้จัดรายการที่มีคุณภาพจาก บมจ. อสมท มาจัดรายการที่มีความหลากหลาย เช่น รายการสุขภาพ รายการวิเคราะห์และถ่ายทอดการแข่งขันกีฬา รายการทำอาหาร และการนำเสนอข่าวจากศูนย์ข่าวภูมิภาค ทำให้ช่อง MCOT 1 เป็นช่องสาระบันเทิงที่ทุกคนสามารถรับชมได้อย่างเพลิดเพลินตลอดทั้งวัน ออกอากาศผ่านทางโทรทัศน์ดาวเทียมไทยคม 5 ย่าน C band และ True Visions อย่างไรก็ตาม MCOT 1 ได้ยุติการออกอากาศแล้วเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560

2. MCOT World

ช่องรายการภาคภาษาอังกฤษที่มีแนวคิด “Thailand window’s to the world” ประจวบประเทศไทย เป็นช่องโทรทัศน์ที่ประชาสัมพันธ์ประเทศไทยให้กับชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในและต่างประเทศ ชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยประกอบด้วยรายการประเภทศิลปวัฒนธรรม ท่องเที่ยว อาหาร และการรายงานข่าวประจำวันในประเทศเป็นภาคภาษาอังกฤษ

ออกอากาศผ่านทางโทรทัศน์ดาวเทียมไทยคม 5 ย่าน C band และ True Visions อย่างไรก็ตาม MCOT World ได้ยุติการออกอากาศแล้วเมื่อ วันที่ 15 ตุลาคม 2559

การให้บริการรับส่งช่องสัญญาณโทรทัศน์ดาวเทียมไทยคม 5 ย่าน C-band

บมจ. อสมท ได้นำช่องสัญญาณโทรทัศน์ดาวเทียมไทยคม 5 ย่าน C band แบบ Global Beam ที่เหลือจากการแพร่ภาพออกอากาศของสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ มาให้บริการรับส่งช่องสัญญาณโทรทัศน์ดาวเทียม กับผู้ประกอบการช่องรายการโทรทัศน์ดาวเทียม โดยเป็นการออกอากาศแบบ Free To Air มีรัศมีของสัญญาณดาวเทียมครอบคลุมกว่า 120 ประเทศทั่วโลก โดยมีพื้นที่ให้บริการครอบคลุม 4 ทวีป ได้แก่ ทวีปเอเชีย ทวีปยุโรป ทวีปออสเตรเลีย และทวีปแอฟริกา (ยกเว้นทวีปอเมริกา)

การให้บริการรับส่งช่องสัญญาณโทรทัศน์ในระบบของทรูวิชั่นส์

บมจ. อสมท ได้รับสิทธิเพื่อดำเนินการจัดการช่องสัญญาณโทรทัศน์ในระบบของทรูวิชั่นส์ ปัจจุบัน บมจ. อสมท ได้บริหารจัดการเอง 2 ช่อง ได้แก่ MCOT 1 และ MCOT World ซึ่ง บมจ.อสมท ได้ดำเนินการบริหารจัดการเอง 2 ช่อง ได้แก่ MCOT 1 และ MCOT World แต่ปัจจุบันยุติการออกอากาศแล้ว

การให้บริการรับส่งช่องสัญญาณโทรทัศน์ดาวเทียมไทยคม 5 ย่าน Ku - band

บมจ. อสมท ได้ให้บริการรับส่งช่องสัญญาณโทรทัศน์ดาวเทียมไทยคม 5 ย่าน Ku band กับผู้ประกอบการช่องรายการโทรทัศน์ดาวเทียม จำนวน 16 ช่อง โดยมีรัศมีของสัญญาณดาวเทียมครอบคลุมทั่วประเทศไทย โดยบริษัท จีเอ็มเอ็ม บี จำกัด ได้เข้าใช้บริการ จนกระทั่งในปี 2559 บริษัท จีเอ็มเอ็มบี จำกัด ขอเลิกสัญญาเช่า บมจ.อสมท จึงมีความจำเป็นต้องขอยกเลิกสัญญากับบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

ธุรกิจ Digital Media

Website ที่ URL: www.mcot.net เป็นช่องทางใหม่ในการรับชมรายการต่าง ๆ ทั้งแบบออกอากาศสด และเลือกรับชม-รับฟัง รายการย้อนหลังได้ตามความต้องการ (On-demand) จากสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ช่อง 9 MCOT HD MCOT Family ระบบซื้อขายรายการ MCOT Global ระบบคลังสื่อดิจิทัล (MCOT Media Bank) และสถานีวิทยุ MCOT RADIO Network

ของ บมจ. อสมท ผ่านอินเทอร์เน็ต อีกทั้งเป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์กิจการของ บมจ. อสมท และองค์กรร่วมธุรกิจ และการทำกิจกรรมเสริมการตลาดบนสื่อออนไลน์ โดยมีการพัฒนาปรับปรุงเพื่อเพิ่มขยายฐานผู้ชมจากสื่อดั้งเดิมไปสู่สื่อดิจิทัลมีเดีย และสื่อบนสังคมออนไลน์ (Social Media) ต่าง ๆ

ใน พ.ศ. 2559 บมจ. อสมท ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาธุรกิจดิจิทัล เพื่อเพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้ เช่น การพัฒนาระบบเว็บไซต์หน้าร้าน (mcotglobal.com) เพื่อเป็นสื่อกลางในการขายรายการโทรทัศน์ของ บมจ. อสมท และพันธมิตรเชิงเนื้อหารายการ (Contents) สู่อุตสาหกรรม และการพัฒนาคลังภาพวีดิทัศน์ของ บมจ. อสมท และพันธมิตร (MCOT Media Bank) เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม และซื้อขายสื่อ/ภาพวีดิทัศน์สำหรับลูกค้าในระดับโปรดักชันเฮาส์ และสถานีโทรทัศน์ในระดับตลาดโลกด้วยระบบการทำธุรกรรมผ่าน Web commerce การพัฒนาระบบการเข้าถึงเนื้อหางานสัมมนาและสนทนากาผ่าน MCOT Digital Hall ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มให้บริการด้านความบันเทิง และสาระบันเทิง เกี่ยวกับงานคอนเสิร์ต สัมมนา การประชุม และข่าวสารต่าง ๆ ผ่านระบบการจำหน่ายตัวออนไลน์ การศึกษาพัฒนาระบบ Television Commerce เพื่อสร้างโอกาสในการประกอบธุรกิจเชื่อมต่อกับช่องทางสื่อที่มีอยู่เดิมเป็นต้นทุนแล้ว เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และระบบ MMDS เป็นต้น

ธุรกิจบริหารจัดการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ (MCOT Talent Management)

MCOT Talent Management เป็นหน่วยงานหลักในการคัดสรร พัฒนา และสรรหาผู้มีความสามารถพิเศษ ทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง วงการบันเทิง/สื่อสารมวลชน บริหารจัดการดูแล บริหารศิลปินในสังกัด บมจ.อสมท ตลอดจนดูแลภาพลักษณ์เพื่อสร้างโอกาสให้ศิลปินในสังกัดที่มีความสามารถ ได้ต่อยอดงานในวงการบันเทิง ที่เพิ่มมากขึ้นในยุคโทรทัศน์ดิจิทัลที่มีการแข่งขันสูง อาทิ การเป็นพิธีกร ผู้ประกาศข่าว ศิลปิน นักแสดง รวมถึงโอกาสในการเป็นพรีเซนเตอร์สินค้า และการได้ทำงานในสาขาต่าง ๆ ของวงการบันเทิง โดยปัจจุบันศิลปินในสังกัด บมจ. อสมท มีผลงานด้านเพลง ละคร และภาพยนตร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นการต่อยอดความเป็นองค์กรชั้นนำด้านสื่อสารมวลชนของประเทศไทย นอกจากนี้ยังรับดำเนินการสร้างสรรค์รูปแบบการจัดกิจกรรม หรือกิจกรรมส่งเสริมการขาย ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์ (Event & Organizer) โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันคือ การผลิตผลงานดี ๆ เพื่อตอบโจทย์ลูกค้า ผู้สนับสนุนในงบประมาณที่เหมาะสม และสร้างรายได้ให้แก่ บมจ.อสมท เพื่อให้ลูกค้าได้รับคำตอบที่ตรงใจและประทับใจในงานที่ดีที่สุด นอกจากนี้ ในปี 2559 บมจ.อสมท ได้เริ่มดำเนินธุรกิจ Non-Broadcast อีก 2 กลุ่มธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจ MCOT Creative Travel ซึ่งเป็นธุรกิจนำเที่ยวร่วมกับกิจกรรมส่งเสริมรายการ และธุรกิจด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ และเพื่อให้การดำเนินการด้านการผลิตและออกอากาศรายการของ บมจ.อสมท เกิดประโยชน์สูงสุดในเชิงธุรกิจ

MCOT Academy

MCOT Academy ดำเนินธุรกิจสถาบันฝึกอบรมด้านสื่อสารมวลชนเพื่อหารายได้ในกลุ่มธุรกิจที่ใช้การออกอากาศ (Non-Broadcast) ภายใต้ชื่อ “MCOT Academy” มีความพร้อมในด้านบุคลากรและองค์ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นทรัพยากรภายในของ บมจ. อสมท โดยบริหารจัดการในรูปแบบของการจัดหลักสูตรฝึกอบรมทางวิชาชีพสื่อสารมวลชน ให้แก่บุคลากรในวิชาชีพสื่อสารมวลชน หรือผู้สนใจทั่วไปภายนอก เพื่อเตรียมความพร้อม เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะประสบการณ์ทางวิชาชีพในด้านสื่อสารมวลชนหรือในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนอกจากหลักสูตรเฉพาะของ MCOT Academy แล้ว ในปี 2559 MCOT Academy ได้พัฒนาหลักสูตรใหม่ขึ้น จำนวน 6 หลักสูตร (จากทั้งหมด 8 หลักสูตร) คือ หลักสูตร “เทคนิคการให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน วิทยุและโทรทัศน์” หลักสูตร “การสร้างสรรค์ข่าวเพื่องานประชาสัมพันธ์” หลักสูตร “Intensive English Master of Ceremony” หลักสูตร “เรียนภาษาอังกฤษกับ MCOT ACADEMY ณ ประเทศนิวซีแลนด์” หลักสูตร “เจ้าหน้าที่ให้บริการทางโทรศัพท์อย่างมืออาชีพ” และหลักสูตร “การประชาสัมพันธ์สำหรับเจ้าหน้าที่ประกันวินาศภัย” เพื่อรองรับลูกค้ากลุ่มเป้าหมายที่เป็นองค์กรภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และ บมจ.อสมท ได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงในการจัดอบรมหลักสูตรผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดย กสทช. อนุญาตให้ บมจ.อสมท เป็นหน่วยงานจัดอบรมหลักสูตรผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดย MCOT Academy ได้จัดอบรมหลักสูตรดังกล่าวใน 3 ระดับ ได้แก่ หลักสูตรผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง อย่างละ 2 รุ่น โดยจะมีช่วงระยะเวลาตามกรอบบันทึกข้อตกลงระหว่างสองหน่วยงานเพื่อดำเนินการต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2560

วิสัยทัศน์

องค์กรคุณภาพในธุรกิจสื่อสารที่เป็นหุ้นส่วนของสังคมไทย และก้าวไกลไปด้วยกัน

พันธกิจ

เป็นสื่อกลางที่ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยตาม (ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 คัดสรรเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการนำเสนอเนื้อหาผ่านทุกช่องทาง ให้สามารถเข้าถึงได้ ทุกที่ ทุกเวลา (Anytime, Anywhere) สร้างผลตอบแทนให้กับสังคม และผู้ถือหุ้นอย่างยั่งยืน

ค่านิยมองค์กร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	กมล ชันนอก
อีเมล	Kamon.Kh@gmail.com
ประวัติการศึกษา	ปริญญาโทเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาการสื่อสารการตลาด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ประสบการณ์ทำงาน	พ.ศ. 2550-ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารลูกค้าอาวุโส บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2550 เจ้าหน้าที่การตลาดและกิจกรรมพิเศษ บริษัท ฮาร์ดแวร์ เฮ้าส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด พ.ศ. 2549-2550 เจ้าหน้าที่การตลาด ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)